

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра європейської економіки і бізнесу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Міжнародні економічні відносини
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 29 Міжнародні відносини
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 292 Міжнародні економічні відносини

Форма навчання: Денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень»

здобувача Мусійка Ігоря Сергійовича

Науковий керівник: д.е.н., проф. Чужиков В.І. _____

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією затестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д.е.н., доцент Федірко О.А. _____

Київ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра європейської економіки і бізнесу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Міжнародні економічні відносини
29 Міжнародні відносини
292 Міжнародні економічні відносини

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
Освітньо-професійної програми
_____ Федірко О.А.
« ____ » _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
_____ Федірко О.А.
« ____ » _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Мусійку Ігорю Сергійовичу
денної форми навчання
на підготовку кваліфікаційної магістерської роботи
на тему: **«Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень»**

Тему затверджено наказом ректора Університету від «25» вересня 2023 р. № 1742ст
Кваліфікаційна магістерська робота виконується на матеріалах ТОВ "Комбінат
баранкових виробів"

План кваліфікаційної магістерської роботи

Розділ 1	Теоретичні основи дослідження секторальних ринків <i>(термін подання – до 20.10)</i>
Розділ 2	Аналіз ефективності глобального ринку авіаперевезень <i>(термін подання – до 10.11)</i>
Розділ 3	Трансформація глобальних авіаційних альянсів та <i>(термін подання – до 01.12)</i>

Об'єкт дослідження:	Процеси диверсифікації міжнародного ринку авіаперевезень
Предмет дослідження:	Передумови, фактори, глобальні детермінанти розвитку міжнародного ринку авіаперевезень
Мета кваліфікаційної магістерської	Виявити особливості, характер та структуру міжнародного ринку авіаперевезень в умовах його диверсифікації

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	З'ясувати: 1.1. суть та значення міжнародного ринку авіаперевезень; 1.2. Еволюція авіаційного ринку; 1.3. Методи дослідження ефективності авіаційних перевезень.
У розділі 2	Дослідити: 2.1. Структурна модель ринку авіаційних перевезень; 2.2. Особливості конкурентоспроможності; 2.3. Розвиток авіаційних альянсів
У розділі 3	Вивчити: 3.1. Фактори диверсифікації глобальних авіаперевезень; 3.2. Оптимізація пасажирських і вантажних перевезень; 3.3. Стратегічні основи відродження цивільної авіації в Україні.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

В.І. Чужиков

(ініціали, прізвище)
«26» вересня 2023 р.

**Завдання одержав
студент**

(підпис)

І.С. Мусійко

(ініціали, прізвище)
«27» вересня 2023 р.

Реферат

Кваліфікаційна магістерська робота містить 98 сторінок, 6 таблиць, 7 рисунків, список використаних джерел з 53 найменувань.

«Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень»

Об'єктом дослідження є процеси диверсифікації міжнародного ринку авіаперевезень.

Предметом дослідження є передумови, фактори, глобальні детермінанти розвитку міжнародного ринку авіаперевезень

Мета кваліфікаційної магістерської роботи - виявити особливості, характер та структуру міжнародного ринку авіаперевезень в умовах його диверсифікації.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- з'ясувати суть та значення міжнародного ринку авіаперевезень;
- з'ясувати еволюцію авіаційного ринку;
- з'ясувати методи дослідження ефективності авіаційних перевезень;
- дослідити структурну модель ринку авіаційних перевезень;
- дослідити особливості конкурентоспроможності;
- дослідити розвиток авіаційних альянсів;
- вивчити фактори диверсифікації глобальних авіаперевезень;
- вивчити оптимізацію пасажирських і вантажних перевезень;
- вивчити стратегічні основи відродження цивільної авіації в Україні.

Практичне значення отриманих результатів. Авіакомпанії можуть використовувати знання про ринок для зміцнення своєї конкурентоспроможності та розробки ефективних стратегій мережі маршрутів. Аеропорти отримують можливість планування інфраструктурного розвитку, забезпечуючи комфорт та безпеку пасажирів. Регулятори можуть удосконалювати нормативне середовище, враховуючи виявлені тенденції. Інвестори користуються отриманою інформацією для оцінки ризиків та прийняття інвестиційних рішень. Уряди формують національні стратегії розвитку авіації, а пасажирів мають можливість захисту своїх прав. Отже, результати дослідження слугують інструментом для розроблення стратегій, спрямованих на сталий розвиток міжнародного ринку авіаперевезень в умовах його диверсифікації

Рік виконання кваліфікаційної магістерської роботи: 2023 р.

Рік захисту роботи: 2023 р.

Ключові слова: міжнародний ринок авіаперевезень, розвиток ринку авіаперевезень, глобальна авіація, авіаперевезення, міжнародні альянси.

Відгук
про кваліфікаційну магістерську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Мусійко Ігор Сергійович

(прізвище, ініціали)

на тему «Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень»

1. Актуальність теми: зумовлена зростанням інтенсивності міжнародних авіаційних перевезень
2. Позитивні риси кваліфікаційної роботи: структура роботи, деякі аналітичні матеріали, окремі висновки.
3. Наявність самостійних розробок автора: аналіз ринку (корпоративні аспекти).
4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій: окремі аналітичні матеріали можна використати в процесі викладання курсу «міжнародна економіка»
5. Наявність недоліків: несвоєчасне подання розділів, відсутність розрахунків.
6. Загальна оцінка кваліфікаційної магістерської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: відповідає вимогам, рекомендовано до захисту. Оцінка – 40 балів.

Науковий керівник:

проректор, д.е.н., професор

(посада, учене звання, науковий ступінь)

(підпис)

В.І Чужиков
(прізвище, ініціали)

«__» _____ 2023 р.

Рецензія
на кваліфікаційну магістерську роботу
здобувача вищої освіти
Мусійко Ігор Сергійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема «Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень»

Актуальність теми кваліфікаційної магістерської роботи і доцільність її розроблення зазначена актуальність зумовлена зростаючою диверсифікацією ринку авіаційних перевезень та його сегментування

Якість проведеного дослідження відповідає стандартним вимогам; базується на офіційних джерелах і містить численні порівняння аналітичних матеріалів

Позитивні риси кваліфікаційної магістерської роботи полягає у такому: автором проаналізовано чимало аналітичних джерел і здійснено прогнозування наслідків розширення ринку у т.ч. за рахунок авіаційних альянсів

Зауваження автору слід було б звернути більше уваги на механізми і інструменти регулювання ринку у т.ч. в Європейському Союзі

Практична значимість висновків і рекомендацій окремі висновки можна використати в процесі викладання курсу «міжнародна економіка»

Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана
Проректор з науково – педагогічної роботи
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана
д.е.н., професор

А.М.Колот

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕКТОРАЛЬНИХ РИНКІВ.....	6
1.1. Суть та значення міжнародного ринку авіаперевезень.....	6
1.2. Еволюція авіаційного ринку.....	10
1.3. Методи дослідження ефективності авіаційних перевезень.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ.....	30
2.1. Структурна модель ринку авіаційних перевезень.....	30
2.2. Особливості конкурентоспроможності.....	45
2.3. Розвиток авіаційних альянсів.....	52
РОЗДІЛ 3. ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЛОБАЛЬНИХ АВІАЦІЙНИХ АЛЬЯНСІВ ТА ЛОКАЛЬНИХ ПЕРЕВІЗНИКІВ.....	64
3.1. Фактори диверсифікації глобальних авіаперевезень.....	64
3.2. Оптимізація пасажирських і вантажних перевезень.....	72
3.3. Стратегічні основи відродження цивільної авіації в Україні.	81
ВИСНОВОК.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93

ВСТУП

Актуальність теми. Авіаперевезення - це важливий елемент світової економіки, який забезпечує швидке та ефективне переміщення людей та товарів в будь-яку точку планети, а також міжнародну торгівлю та обмін інформацією. За останні роки, міжнародний ринок авіаперевезень значно виріс, а разом з тим і зросла конкуренція між авіакомпаніями, що змусило їх залучати пасажирів новими пропозиціями та технологіями. Завдяки розвитку авіаційної технології та зростанню попиту на подорожі, міжнародний ринок авіаперевезень продовжує зростати з року в рік. За даними Міжнародної організації цивільної авіації, кількість пасажирів, які перевозяться повітряним транспортом, у 2019 році склала понад 4,5 мільярда осіб, що свідчить про значні можливості ринку.

Тема кваліфікаційної магістерської роботи є актуальною у сучасному світі, оскільки авіаперевезення є важливим елементом глобальної економіки та міжнародного туризму. Зростання економіки, збільшення торгівлі та зростання туристичного потоку між країнами вимагає швидкого, надійного та ефективного транспорту. Авіаперевезення можуть забезпечити ці вимоги, тому вони стають все більш популярними у всьому світі. З іншого боку, авіаперевезення також викликають проблеми, пов'язані з екологією та безпекою, що потребує введення нових стандартів та правил. Крім того, у зв'язку з пандемією COVID-19, ринок авіаперевезень зазнав значних змін, що створило нові виклики для розвитку цієї галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження та публікації досить широкі та різноманітні. Ось кілька прикладів:

Згідно з дослідженням, опублікованим в журналі *Journal of Air Transport Management*, зростання популярності лоукост-авіакомпаній (наприклад, Ryanair, EasyJet) призвело до зменшення роздрібних цін на квитки та збільшення конкуренції на ринку авіаперевезень.

Інше дослідження, опубліковане в журналі *Journal of Transport Economics and Policy*, зосереджувалося на взаємозв'язку між розвитком туризму та зростанням

популярності авіаперевезень. В результаті дослідження було встановлено, що зростання популярності авіаперевезень залежить від кількох факторів, таких як попит на туризм, рівень доходів населення та рівень інфраструктури.

У дослідженні, опублікованому в журналі *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, автори досліджували вплив конкуренції на ринку авіаперевезень на ефективність авіакомпаній. Вони встановили, що конкуренція на ринку призводить до зменшення цін на квитки, але також може знизити прибуток авіакомпаній та вплинути на якість обслуговування.

Згідно з останніми публікаціями у зв'язку з пандемією COVID-19, ринок авіаперевезень зазнав значних змін. Через обмеження на подорожі та зменшення попиту на авіаперевезення, авіакомпанії змушені були скоротити свою діяльність та переорганізуватися.

Мета кваліфікаційної магістерської роботи: Виявити особливості, характер та структуру міжнародного ринку авіаперевезень в умовах його диверсифікації

Згідно мети до роботи поставлено такі завдання:

- з'ясувати суть та значення міжнародного ринку авіаперевезень;
- з'ясувати еволюцію авіаційного ринку;
- з'ясувати методи дослідження ефективності авіаційних перевезень;
- дослідити структурну модель ринку авіаційних перевезень;
- дослідити особливості конкурентоспроможності;
- дослідити розвиток авіаційних альянсів;
- вивчити фактори диверсифікації глобальних авіаперевезень;
- вивчити оптимізацію пасажирських і вантажних перевезень;
- вивчити стратегічні основи відродження цивільної авіації в Україні.

Об'єкт дослідження: Процеси диверсифікації міжнародного ринку авіаперевезень

Предмет дослідження: Передумови, фактори, глобальні детермінанти розвитку міжнародного ринку авіаперевезень

Методи дослідження: Оцінка наукових статей та книг, що стосуються розвитку міжнародного ринку авіаперевезень, використання статистичних даних для вивчення обсягів пасажирських та вантажних перевезень, розподілу ринку між різними авіакомпаніями, тенденцій зростання чи спаду обсягів, технологічний аналіз, а саме вплив новітніх технологій на розвиток авіаційного сектору та можливості впровадження інновацій.

Інформаційна база: Офіційні звіти та дослідження міжнародних організацій, наукові журнали та бази даних, онлайн-ресурси, економічні звіти авіакомпаній та статистичні джерела.

Структура роботи: Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕКТОРАЛЬНИХ РИНКІВ

1.1. Суть та значення міжнародного ринку авіаперевезень

Міжнародний ринок авіаперевезень є важливим елементом глобальної економіки та має значний вплив на економічну ситуацію в різних країнах. Його розвиток пов'язаний з підвищенням мобільності та глобалізацією економіки, що призводить до постійного зростання попиту на авіаперевезення. В умовах сучасного світу, де швидкість та ефективність виконання різних завдань є ключовими факторами, авіаперевезення стають надзвичайно важливими для бізнесу та подорожей.

Міжнародний ринок авіаперевезень має значний вплив на економіку країн та світову економічну ситуацію загалом. Він сприяє зростанню торгівлі, розвитку міжнародного туризму та бізнесу, а також підвищенню зайнятості. Це стимулює економічний розвиток, виробництво товарів та послуг у країнах, які є важливими транспортними хабами. Крім того, міжнародний ринок авіаперевезень створює значну кількість робочих місць у сферах послуг та виробництва, що відображається на підвищенні життєвого рівня та економічному добробуту населення.

Основні принципи міжнародного ринку авіаперевезень [3, с.89-90]

Міжнародний ринок авіаперевезень є складною системою, що базується на великій кількості принципів та правил. Основними з них є:

- принцип свободи перельотів: цей принцип передбачає вільний доступ авіаперевізникам до будь-яких ринків без обмежень щодо пунктів призначення та числа рейсів;
- принцип конкуренції: на міжнародному ринку авіаперевезень існує сильна конкуренція, що стимулює авіакомпанії до постійного вдосконалення своїх послуг та зниження цін;

- принцип рівноправності: кожен авіаперевозник має однакове право на доступ до ринку та його ресурсів, незалежно від країни походження чи власності;
- принцип єдиного ринку: міжнародний ринок авіаперевезень функціонує як єдиний організм, де регулюються всі процеси та встановлюються загальні правила для всіх учасників.

Управління та регулювання міжнародного ринку авіаперевезень здійснюється за допомогою спеціальних міжнародних організацій, серед яких можна виділити [3, с. 89-90] :

- Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО): встановлює міжнародні стандарти та правила для безпеки авіаперевезень;
- Міжнародний союз залізничного транспорту (МСЗТ): встановлює правила для перевезення вантажів повітряним транспортом;
- Міжнародна організація цивільних авіаліній (ІАТА): займається розвитком стандартів та добропорядності в авіаперевезеннях.

Дані організації сприяють забезпеченню безпеки та ефективності міжнародних авіаперевезень, а також допомагають вирішувати конфлікти та сприяють розвитку цього ринку.

Глобальне охоплення є однією з ключових характеристик міжнародного ринку авіаперевезень, яка визначає його сутність та важливість у світовому масштабі. Ця характеристика охоплює кілька аспектів, які взаємодіють для забезпечення безперешкодної та ефективної міжнародної авіаційної системи [6, с.45-47].

Глобальне охоплення визначається розгалуженою мережею польотів та маршрутів, які з'єднують країни та континенти. Авіакомпанії розвивають стратегії для найбільш ефективного покриття всіх ключових пунктів призначення у світі. Це дозволяє пасажирам та вантажам легко переміщатися між різними регіонами планети.

Глобальне охоплення авіаперевезень виявляється в здатності забезпечити прямі та зручні рейси між континентами. Це робить подорожі більш доступними та дозволяє розвивати економічні, культурні та туристичні зв'язки між країнами.

Глобальне охоплення також передбачає інтеграцію технологій та інфраструктури для забезпечення високої ефективності та безпеки. Міжнародні аеропорти, системи навігації та технічне обладнання повинні працювати у взаємодії, щоб забезпечити найвищий рівень обслуговування та безпеки польотів.

Глобальне охоплення також сприяє високому рівню конкуренції у сфері міжнародних авіаперевезень. Авіакомпанії з усього світу змагаються за пасажирів та вантажі, що стимулює їхні інноваційні зусилля та сприяє поліпшенню якості послуг.

Узагальнюючи, глобальне охоплення є фундаментальною рисою міжнародного ринку авіаперевезень, яка визначає його роль у глобалізованому світі та впливає на розвиток та співпрацю між країнами.

Міжнародний ринок авіаперевезень визначається високим рівнем конкуренції, що виникає з наявності численних авіакомпаній та підприємств, які активно працюють у цьому секторі. Ця конкуренція створює динамічне середовище та впливає на ряд ключових аспектів міжнародних авіаперевезень.

Основні риси конкурентного характеру [6, с.45-47] :

- висока конкуренція між авіакомпаніями;
- диверсифікація послуг (авіакомпанії змагаються за увагу пасажирів та вантажів, надаючи широкий спектр послуг, таких як бізнес-клас, економічний клас, програми лояльності, індивідуальні розваги тощо);
- цінова конкуренція (за наявності різноманітних авіакомпаній, цінова боротьба стає важливою стратегією для привертання пасажирів та вантажів, що веде до вигід для споживачів).

Конкуренція змушує авіакомпанії вдосконалювати технології для покращення безпеки, швидкості та екологічної стійкості літаків. Авіакомпанії постійно шукають нові способи покращення обслуговування пасажирів та оптимізації вантажних перевезень, щоб виокремитися від конкурентів. Авіакомпанії активно розширюють свою мережу маршрутів, шукаючи нові можливості та ринки для завоювання. Формування стратегічних партнерств та альянсів між авіакомпаніями може бути важливою стратегією для спільного використання ресурсів та ринкової експансії.

Міжнародний ринок авіап перевезень відіграє важливу роль у світовій економіці, маючи значний вплив на розвиток бізнесу та туризму, а також сприяючи стимулюванню торгівлі та інвестицій між країнами [8, с.10-13].

Міжнародний ринок авіап перевезень забезпечує глобальну мобільність. Авіап перевезення забезпечують найшвидший та найзручніший спосіб переміщення пасажирів та вантажів між різними країнами та континентами. Це є важливим фактором для бізнес-подорожей, де швидкий доступ до різних ринків та партнерів є критичним для успішної діяльності.

Зручність авіап перевезень сприяє зростанню міжнародного туризму, що в свою чергу генерує прибуток для різних секторів економіки, таких як готельний бізнес, ресторани та інші послуги.

Міжнародні авіап перевезення забезпечують швидку та надійну доставку товарів між країнами. Це сприяє розвитку міжнародної торгівлі, дозволяючи підприємствам легко переміщувати та обмінюватися товарами на глобальному рівні.

Забезпечення доступу до ринків різних країн для підприємств стимулює експорт та імпорт товарів, що сприяє розширенню бізнесу та економічному зростанню.

Міжнародний ринок авіап перевезень визначається своєрідною важливістю в глобальному економічному ландшафті, що надає йому ключову роль у забезпеченні ефективних зв'язків між країнами та регіонами. Сприяючи економічному зростанню, забезпечуючи зручність та швидкість перевезень, міжнародний авіап простір також розкриває нові можливості для розвитку та співпраці.

До основних сучасних викликів для розвитку міжнародного ринку авіап перевезень належать, насамперед, екологічні аспекти [8, с.10-13]. З інтенсивним зростанням міжнародного авіапотоку збільшується викид парникових газів, що ставить галузь авіап перевезень під питання щодо впливу на зміни клімату. Розвиток більш екологічно чистих технологій для літаків, таких як електрична, стає необхідністю для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.

Важливим аспектом є розгляд викликів, які ставляться перед цією галуззю, зокрема екологічні питання та вимога до управління ризиками, особливо у зв'язку з

пандеміями, як підкреслено останніми подіями, такими як COVID-19. Збалансоване та інноваційне управління цими викликами визначить подальший розвиток міжнародного ринку авіаперевезень та сприятиме його сталому розвитку. Пандемія COVID-19 визначила новий порядок у сфері безпеки та гнучкості в авіаперевезеннях, враховуючи необхідність заходів з охорони здоров'я пасажирів.

У цій невідпинній синергії між вигодами та викликами виявляється необхідність спільних зусиль, спрямованих на створення та підтримку стабільного та сталого міжнародного ринку авіаперевезень, який відіграє ключову роль у глобальному розвитку та співпраці.

1.2. Еволюція авіаційного ринку

Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень почався в кінці XIX століття з першими регулярними комерційними польотами. У 1920-х роках було створено перші міжнародні авіалінії, які з'єднали Європу та Північну Америку. З того часу міжнародний ринок авіаперевезень постійно зростає, пропонуючи нові маршрути та послуги для пасажирів та вантажів. В сучасний час, міжнародний ринок авіаперевезень є одним з найбільш конкурентноспроможних та швидко зростаючих ринків у світі. За останні десятиліття була зроблена значна кількість інновацій, які значно полегшили та прискорили процес авіаперевезень. До них відносяться розширення мережі маршрутів, покращення технологій безпеки та комфорту пасажирів, а також запровадження нових послуг та програм лояльності для клієнтів.

Авіаційний ринок розвивається під впливом сукупності факторів та тенденцій, що визначають розвиток авіаційної індустрії на глобальному рівні (рис. 1.1).

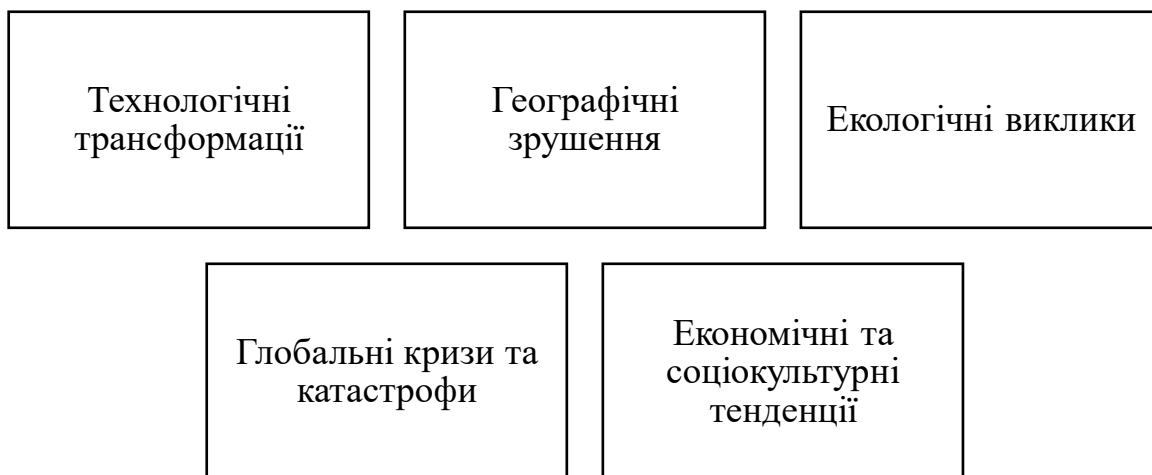

Рисунок 1.1 – Фактори впливу на авіаційний ринок

Джерело: розроблено автором на основі [10, 11, 12]

З огляду на стрімкий технологічний, економічний та соціокультурний прогрес, цей ринок постійно перетворюється, а взаємодія його учасників піддана впливу різноманітних зовнішніх факторів [13, с.78-79] :

- технологічні трансформації (постійний розвиток нових технологій у виробництві літаків, авіоніці, та систем управління, що визначає ефективність та безпеку авіаперевезень);
- географічні зрушення (розширення глобальної мережі авіаперевезень, з'явлення нових ринків та зміни в географії пасажирських та вантажних потоків);
- екологічні виклики (підвищений акцент на сталість та екологічні стандарти, вплив яких на розвиток нових технологій та стратегії авіакомпаній);
- глобальні кризи та катастрофи (здатність ринку адаптуватися до глобальних викликів, таких як пандемія, терористичні загрози, або природні катастрофи);
- економічні та соціокультурні тенденції (вплив економічних коливань, соціокультурних зрушень та змін в споживчих уподобаннях на попит та пропозицію в авіаційній індустрії).

Технологічні трансформації в авіаційній індустрії є ключовим фактором, що визначає сучасний стан та майбутність авіаперевезень. Постійний розвиток нових

технологій у виробництві літаків, авіоніці та систем управління відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності та безпеки авіаційного ринку. Нижче розглянемо основні аспекти цих технологічних трансформацій [13, с.78-79] :

- літаки нового покоління: використання нових композитних матеріалів, таких як вуглецеві волокна, зменшує вагу літаків і підвищує їхню ефективність у споживанні пального;

- двигуни ефективного споживання пального: розробка та впровадження двигунів нового покоління, що мають високий ККД та низьке споживання пального;

- аеродинамічні та дизайнерські інновації: оптимізація форми літаків для зниження опору повітря та підвищення ефективності;

- авіоніка та автоматизація: розробка систем, які дозволяють точніше та ефективніше керувати рухом літака, знижуючи навантаження на пілотів;

- системи прогнозування та уникнення аварій: впровадження передових систем, які можуть передбачати можливі аварійні ситуації та автоматично вживати заходи для їх уникнення;

- комунікаційні технології: розвиток швидких та надійних комунікаційних засобів для забезпечення зв'язку між літаками та з контрольними центрами;

- штучний інтелект та машинне навчання: використання технологій штучного інтелекту для аналізу великих обсягів даних та покращення прийняття рішень в авіаційній сфері;

- гібридні електричні літаки: розробка гібридних літаків, які використовують комбінацію традиційних двигунів та електричних систем для підвищення ефективності;

- електрифікація систем бортового устаткування: використання електричних систем для різноманітних завдань на борту літаків, замінюючи традиційні гідравлічні або пневматичні системи.

Ці технологічні трансформації створюють нові можливості для авіаційної галузі, підвищуючи ефективність, безпеку та сталість авіаперевезень. Дослідження

та впровадження таких інновацій стає стратегічним завданням для авіаційних компаній, щоб відповідати сучасним вимогам та забезпечити конкурентоспроможність на ринку.

Географічні зрушення у сфері авіаційних перевезень мають значущий вплив на розвиток галузі та обумовлюються рядом факторів, таких як економічні можливості, політичні зміни та соціокультурні тенденції.

Авіакомпанії впроваджують нові маршрути та відкривають напрямки до різних країн і континентів, щоб задовольнити попит та забезпечити гнучкість подорожей. Збільшення кількості прямих рейсів призводить до зменшення кількості пересадок, що полегшує і прискорює подорожі.

З'явлення нових економік і ринків у розвиваючихся країнах призводить до підвищення попиту на авіаперевезення. Авіакомпанії формують стратегічні альянси та партнерства з місцевими перевізниками для розвитку нових ринків.

Зміна географії пасажирських потоків визначається ростом туризму, бізнес-подорожей та динамікою світової економіки. Розширення географії вантажних потоків впливає на логістичні та торговельні відносини, забезпечуючи більш ефективний рух товарів по всьому світу.

Політичні та економічні рішення країн можуть впливати на географію авіаперевезень, зокрема, змінюючи обсяги міжнародної торгівлі. Збільшення кількості та розвиток аеропортів у різних регіонах змінює характер авіаційних взаємодій. Географічні зрушення у світі авіації обумовлені глобальними тенденціями, такими як глобалізація, розвиток нових ринків та стратегічні вибори авіакомпаній. Розуміння цих зрушень дозволяє галузі вдосконалювати свої стратегії, підвищувати конкурентоспроможність та забезпечувати ефективний розвиток.

Екологічні виклики в авіаційній індустрії стають все більш актуальними, враховуючи підвищений інтерес до сталого розвитку та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Підвищений акцент на сталість та екологічні стандарти визначає розвиток нових технологій та стратегій для авіакомпаній. Розглянемо ключові аспекти цих викликів [13, с.78-79] :

- зменшення викидів CO₂ та інших забруднюючих речовин (розробка та впровадження біопалив та альтернативних джерел енергії для літаків);
- оптимізація двигунів (розвиток більш ефективних та екологічно чистих авіаційних двигунів);
- технології для зменшення шуму (використання нових технологій та стратегій для зменшення шуму, пов'язаного з авіаперельотами, зокрема при взліті та посадці);
- стратегії сталого розвитку (використання технологій, що дозволяють авіакомпаніям ефективніше використовувати паливо та зменшувати викиди);
- застосування екологічно чистих технологій у ґрунтовому обслуговуванні (зменшення впливу авіаційного сектору на наземне середовище через використання технологій, що мінімізують використання шкідливих речовин та ресурсів);
- стратегії утилізації та переробки літаків (розвиток технологій для відновлення та вторинної утилізації літаків);
- стратегії адаптації до екологічних змін (авіакомпанії пристосовують свої стратегії до змін клімату та інших екологічних факторів).

Співпраця з екологічними організаціями

Впровадження цих стратегій та технологій дозволяє авіакомпаніям зменшувати негативний екологічний вплив та сприяти сталому розвитку галузі. Розвиток екологічної свідомості в авіації стає важливим етапом для забезпечення екологічно чистого та сталого майбутнього.

Глобальні кризи та катастрофи є важливими випробуваннями для авіаційного ринку, які визначають його стійкість та здатність ефективно реагувати на негативні впливи непередбачуваних обставин. У контексті таких викликів, ключовим завданням стає створення та впровадження стратегій управління кризовими ситуаціями, спрямованих на мінімізацію можливих ризиків та забезпечення безпеки пасажирів та персоналу. Адаптація ринку включає в себе не лише реакцію на конкретні події, але й готовність передбачати можливі сценарії та вчасно реагувати на нові виклики. Здатність виробників авіаційних послуг до

негайної реорганізації бізнес-процесів, перегляду стратегій маркетингу та впровадження інновацій стає визначальною у забезпеченні виживання та успішної діяльності в умовах глобальних криз та катастроф. Розгляд ключових аспектів здатності ринку адаптуватися до глобальних криз та катастроф включає в себе аналіз не лише технічних аспектів, але й соціально-економічних та менеджерських вирішень. Гнучкість у вирішенні нових викликів передбачає не лише реагування на поточні проблеми, але й активний пошук та впровадження інновацій, що можуть покращити якість та безпеку авіаперевезень в умовах непередбачуваних сценаріїв. Зазначені аспекти стають критичними у будівництві стійкої та конкурентоспроможної авіаційної індустрії, яка здатна адаптуватися до викликів сучасного світу. Розглянемо ключові аспекти здатності ринку адаптуватися до глобальних криз та катастроф на рис 1.2. [13, с.78-79]

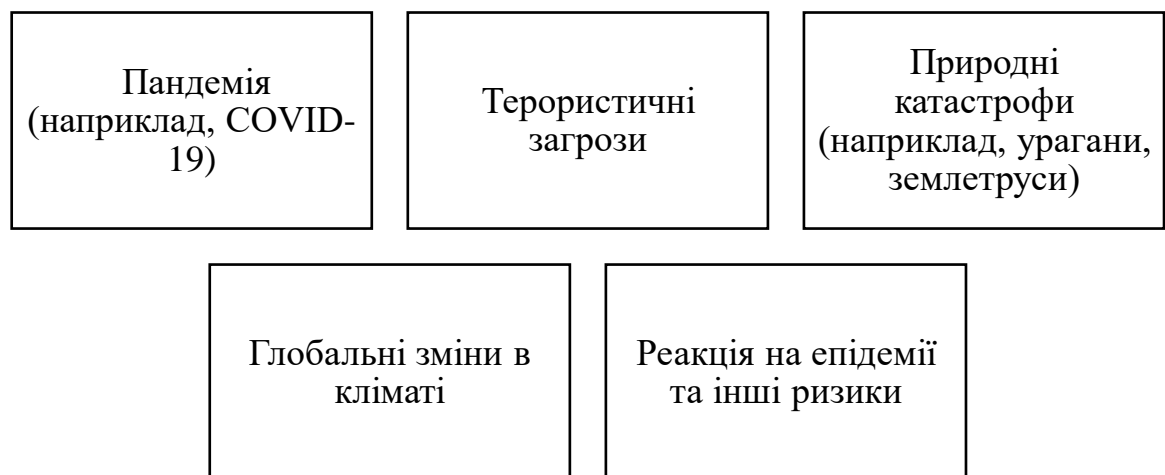

Рисунок 1.2 – Глобальні кризи та катастрофи як факторивпливу на авіаційний ринок

Джерело: розроблено автором на основі [10, 11, 12]

У змінному та непередбачуваному світі, що позначений низкою криз та викликів, авіаційна індустрія переживає період значних трансформацій. Пандемія, така як COVID-19, терористичні загрози, природні катастрофи та глобальні зміни в кліматі стали необхідними викликами для авіакомпаній та інших гравців на ринку. У цьому контексті виникає необхідність адаптації бізнес-моделей та прийняття інноваційних стратегій для забезпечення стійкості та безпеки в

сучасному середовищі. Реакція на епідемії та інші ризики стає визначальним елементом успіху авіаційного сектору, вимагаючи від нього не лише ефективного кризового управління, але й високих стандартів безпеки та гнучкості в адаптації до непередбачених обставин.

- Пандемія (наприклад, COVID-19)

Авіакомпанії мають адаптувати свої бізнес-моделі до нових реалій, зокрема, переорієнтування на внутрішні ринки, зменшення обсягів польотів та перегляд графіків. Впровадження та підтримка високих стандартів безпеки та гігієни для пасажирів та персоналу.

- Терористичні загрози

Зміцнення систем безпеки та співпраця з військовими та цивільними службами безпеки для попередження та управління терористичними загрозами. Розробка ефективних планів кризового управління та здатність ефективно комунікувати з громадськістю в разі терористичного інциденту.

- Природні катастрофи (наприклад, урагани, землетруси)

Розробка планів для реагування на природні катастрофи, з визначенням місць евакуації та забезпеченням безпеки пасажирів та персоналу. Використання передових технологій для моніторингу природних катастроф та попередження про можливі ризики.

- Глобальні зміни в кліматі

Адаптація маршрутів та робочих процесів до нових кліматичних умов та змін. Розвиток екологічно чистих технологій та впровадження сталоорієнтованих підходів для зменшення впливу на клімат.

- Реакція на епідемії та інші ризики

Визначення та аналіз можливих ризиків для авіаційного сектору та розробка стратегій їх запобігання та зменшення. Ефективні плани управління кризами та технологічних інновацій грають важливу роль у здатності авіаційного ринку

адаптуватися до глобальних викликів та катастроф, забезпечуючи безпеку пасажирів та стійкість галузі.

У підсумку, зазначена послідовність викликів, починаючи від пандемії та закінчуючи глобальними змінами в кліматі, ставить перед авіаційною індустрією невідкладні завдання. Відповідно до цього, розробка та впровадження інноваційних стратегій, спрямованих на адаптацію бізнес-моделей, підвищення безпеки та гнучкості в управлінні кризами, стає ключовим елементом її успішного функціонування. Авіакомпанії повинні не лише вдосконалювати внутрішні процеси та маршрути, але й зміцнювати системи безпеки, співпрацювати з військовими та цивільними службами безпеки, інтегрувати передові технології та розвивати екологічно чисті рішення. У світлі таких викликів, лише інтегрований та цілеспрямований підхід може забезпечити сталість та успіх авіаційного сектору у непередбачуваному середовищі.

В умовах постійних змін у світі, економічні та соціокультурні тенденції визначають траєкторію розвитку авіаційної індустрії, впливаючи на попит, пропозицію та загальну стратегію сектору. Перегляд ключових факторів впливу цих тенденцій дозволяє краще розуміти динаміку галузі та формувати адекватні стратегії для її розвитку. Рисунок 1.3, який ілюструє економічні та соціокультурні динаміки авіаційного ринку, стає основою для подальшого вивчення взаємодії цих факторів і формулювання стратегічних відповідей на їхні зміни.

Економічні та соціокультурні тенденції є важливими факторами, які впливають на авіаційну індустрію, визначаючи її попит, пропозицію та загальну стратегію розвитку. Розглянемо ключові фактори впливу цих тенденцій [13, с.78-79] :

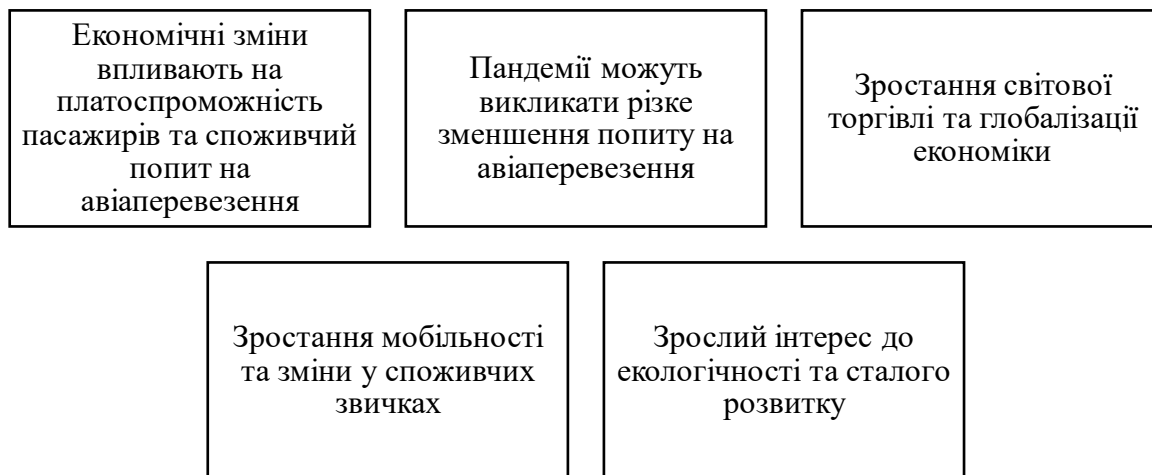

Рисунок 1.3 –Економічні та соціокультурні тенденції авіаційного ринку

Джерело: розроблено автором на основі [10, 11, 12]

Економічні коливання визначають динаміку авіаційної індустрії, зокрема, впливаючи на платоспроможність пасажирів та споживчий попит на авіаперевезення. Один із ключових факторів, який визначає економічний ландшафт для авіакомпаній це флуктуація вартості пального. Зміни у цінах на пальне мають прямий вплив на експлуатаційні витрати авіакомпаній, враховуючи величезний обсяг пального, який вони споживають. У випадку підйому цін на пальне, авіакомпанії стикаються із зростанням їхніх експлуатаційних витрат. Вартість пального є однією з найважливіших складових витрат для авіаційного сектору, тож навіть невеликі коливання у цінах можуть відчутно позначитися на фінансовому становищі компаній. У разі збільшення експлуатаційних витрат авіакомпанії можуть стикатися з вибором між підвищенням цін на квитки для компенсації витрат або пошуком інших стратегій зменшення витрат для підтримки конкурентоспроможності. Наприклад, коли ціни на пальне стрімко зростають, авіакомпанії можуть бути змушені впроваджувати нові технології та методи економії пального, щоб зменшити споживання і, таким чином, знизити експлуатаційні витрати. Однак це також може вимагати інвестицій у модернізацію флоту та впровадження нових технологій, що робить цей процес складним і витратним. Крім того, економічні зміни можуть впливати на самих пасажирів, зменшуючи їхню платоспроможність та змушуючи їх переосмислити свої подорожі

або вибори авіакомпаній. Отже, в контексті економічних змін важливо, щоб авіаційна індустрія була готовою до адаптації та пошуку інноваційних рішень для забезпечення стійкості та конкурентоспроможності на ринку авіаперевезень.

Сучасні соціокультурні трансформації на світовому рівні впливають на різноманітні аспекти авіаційної індустрії, створюючи нові виклики та можливості для авіакомпаній. Зростання мобільності населення та зміни в споживчих звичках визначають сучасний образ подорожей і вимагають від галузі авіації гнучкості та адаптації до нових реалій. Однією з ключових складових цих зрушень є зростання мобільності, що призводить до змін у попиті на різні типи авіаперевезень. Зокрема, бізнес-подорожі та сімейні відпустки стають важливими аспектами для пасажирів, а відповідно, і для авіакомпаній. Розширення глобального бізнес-спільнотства та збільшення кількості сімей, що подорожують, обумовлює потребу в розвитку різних послуг і підходів для задоволення різноманітних потреб пасажирів. Зростання технологічних можливостей в авіації додає новий вимір до очікувань пасажирів щодо сервісу та комфорту під час подорожей. Інноваційні технології, такі як високошвидкісний Інтернет на борту, розвинені системи розваг та зручне управління бронюванням через мобільні додатки, стають необхідними аспектами для привертання та утримання сучасних пасажирів. Зокрема, розумні технології можуть значно поліпшити взаємодію між авіакомпаніями та пасажирами, забезпечуючи персоналізовані послуги та забезпечуючи комфортний та безпечний перельот. Розумні кабіни, системи віртуальної реальності та інші інновації можуть стати стандартом для авіаційної індустрії, відповідаючи на змінні очікування сучасних пасажирів. У такому контексті авіаційні компанії повинні виявити високий рівень чутливості до соціокультурних тенденцій та швидко реагувати на них, розробляючи інноваційні стратегії, щоб відповідати вимогам зростаючого та змінюючогося ринку. Адаптація до цих змін стане ключовим фактором для успішного розвитку авіаційної індустрії в епоху швидких та комплексних соціокультурних зрушень.

В сучасному світі зростає увага до екологічних питань та сталого розвитку, що впливає на споживчі уподобання і вибір пасажирів у сфері авіації. Збільшений

інтерес до екологічності стає важливим критерієм для пасажирів при виборі конкретних авіакомпаній та маршрутів. Пасажири виявляють уподобання до тих авіакомпаній, які вживають заходів для зменшення впливу на навколишнє середовище, наприклад, використання біопалива, впровадження екологічних технологій у повітряних суднах та активність в сфері екологічних ініціатив.

Розвиток бізнес-авіації та літаків загального користування створює нові можливості для подорожей, зокрема для бізнес-подорожей. Збільшений попит на бізнес-подорожі визначає не лише економічний розвиток галузі, але і впливає на розвиток послуг бізнес-класу та авіації загального користування. Пасажири, що обирають бізнес-клас або користуються послугами авіації загального користування, можуть очікувати вищого рівня сервісу, комфорту та індивідуалізованого підходу. Крім того, зростання світової уваги до сталого розвитку сприяє розширенню відповідальних підходів у галузі авіації. Авіакомпанії починають активно впроваджувати ініціативи щодо зменшення викидів, вдосконалення технологій для зменшення споживання пального та впровадження екологічно чистих технологій. Це не лише відповідь на споживчий попит, але й важливий крок у забезпеченні екологічності та сталості авіаційної індустрії. Таким чином, еволюція споживчих уподобань в авіаційній індустрії не лише формує нові патерни пасажирського попиту, але й стимулює розвиток інновацій та відповідальних підходів у галузі, сприяючи сталому розвитку та покращенню екологічного відбитку авіації.

Зростання світової торгівлі та глобалізація економіки стають ключовими детермінантами для розвитку міжнародних авіаперевезень. За останні десятиліття економічні зв'язки між країнами стали тіснішими, внаслідок чого зросла потреба у швидких та ефективних засобах транспорту для забезпечення гладкого пересування людей і товарів між континентами. Міжнародні авіаперевезення стали невід'ємною частиною глобальної логістичної мережі, що обслуговує попит на швидкі та надійні перевезення на всіх етапах світового торгового ланцюга. Збільшення конкуренції серед авіакомпаній на глобальному ринку породжує необхідність вдосконалення стратегій ціноутворення та розвитку послуг.

Авіакомпанії змушені постійно адаптуватися до змін у попиті та виборі пасажирів, що ставить перед ними завдання забезпечити не лише конкурентоспроможні ціни, але й високий рівень комфорту та сервісу. В умовах глобальної конкуренції, авіакомпанії вдосконалюють свої мережі маршрутів, шукають нові ефективні технології, що дозволяють економити паливо та розширюють свої сервіси для вигоди пасажирів. Крім того, з ростом світової торгівлі збільшується потреба в міжнародних вантажних перевезеннях. Авіакомпанії розвивають спеціалізовані послуги для перевезення вантажів, шукають оптимальні маршрути та впроваджують технології для прискорення та оптимізації вантажних операцій. Отже, зростання світової торгівлі та глобалізація економіки визначають напрями розвитку міжнародних авіаперевезень, змушуючи авіакомпанії постійно вдосконалювати свої стратегії для відповіді на зростаючі потреби та очікування ринку.

У змінному та непередбачуваному світі, пандемії стають не лише суттєвими загрозами для глобального здоров'я, але й критичними факторами, що формують сучасну динаміку авіаційної індустрії. Різке зменшення попиту на авіаперевезення, викликане пандемією, має далекосяжні наслідки, що вимагають від авіакомпаній не лише перегляду маршрутної мережі, але й впровадження строгих стандартів безпеки та гігієни. Пандемійні умови накладають великі виклики перед авіаційним сектором, вимагаючи від нього невідкладних заходів для забезпечення безпеки пасажирів та персоналу. Такі виклики визначають нові стандарти в галузі безпеки та гігієни, які повинні бути строго дотримані, щоб відновити впевненість пасажирів у безпеку авіаподорожей. Крім того, в умовах пандемій економічні та соціокультурні тенденції стають ще більш важливими для визначення стратегій розвитку авіаційної галузі. Авіакомпанії вибудовують свої плани, враховуючи зміни в споживчому попиті, економічній нестабільності та суспільних уподобаннях. Гнучкість та здатність до оперативної адаптації стають ключовими властивостями, які дозволяють сектору ефективно вирішувати виклики та залишатися конкурентоспроможним у складних умовах. У такому контексті, успіх авіаційної індустрії визначається не лише технічними параметрами, але і

готовністю до впровадження інноваційних стратегій, які враховують економічні, соціокультурні та епідемічні реалії. Високий рівень гнучкості, важливий для адаптації до змін, стає детермінантом успішності авіаційного сектору в умовах постійної динаміки та несприятливих обставин.

У сучасному динамічному середовищі авіаційної індустрії, стратегії авіакомпаній у відкритті нових напрямків та розширенні географії обслуговування стають ключовим елементом успішності та конкурентоспроможності. Розгляд цих стратегій вимагає глибокого аналізу різноманітних чинників, що визначають можливості та виклики для авіакомпаній, а також їхню здатність адаптуватися до змін в ринкових умовах. На перший погляд, вибір нових напрямків та розширення географії обслуговування здається стратегічним кроком для залучення нових пасажирів, витіснення конкурентів і забезпечення сталого росту. Проте, успіх цих стратегій залежить від ретельного аналізу ринкових умов. Розгортання нових маршрутів вимагає врахування потенційного попиту, конкуренції на цьому ринку та можливостей для співпраці з іншими авіакомпаніями. Ринкові умови, такі як економічна стабільність, рівень конкуренції та регуляторні обмеження, грають визначальну роль у формуванні стратегій розвитку авіакомпаній. Національні та міжнародні економічні тенденції визначають споживчий попит та можливості для розширення. Конкуренція, що існує на ринку, вимагає від авіакомпаній творчого та ефективного підходу до стратегічного планування. Визначення унікальних продуктів чи послуг, які можуть виділити компанію серед конкурентів, стає важливим аспектом розробки стратегій. Економічні умови, такі як зміни валютних курсів, коливання цін на паливо та загальна економічна кон'юнктура, можуть впливати на ефективність розгортання нових напрямків та розширення географії обслуговування. Стратегічні цілі компанії, такі як позиціонування як лідера у конкретному сегменті чи глобальне покриття, визначають обсяг та ширину розвитку авіакомпанії. Успіх в цих стратегіях вимагає виваженого підходу, що враховує всі аспекти ринкових реалій та забезпечує конкурентні переваги в довгостроковій перспективі. Однак існують деякі загальні підходи та стратегії, які можуть бути використані:

Маркетингові дослідження та аналіз попиту [11, с.55-57] :

У світі авіації, де конкуренція надзвичайно висока, авіакомпанії активно впроваджують стратегії для відкриття нових напрямків та розширення географії обслуговування з метою досягнення успіху та збільшення конкурентоспроможності. Ретельні маркетингові дослідження є критично важливим етапом у цьому процесі, де авіакомпанії проводять аналіз попиту на різних ринках, спрямований на визначення потенційно прибуткових нових напрямків. Економічні та соціокультурні фактори визначають успіх у конкретних регіонах, тому врахування цих аспектів стає стратегічно важливим для авіакомпаній. Взаємодія з іншими гравцями на ринку через створення альянсів або співпраця для спільного використання маршрутів, код-шерингу та об'єднання ресурсів, дозволяє забезпечити оптимізацію мережі маршрутів та ефективне використання існуючих можливостей. Використання стратегічних партнерів важливо для отримання доступу до нових ринків та оптимізації маршрутної мережі. Розширення географії обслуговування, шляхом відкриття нових трансконтинентальних та довгострокових маршрутів, є ключовим елементом стратегії, що може забезпечити авіакомпаніям більше можливостей для залучення пасажирів і вирізнення серед конкурентів. Ці комплексні стратегії дозволяють авіакомпаніям ефективно пристосовуватися до динамічного середовища ринку та забезпечують їхній стійкий розвиток в умовах високої конкуренції.

Адаптація до змін у попиті та сезонності [11, с.55-57] :

У світлі сучасних викликів та зростаючого попиту на авіаційні послуги, авіакомпанії вдосконалюють свої стратегії для забезпечення гнучкості та стійкості у змінних умовах ринку. Однією з ключових аспектів цього підходу є гнучкість у визначенні маршрутів та графіків, яка дозволяє легко адаптуватися до змін у попиті та сезонності. Здатність швидко реагувати на економічні, політичні чи інші фактори, що можуть впливати на вибір маршрутів, є важливим елементом стратегічного управління авіакомпаніями. Створення "хабових" аеропортів сприяє зручностям для пасажирів та оптимізації з'єднань між різними напрямками, підвищуючи ефективність мережі маршрутів. Концентрація на деяких ключових

хабах дозволяє поліпшити ефективність мережі маршрутів та раціоналізувати операції. Заміна застарілого обладнання на більш ефективне та паливоекономічне сприяє зниженню витрат і впливу на навколишнє середовище. Ще однією важливою стратегією є збільшення виробництва та використання біопалива, що допомагає зменшити викиди CO₂ порівняно із традиційними видами пального. Розробка електричних або гібридних систем для літаків спрямована на зниження викидів парникових газів та створення більш екологічно чистого літального транспорту. Впровадження новітніх технологій, таких як аеродинамічні вдосконалення та оптимальні маршрути, що зменшують споживання пального та викиди, визначають новий стандарт для авіаційної індустрії. Активна участь у визначенні та впровадженні міжнародних стандартів зеленої авіації свідчить про зобов'язання галузі до сталого розвитку та збереження довкілля.

Зосередження на розробці та впровадженні нових концепцій літаків з більш ефективними двигунами стає ключовим етапом у забезпеченні сталого розвитку авіаційного сектору. Ці стратегічні напрямки визначають новий виток розвитку авіаційної індустрії, де стійкість, гнучкість та відповідальність стають домінуючими принципами. Стратегії авіакомпаній для забезпечення конкурентоспроможності включають в себе не лише формування стратегічних альянсів та злиття, але й активну адаптацію до новітніх технологій, удосконалення обслуговування та врахування екологічних викликів. Сучасна авіаційна галузь вимагає комплексних підходів для збереження конкурентоспроможності в умовах постійної зміни ринкових умов.

1.3. Методи дослідження ефективності авіаційних перевезень.

В сучасному світі авіаційна галузь відіграє ключову роль у забезпеченні глобальної конективності та транспортуванні пасажирів і вантажів на великі відстані. З метою постійного удосконалення та розвитку цієї стратегічно важливої галузі проводяться систематичні дослідження, орієнтовані на визначення та вдосконалення ефективності авіаційних перевезень.

У галузі авіаційної індустрії, що стоїть перед постійними викликами та конкуренцією, важливо впроваджувати ефективні стратегії та інструменти для підтримки стійкості та успішності. Один із таких ключових інструментів – система ключових показників ефективності (KPIs), яка відіграє визначальну роль у вимірюванні та аналізі різних аспектів авіаційної діяльності. У високотехнологічному середовищі авіаційного ринку, де стали реальністю конкурентів боротьба та вимоги до ефективності, система KPIs стає невід’ємною частиною стратегічного управління. Її основна мета полягає в вимірюванні та оцінці ключових параметрів, що визначають успішність авіакомпаній. Один із переваг використання KPIs у сфері авіації полягає у можливості точного вимірювання різноманітних аспектів операцій, включаючи витрати на паливо, рівень пунктуальності рейсів, якість обслуговування пасажирів та інші ключові показники. Це дозволяє компаніям не лише виявляти слабкі місця та невдачі, але й визначати можливості для оптимізації та вдосконалення. Важливим використанням системи KPIs є спрощення процесу прийняття рішень. Завдяки об’єктивним даним, зібраним за допомогою цієї системи, керівництво може ефективно визначити стратегічні напрямки розвитку, а також вчасно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Авіаційна індустрія зорієнтована на визначення рентабельності авіаційних компаній та порівняння витрат на авіаперевезення з іншими видами транспорту, економічний аналіз стає ключовою складовою цього дослідження. Це не лише дозволяє здійснювати об’єктивне порівняння ефективності авіаперевезень, але й визначати фактори, що впливають на рентабельність компаній в цьому секторі. Ще один важливий аспект економічного аналізу в авіаційній індустрії є порівняння витрат на авіаперевезення з іншими видами транспорту. Це важливо для розуміння конкурентоспроможності авіаційних послуг на ринку та визначення того, наскільки цілеспрямовано витрачаються ресурси в авіаційному секторі порівняно з альтернативами.

У сучасному конкурентному середовищі авіаційної галузі важливе значення має впровадження систем управління якістю, таких як ISO 9001. Ці системи

спрямовані на забезпечення високих стандартів якості та безпеки авіаперевезень. Дотримання цих стандартів не лише підвищує репутацію авіакомпаній, але і забезпечує пасажирів відчуття надійності та безпеки під час подорожей. Економічний аналіз та системи управління якістю стають необхідними інструментами для визначення і підтримки стійкості та ефективності авіаційної галузі в умовах постійних змін і викликів.

Поняття рейтингів та ранжувань авіакомпаній визначає важливість не лише публічного сприйняття, але й конкурентоспроможності цих компаній в галузі. Як показник сталого інтересу та довіри пасажирів, рейтинги стають ключовим елементом стратегічного розвитку авіакомпаній. В умовах постійних змін у сучасному технологічному ландшафті, технічні інновації та авіаційні технології відіграють важливу роль у підтримці конкурентоспроможності. Дослідження та впровадження новітніх розробок дозволяють авіакомпаніям підвищувати ефективність авіаперевезень, пристосовуватися до змін у попиті та впроваджувати покращення, спрямовані на підвищення якості обслуговування. За допомогою рейтингів, що відображають не лише економічні показники, а й рівень безпеки, комфорту та інноваційності, авіакомпанії можуть отримати заслужене визнання та впевненість пасажирів. Такий підхід сприяє створенню конкурентноспроможного образу на ринку та встановленню відмінностей від інших гравців галузі. Аналіз та розгляд рейтингів авіакомпаній є одним з головних етапів для розвитку стратегій у сучасній авіаційній індустрії, що має на меті не лише підвищення рівня конкурентоспроможності, а й забезпечення високого стандарту обслуговування та безпеки пасажирів.

В умовах постійних змін у світі авіаційних технологій та розвитку галузі, аудити безпеки та внутрішнього контролю стають невід'ємною частиною стратегічного керівництва авіакомпаній. Ці аудити визначаються з метою гарантування відповідності найвищим стандартам безпеки та надійності авіаційних операцій.

З врахуванням того, що безпека та надійність є пріоритетними завданнями в авіаційній сфері, аудитори зосереджуються на перевірці дотримання авіакомпаніями регуляторних вимог та визначенні можливостей для подальшого вдосконалення систем безпеки. Аналіз і вдосконалення внутрішнього контролю спрямовані на забезпечення ефективності операцій та запобігання можливим ризикам. Крім того, діяльність авіакомпаній тісно пов'язана з пасажирськими потребами та вимогами. Опитування серед пасажирів та вивчення клієнтського задоволення надають важливий контекст для визначення тих аспектів обслуговування, які потребують удосконалення. Результати таких опитувань служать основою для впровадження заходів, спрямованих на покращення якості обслуговування, створення позитивного досвіду для пасажирів та підвищення конкурентоспроможності авіакомпанії в цілому.

Такий інтегрований підхід до безпеки, внутрішнього контролю та задоволення клієнтів дозволяє авіакомпаніям не лише відповідати вимогам сучасного ринку, а й забезпечувати стабільність та успішність в довгостроковій перспективі.

Нарешті, вивчення ринкових та конкурентних трендів дозволяє авіакомпаніям адаптуватися до змін у вимогах ринку та ефективно використовувати можливості для зростання. Зазначені методи дослідження взаємодіють для створення об'єктивної картини ефективності авіаційних перевезень та сприяють розвитку цієї стратегічно важливої галузі. Нижче подано кілька типових методів, які можуть використовуватися для дослідження ефективності авіаційних перевезень:

Аналіз безпеки:

- вивчення статистики авіаційних інцидентів та аварій для оцінки безпеки перевезень;
- проведення аудитів та оцінка безпекових систем та процедур авіаперевезень.

Економічний аналіз:

- спостереження економічних аспектів, таких як вартість авіабілетів, ефективність використання літаків та інші витрати;

- аналіз ефективності авіакомпаній та їх бізнес-моделей.

Швидкість та часові характеристики:

- оцінка часу, необхідного для подорожі, порівняно з іншими видами транспорту;

- аналіз пунктуальності та регулярності авіарейсів.

Середовищеві аспекти:

- вивчення викидів парникових газів від авіатранспорту та визначення його впливу на зміну клімату;

- оцінка впливу авіаційного руху на звукове середовище.

Задоволення пасажирів:

- збір даних від пасажирів стосовно якості обслуговування, комфорту та інших аспектів авіаперевезень.

Технічні показники:

- аналіз технічної готовності та надійності літаків.

Для комплексного оцінювання ефективності авіаційних перевезень, зазвичай використовують комбінацію цих методів. Дослідження можуть також враховувати різні аспекти, такі як географічне положення, конкуренція на ринку, технологічний прогрес та інші фактори, що впливають на ефективність авіаційних перевезень.

Оцінка економічної ефективності авіаперевезень виявляється завданням, що передбачає комплексний аналіз витрат та доходів, спрямований на визначення рентабельності як галузі в цілому, так і конкретної авіакомпанії. Виокремлення ключових аспектів цього аналізу дозволяє здійснити глибоке порівняння та ідентифікацію можливостей для покращення економічного стану авіаційної галузі.

Серед витрат, пальне виявляється визначальним фактором, а його ефективний аналіз дозволяє виявити шляхи оптимізації та зменшення витрат на пальне на пасажирів або тонну вантажу. Оплата праці, обслуговування та технічне обслуговування літаків, інфраструктура аеропортів та страхування – усі ці елементи враховуються при аналізі витрат для забезпечення безпеки та ефективності авіаперевезень.

У розділі доходів ключовими факторами є правильне ціноутворення, відповідний рівень заповненості рейсів та виявлення можливостей для додаткових послуг та комерційних угод. Аналіз рентабельності маршрутів та оптимізація співвідношення між пасажирськими та вантажними перевезеннями стають важливими чинниками для максимізації доходів та оптимізації використання ресурсів.

Ефективність авіаперевезень залежить від глибокого розуміння та оптимізації всіх аспектів бізнес-процесів. Раціональне використання ресурсів та постійне вдосконалення допомагають не лише забезпечити стабільність, але й збільшити його конкурентоспроможність у складних умовах сучасного ринку авіаційних послуг.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ

2.1. Структурна модель ринку авіаційних перевезень

Авіаційні перевезення є неодмінною складовою сучасного світового транспортного виробництва, забезпечуючи швидкий та ефективний зв'язок між різними куточками планети. Постійне зростання глобальних економік, туризму та торгівлі викликає неабиякі виклики для структури ринку авіаційних перевезень. Розуміння цієї структури дозволяє краще аналізувати та прогнозувати тенденції, визначати фактори впливу та розробляти стратегії для підтримки сталого розвитку сектору.

Структурна модель ринку авіаційних перевезень охоплює широкий спектр аспектів, від ролі авіакомпаній та аеропортів до взаємодії з пасажирами та впливу економічних факторів.

Виробники літаків впливають на ринок авіаційних перевезень через постійний розвиток технологій та представлення нових моделей літаків. Їхні інновації можуть визначати ефективність та безпеку авіаперевезень, впливати на стратегії авіакомпаній та відображати тенденції у сучасному авіаційному просторі.

Boeing є одним із найбільших світових виробників літаків. Вони спеціалізуються на розробці та виробництві комерційних літаків, військових літаків та космічних апаратів. Boeing активно розробляє технології для покращення паливної ефективності, автономії та безпеки літаків [14, с.64-69].

Airbus (Європа). Airbus — європейський виробник літаків, що конкурує з Boeing. Вони відомі своєю лінійкою широкофюзеляжних літаків, таких як Airbus A320, A330, A350. Airbus активно досліджує та впроваджує нові технології, включаючи легкі композитні матеріали та ефективні системи управління паливом

Таблиця 2.1 – Найбільші авіакомпанії світу 2023 року [10, с. 8]

Компанія	Основна характеристика
Delta Air Lines (США)	Одна з найбільших авіакомпаній у світі. Основний хаб: Аеропорт Хартсфілд-Джексон у місті Атланта. Розгалужена мережа маршрутів, що охоплює багато країн.
American Airlines (США)	Третя за розміром авіакомпанія у світі (за кількістю пасажирів). Штаб-квартира розташована в Форт-Верт, штат Техас. Обслуговує багато міжнародних і внутрішніх маршрутів.
Emirates (Об'єднані Арабські Емірати)	Велика авіакомпанія зі штаб-квартирою в Дубаї. Спеціалізується на довгих міжнародних рейсах. Володіє сучасним і ексклюзивним авіафлотом.
Lufthansa (Німеччина)	Одна з провідних авіакомпаній Європи. Штаб-квартира в Кельні. Участь у глобальному альянсі авіакомпаній Star Alliance.
China Southern Airlines (Китай)	Одна з найбільших авіакомпаній у Китаї. Заснована у Гуанчжоу. Широка мережа внутрішніх та міжнародних рейсів.
United Airlines (США)	Одна з найбільших авіакомпаній в Сполучених Штатах. Має розгалужену мережу міжнародних та внутрішніх маршрутів.
Air China (Китай)	Національна авіакомпанія Китаю, базується в Пекіні. Одна з найбільших авіакомпаній в Азії.
Qatar Airways (Катар)	Штаб-квартира розташована в Досі. Відома своєю високоякісною сервісною програмою та маршрутами по всьому світу.
Ryanair (Ірландія)	Найбільша низькобюджетна авіакомпанія в Європі. Штаб-квартира в Дубліні. Спеціалізується на дешевих міжнародних польотах.
Singapore Airlines (Сінгапур)	Національна авіакомпанія Сінгапуру. Відома своєю розкішною пасажирською службою та довготривалими міжнародними рейсами.

Embraer (Бразилія). Embraer спеціалізується на регіональних та невеликих середніх літаках. Вони активно працюють над розвитком та впровадженням

технологій, спрямованих на підвищення ефективності польоту та зменшення впливу на навколишнє середовище [14, с.64-69].

Lockheed Martin (США). Lockheed Martin є одним з провідних виробників військово-транспортних та військових літаків. Їх технології фокусуються на покращенні оборонної системи, авіоніки та швидкісних характеристик літаків [14, с.64-69].

Bombardier (Канада). Bombardier є виробником різних видів літаків, включаючи бізнес-джети та регіональні літаки. Вони активно працюють над розробкою ефективних двигунів та сучасних кабін для комфортного пасажирського досвіду. Всі ці виробники постійно вдосконалюють свої технології для забезпечення безпеки, комфорту та економічної ефективності своїх літаків. Також, вони активно працюють над розвитком екологічно чистих технологій, спрямованих на зменшення впливу авіації на навколишнє середовище. Розмір ринку авіакомпаній у всьому світі з 2018 по 2021 рік (у мільярдах доларів США) представлено на рис. 2.1.:

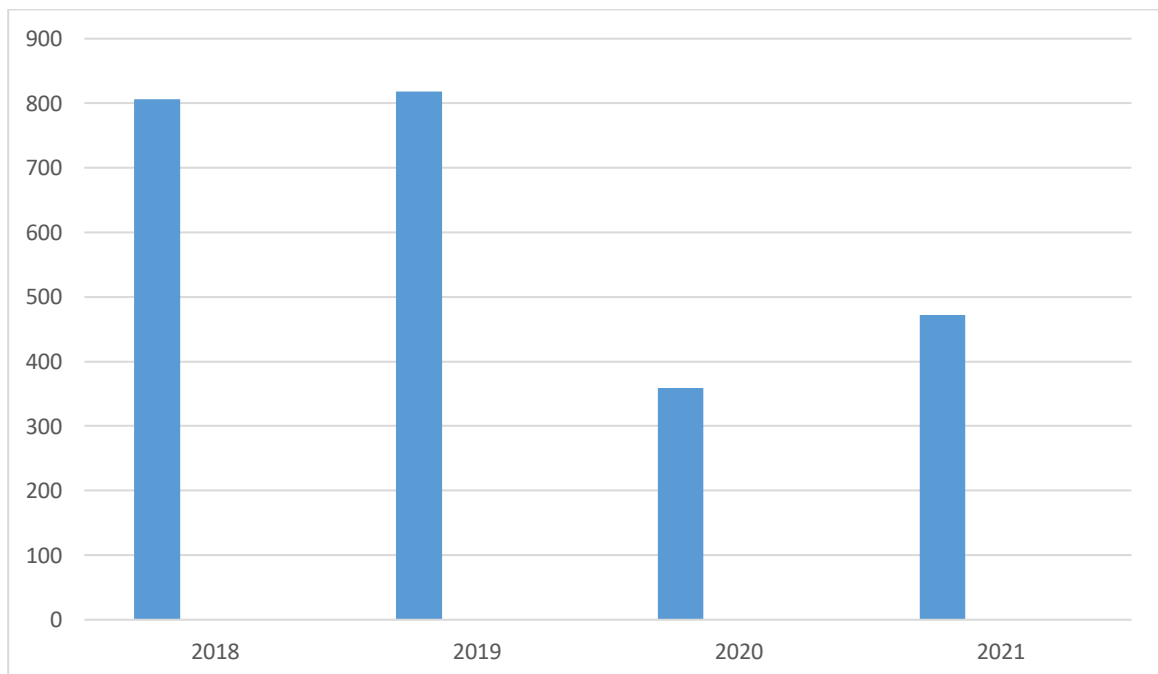

Рисунок 2.1 – Розмір ринку авіакомпаній у всьому світі з 2018 по 2021 рік (у мільярдах доларів США)

Джерело: побудовано автором за даними офіційного сайту Statista

Аеропорти виступають як ключові елементи у формуванні ринкових відносин в авіаційній індустрії, впливаючи на пасажирські та вантажні потоки.

Деякі аеропорти виступають як хаби, де пасажирів можуть пересідати з одного рейсу на інший. Це сприяє оптимізації мережі маршрутів і збільшенню пасажирських потоків. Центри Вантажних Перевезень визначаються як вантажні хаби, де вантажі консолідуються, перерозподіляються та перевантажуються. Це впливає на глобальні логістичні ланцюги та торговельні відносини. Аеропорти грають ключову роль у стратегічних партнерствах між авіакомпаніями та альянсами. Аналіз цих партнерств визначає мережу маршрутів та об'єм перевезень. Пасажирські відносини формуються через якість обслуговування аеропорту, його інфраструктуру та забезпечення зручностей для пасажирів. Аеропорти визначають ефективність логістичних процесів у подоланні вантажів та виконанні поставок. Успішні аеропорти сприяють розвитку регіональної економіки через туризм, торгівлю та залучення інвестицій. Аеропорти, що впроваджують сучасні технології, можуть стати центрами інновацій та визначати нові стандарти для галузі.

Розглянемо ключові аспекти інфраструктури аеропортів, які визначають їхню ефективність та важливість у забезпеченні безперебійного функціонування авіаційної галузі [14, с.64-69].

Вантажна Інфраструктура:

Важливим елементом вантажної інфраструктури є оптимізація простору для швидкого вивантаження та завантаження вантажів. Використання автоматизованих систем сприяє ефективному та безпечному зберіганню вантажів, що грає ключову роль в логістичних ланцюгах та постачальницьких відносинах.

Пасажирська Інфраструктура:

Ефективність пасажирської інфраструктури визначається комфортом та швидкістю процедур реєстрації та посадки. Використання високотехнологічних систем контролю та забезпечення безпеки гарантує найвищий рівень обслуговування пасажирів.

Парковка та Обслуговування Літаків:

Організація ефективного використання простору для паркування літаків є важливою частиною інфраструктури. Забезпечення високоякісного технічного обслуговування літаків на землі грає ключову роль у забезпеченні безперервності рейсів.

Технології Інформаційного Забезпечення:

Використання сучасних технологій для точного відстеження руху літаків та автоматизації керування рейсами підвищує ефективність та точність управління авіаперевезеннями.

Енергозабезпечення:

Оптимізація систем живлення для літаків та використання альтернативних джерел енергії спрямовані на раціоналізацію споживання енергії та зменшення вуглецевого сліду.

Сприяння Логістичним Партнерам:

Забезпечення ефективних механізмів співпраці з логістичними партнерами та використання електронних систем для оптимізації логістичних процесів є важливим елементом підтримки постачального ланцюга в авіаційній індустрії.

Динаміка пасажирських потоків у світі є невід'ємною частиною глобальної авіаційної індустрії, а її тенденції визначаються різноманітними факторами. Географічне розташування, сезонність, а також економічні та глобальні події мають значущий вплив на обсяги пасажирських перевезень у різних частинах світу. В даному вступі ми розглянемо загальний аналіз цих факторів і їхній внесок у формування пасажирських потоків. Важливим аспектом, що визначає обсяги пасажирських перевезень, є географічне розташування. Мегаполіси та економічно розвинені регіони [16, с.56-59], як правило, вирізняються великим попитом на авіаперевезення, що визначається високим рівнем мобільності населення та потребою у зв'язку з ключовими бізнес-центрами та туристичними атракціями.

Сезонність також грає важливу роль у коливаннях пасажирських потоків. Туристичні сезони, святкові періоди та інші часові рамки можуть суттєво впливати на обсяги авіаперевезень в різних напрямках. Деякі регіони можуть переживати значний приріст пасажирського трафіку під час кількох місяців, що вимагає від

авіакомпаній адаптації до змінного попиту. Крім того, економічні та глобальні події, такі як фінансові кризи чи пандемії, можуть суттєво впливати на динаміку пасажирських потоків, змушуючи авіаційну індустрію пристосовуватися до нових умов. Надзвичайні події можуть викликати як тимчасове зменшення попиту, так і стрімкий його приріст у певних сегментах.

Як випливає з таблиці 2.2., багато напрямків мають сезонні коливання у пасажирських потоках. Наприклад, туристичні напрямки можуть мати пікові сезони під час відпусток та свят. Пасажирські потоки також можуть бути вплинуті погодними умовами, особливо в районах з вираженою зимовою сезонністю. Економічний розвиток та стабільність також впливають на пасажирські потоки. В періоди економічної нестабільності або рецесії може спостерігатися зменшення пасажирських перевезень, оскільки люди можуть обмежити свої витрати на подорожі.

Таблиця 2.2 – Основні показники діяльності світової галузі авіаперевезень (2017–2022 рр.)

Показник	Рік						Прогноз на 2023р.
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Загальні доходи, млрд дол. США	767	721	709	755	812	838	872
Операційні витрати, млрд дол. США	731	659	648	698	766	796	823
Приріст, %	5,3	-10,0	-1,5	7,6	9,7	3,8	3,5
Чистий прибуток, млрд дол. США	13,8	36,0	34,2	37,6	27,3	25,9	29,3
Середній чистий прибуток на одного пасажера, дол.	4,1	10,1	9,0	9,2	6,2	5,7	6,2
Світовий пасажиропотік, млрд осіб	3,328	3,569	3,817	4,095	4,378	4,540	4,723
Темпи зростання пасажиропотоку, %	5,7	7,2	6,9	7,3	6,9	3,7	4,0
Коефіцієнт завантаження пасажирських крісел, %	80,0	80,5	80,4	81,5	81,9	82,4	82,0
RPK, %	6,0	7,4	7,4	8,1	7,4	4,2	4,1
Вантажні тонни, млн т	54,0	54,8	57,0	61,5	63,3	61,2	62,4

Джерело: розроблено автором на основі Statista

Розвиток вантажних перевезень став ключовим елементом глобальної економічної системи, відображаючи важливі тенденції у сферах торгівлі, логістики та технологій [16, с.56-59] . Посилення електронної торгівлі, глобалізація економіки та інноваційні підходи до логістики визначають нові вимоги та можливості для вантажних перевізників. Давайте розглянемо ключові аспекти цього розвитку та його вплив на глобальні та регіональні економічні процеси.

Зростання електронної торгівлі та споживчий попит:

Захопливий розвиток електронної торгівлі визначає нові стандарти для вантажних перевезень. Споживачі вимагають не лише швидкості, але й точності у доставці товарів. Збільшення попиту на швидку та надійну доставку, зокрема прямо до споживача, визначає напрями розвитку вантажних перевезень.

Глобалізація та міжнародна торгівля:

Заходи до глобалізації та розширення міжнародної торгівлі призводять до збільшення обсягів міжнародних вантажних перевезень. Підприємства шукають ефективні та економічні рішення для швидкої та безпечної доставки товарів через кордони, що визначає тенденції у світових логістичних ланцюгах.

Інтермодальні перевезення та оптимізація логістики:

Зростання популярності інтермодальних перевезень свідчить про стремління використовувати різні види транспорту для оптимізації логістичних ланцюгів та зниження витрат. Це не лише підвищує ефективність, але й сприяє сталому розвитку вантажних перевезень.

Технологічні інновації у логістиці:

Впровадження технологічних інновацій, таких як системи відстеження, аналіз даних та штучний інтелект, стає ключовим фактором оптимізації логістичних процесів. Підприємства, які використовують ці інструменти, можуть підвищити ефективність своїх вантажних перевезень та забезпечити точність управління логістичними потоками.

Попит на нові напрямки вантажних перевезень:

Зростання попиту на швидку доставку споживацьких товарів, таких як електроніка та мода, визначає нові напрямки вантажних перевезень. Це вимагає від логістичних систем більшої гнучкості та здатності адаптуватися до змін в споживчих звичках.

Розвиток економік в Азії та збільшення вантажних потоків:

Посилення економік в Азії, зокрема Китаю, призводить до значного збільшення вантажних потоків у цьому регіоні. Роль Азії як ключового виробника і споживача товарів визначає динаміку вантажних перевезень на світовому ринку.

Зміни в споживчих звичках та екологічна урбаністика:

Зміни в споживчих звичках, такі як підвищений попит на продукти з унікальним походженням та екологічно чисті товари, можуть вплинути на зміну вантажних потоків та доставку. Перевезення таких товарів може вимагати специфічних логістичних підходів.

Зростання виробництва в індустріальних секторах:

Збільшення виробництва та торгівля в індустріальних секторах, таких як автомобільна, електротехнічна та хімічна промисловість, може призвести до значного збільшення вантажних перевезень. Це свідчить про активний розвиток економіки та підсилює попит на ефективні та надійні вантажні перевезення. Усі ці аспекти разом формують нову реальність вантажних перевезень, визначаючи їхню роль у сучасній глобальній економіці та ставлячи завдання перед логістичними системами щодо адаптації до викликів та інноваційного розвитку.

Загалом, розвиток вантажних перевезень тісно пов'язаний з економічним розвитком, глобалізацією та технологічними інноваціями, що робить цей сектор динамічним та змінним.

Структура конкуренції в авіаційній індустрії є складною і різноманітною, враховуючи різні ринки, регіони та види авіаперевезень. Однак можна виділити загальні тенденції та стратегії конкуренції. Боротьба за пасажирів часто включає конкуренцію в ціновому сегменті. Авіакомпанії можуть пропонувати знижки, акції та спеціальні пропозиції для залучення пасажирів. Деякі авіакомпанії конкурують,

надаючи пасажирський сервіс високого класу та комфорт. Це може включати в себе розширені послуги на борту, широкий вибір розваг та інші додаткові сервіси.

Розширення та оптимізація мережі маршрутів може бути ключовою стратегією. Авіакомпанії можуть конкурувати за пасажирів, пропонуючи різноманітні маршрути та з'єднання. Багато авіакомпаній використовують програми лояльності та бонусні системи, щоб зберігати і залучати пасажирів. Це може включати в себе нагороди за часті перельоти, привілеї для учасників програм лояльності та інші переваги. Деякі авіакомпанії концентруються на ефективності операцій та оптимізації вартості, щоб знизити експлуатаційні витрати. Це може включати в себе сучасні технології, економію пального та інші заходи. Авіакомпанії вибирають стратегію фокусу на конкретних ринкових нішах, таких як бізнес-клас, низькобюджетні польоти або регіональні маршрути. Рекламні кампанії та брендування грають важливу роль у привертанні уваги пасажирів. Сильний бренд може бути вирішальним фактором при виборі пасажиром авіакомпанії.

У сучасному світі, де темпи життя швидко зростають, а торгівля та подорожі стають все більш глобальними, ефективність та конкурентоспроможність транспортних засобів визначають їхню важливу роль у світовій економіці. В цьому контексті авіаперевезення, як швидкий та глобальний засіб транспорту, має значний вплив на пасажирські та вантажні потоки. Важливим аспектом цього впливу є взаємодія з іншими видами транспорту, такими як залізничний і автомобільний [16, с.56-59]. Розгляд цієї взаємодії є важливим аспектом в розвитку стратегій авіакомпаній та формуванні майбутнього обличчя транспортного сектора в цілому.

Авіаперевезення відзначається високою швидкістю, що робить його привабливим для довгих відстаней та міжнародних подорожей. Однак у коротших відстанях, залізниця та автомобіль можуть бути більш конкурентоспроможними через менший час на оформлення та перевезення до пункту призначення. У деяких випадках, особливо в областях з розвиненою залізничною чи автомобільною мережею, цінова конкуренція може впливати на вибір транспортного засобу. Деякі

пасажери можуть обирати той вид транспорту, який пропонує найбільш вигідні тарифи та послуги. Для пасажирів та вантажних перевезень може бути важливим останній етап подорожі або доставки, особливо при пересуванні в міських або регіональних областях. Залізничний та автомобільний транспорт може бути більш практичним для перевезення з аеропорту або залізничного вокзалу до кінцевого пункту.

Інтеграція різних видів транспорту може призвести до зручності для пасажирів та вантажовласників. Наприклад, комбіновані квитки або логістичні системи, які охоплюють різні види транспорту, можуть полегшити переміщення та перевезення. Залізниця та автотранспорт можуть конкурувати з авіаперевезеннями у вантажному сегменті, особливо коли час поставки не є критичним. Залізничний транспорт може бути вигідним для великих грузових відправлень, тим паче, що він може бути менш витратним і екологічно чистим у деяких випадках.

Розвиток інфраструктури, такої як автомагістралі та залізничної мережі, може впливати на доступність різних видів транспорту. У деяких регіонах високорозвинена залізнична чи автомобільна мережа може робити ці види транспорту більш привабливими. Враховуючи ці аспекти, авіакомпанії мають вирішувати, як оптимально взаємодіяти з іншими видами транспорту, щоб забезпечити конкурентоспроможність та задоволення потреб пасажирів і вантажовласників. Оптимальна координація може сприяти ефективному використанню різних видів транспорту в логістичних ланцюгах.

Авіаційна діяльність є ключовим сегментом транспортної системи, питання правового регулювання стають особливо актуальними. Правові норми та стандарти, які охоплюють авіаційний сектор, не тільки визначають правила гри для учасників ринку, але й формують структуру та динаміку авіаперевезень в цілому. Законодавство стає фундаментальним елементом, який визначає безпеку, ефективність та конкурентоспроможність авіаційного бізнесу, впливаючи на стратегії авіакомпаній та їхню взаємодію на ринку. Правове середовище авіаційної галузі є важливою складовою для розуміння її функціонування та перспектив розвитку. Ось деякі аспекти впливу правових норм на структуру ринку авіації:

Багато країн вимагають ліцензування для авіакомпаній перед початком діяльності. Це може впливати на структуру ринку, обмежуючи кількість учасників та створюючи бар'єри для входження нових гравців.

Правила безпеки та стандарти обслуговування, встановлені авіаційними організаціями та урядами, впливають на конкурентоспроможність авіакомпаній. Вони можуть вимагати великих витрат на обладнання та процедури безпеки, що формує основу для структури ринку.

Міжнародні угоди, такі як "Угода про відкрите небо", можуть впливати на структуру ринку, дозволяючи або обмежуючи доступ авіакомпаній до певних маршрутів та ринків. Це може сприяти зростанню конкуренції або, навпаки, призводити до домінування обмеженого числа гравців.

Закони про антимонопольну діяльність можуть регулювати конкуренцію в авіаційній галузі та запобігати формуванню монополій. Це може включати в себе обмеження концентрації ринку та заборону антимонопольних практик.

Зобов'язання стосовно екології та викидів можуть впливати на структуру ринку, ставлячи вимоги до використання більш екологічно чистих літаків та технологій. Податкові ставки та правила також можуть впливати на конкурентоспроможність авіакомпаній та структуру ринку, враховуючи фінансовий аспект їхньої діяльності.

Міжнародні авіаційні організації грають важливу роль у гармонізації стандартів та забезпеченні безпеки в глобальній авіаційній галузі. Декілька ключових міжнародних організацій зазначено в таблиці 2.3

Таблиця 2.3 – Міжнародні авіаційні організації світу [21, с. 8]

Міжнародна авіаційна організація	Опис
Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО)	ІКАО є спеціалізованою агентурою Організації Об'єднаних Націй, відповідальною за розвиток міжнародних стандартів та рекомендацій для цивільної авіації. ІКАО встановлює стандарти та рекомендації щодо безпеки, навігації, екології, здоров'я та інших аспектів авіаційної діяльності. Це сприяє гармонізації процесів та забезпечує єдність стандартів у всьому світі.
Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА)	ІАТА є торговельною асоціацією, яка представляє інтереси авіакомпаній з усього світу. ІАТА співпрацює з ІКАО та іншими стейкхолдерами для розробки та впровадження стандартів у сфері технічних специфікацій, безпеки та інших аспектів авіації.
Європейське агентство з безпеки авіаційного регулювання (ЕАСА)	ЕАСА є органом Європейського Союзу, відповідальним за безпеку та регулювання авіаційної галузі в Європі. ЕАСА встановлює стандарти та забезпечує виконання їх в європейському регіоні, враховуючи особливості та вимоги регіонального ринку.
Міжнародна рада аеронавігації (ІСАО)	ІСАО є організацією, яка об'єднує виробників літаків та інших представників авіаційної промисловості. ІСАО сприяє розвитку технічних стандартів та нормативів для безпеки та навігації, сприяючи гармонізації стандартів між країнами та регіонами.
Міжнародний союз електроніки у галузі авіації (RTCA)	RTCA є організацією, яка розвиває та рекомендує технічні стандарти для систем та обладнання у сфері авіації. RTCA грає важливу роль у гармонізації технічних стандартів, забезпечуючи сумісність між системами та обладнанням, що використовується в авіаційній галузі.

Всі ці організації співпрацюють, враховуючи глобальні вимоги та уніфікуючи стандарти для забезпечення безпеки, ефективності та гармонізації у

сфері авіації. Такий підхід сприяє розвитку індустрії та покращенню стандартів у всьому світі.

В контексті постійного розвитку авіаційної індустрії та стрімкого впровадження технологічних інновацій, узгоджена діяльність різних авіаційних організацій та агенцій стає ключовим аспектом забезпечення безпеки, ефективності та стандартів у цьому високотехнологічному секторі. Організації активно співпрацюють, глобалізуючи вимоги та стандарти, з метою сприяння розвитку авіаційної промисловості та досягнення гармонізації стандартів по всьому світу. Все ж таки, під цією внутрішньою співпрацею та взаємодією криється ряд викликів та можливостей, зокрема в контексті технологічних трансформацій у сфері авіаційних перевезень. Зосереджуючись на впровадженні електричних літаків, ми можемо визначити їхній потенціал впливу на ринок авіаційних перевезень та врахувати його різноманітні аспекти, включаючи вплив на структуру галузі та конкурентоспроможність її учасників. Розгляд цих важливих аспектів дозволить нам зазирнути у майбутнє авіаційної індустрії та зрозуміти, як сучасні технології формують її обличчя.

Впровадження електричних літаків може змінити споживчі вимоги та вибір пасажирів. Пасажири можуть бути схильні віддавати перевагу більш екологічно чистим варіантам перевезень, що може впливати на їхні вибори та на ринкову конкуренцію. Електричні літаки можуть мати потенціал зменшення експлуатаційних витрат через менші витрати на паливо та менший обсяг технічного обслуговування. Це може призвести до змін у структурі ринку та конкурентоспроможності авіакомпаній, які приймуть нові технології. Перехід до електричних літаків може відповідати регуляторним вимогам щодо зменшення викидів CO₂ та інших шкідливих речовин. Такі екологічні стандарти можуть визначати конкурентоспроможність авіакомпаній та формувати ринкові тенденції. Також впровадження електричних літаків сприяє інноваціям у літакобудуванні. Це може включати нові матеріали, дизайн та технології, які можуть змінювати структуру ринку та конкурентоспроможність виробників літаків. Розвиток електричних літаків вимагає створення відповідної інфраструктури, зокрема,

зарядних станцій. Розповсюдження зарядних інфраструктур може вплинути на доступність та конкурентоспроможність цих видів транспорту. Електричні літаки можуть бути оптимальними для коротших відстаней, що може призвести до змін в мережі маршрутів та концентрації авіакомпаній на певних сегментах ринку. З уведенням електричних літаків на ринок авіаційних перевезень стикаємося з технологічними трансформаціями, які мають потенціал визначити нові стандарти в галузі та змінити не лише структуру, але й конкурентоспроможність цього стратегічно важливого сегменту. Однак не менш важливим є інший аспект сучасного прогресу – використання цифрових рішень та Інтернету речей (IoT) у сфері авіації.

Використання цифрових рішень та Інтернету (IoT) у галузі авіації може значно покращити логістику та обслуговування пасажирів. Цифрові рішення в контексті цивільної авіації означають використання сучасних технологій і цифрових інструментів для покращення всіх аспектів авіаційної діяльності. Це охоплює широкий спектр аспектів, від оптимізації операцій та безпеки до покращення пасажирського досвіду та управління ресурсами. Технології цифрової трансформації можуть бути використані для оптимізації різних аспектів авіаційного бізнесу [16, с.56-59]. Наприклад, встановлення датчиків у вантажі, літаках та інших елементах допомагає в реальному часі відстежувати рух та стан вантажів, що полегшує визначення місця розташування та управління логістичними операціями. Застосування аналітики та ШІ для прогнозування потреб у ресурсах, визначення оптимальних маршрутів та планування логістичних операцій. Використання IoT для постійного моніторингу стану літаків та їхніх компонентів, що дозволяє попереджати про можливі несправності та проводити профілактичний ремонт. Застосування цифрових рішень для віддаленого моніторингу та діагностики може допомагати зменшити час простою літаків та забезпечувати більш ефективне та оперативне обслуговування. Встановлення систем IoT для моніторингу безпеки пасажирів, таких як системи відслідковування та розташування пасажирів у випадку аварії чи вторгнення. Використання IoT для відслідковування та управління багажем пасажирів, що дозволяє зменшити втрати

та покращити сервіс. Застосування блокчейн-технології для забезпечення безпеки та достовірності електронних квитків та документів. Впровадження автопілотів та систем дистанційного управління може поліпшити ефективність літаків та оптимізувати маршрути. Ці технологічні рішення спрямовані на підвищення ефективності, зниження витрат та поліпшення якості обслуговування в авіаційній галузі. Засоби цифрової трансформації мають потенціал значно змінити структуру та конкурентоспроможність ринку авіаперевезень. Структурна модель ринку авіаційних перевезень представляє собою високодинамічну систему, що включає в себе взаємовідносини між різноманітними учасниками та факторами, що суттєво впливають на функціонування галузі. Осмислення ключових компонентів цієї моделі (рис. 2.2) дозволяє краще зрозуміти особливості та тенденції, що формують розвиток авіаційного ринку.

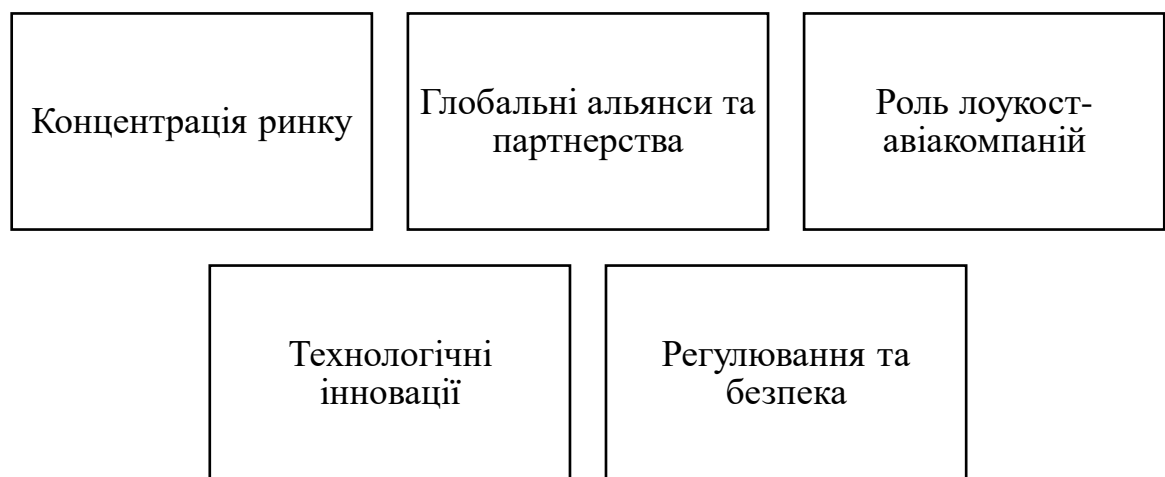

Рисунок 2.2 – Основні риси структурної моделі ринку авіаперевезень

Джерело: розроблено автором на основі [17, с.90-91]

Однією з основних характеристик ринку авіаційних перевезень є концентрація, яка визначає конкурентну динаміку та стабільність у цьому сегменті. Великі авіакомпанії та створені ними альянси мають значний вплив, здатні диктувати умови і визначати тарифи та маршрути. Участь у глобальних альянсах стає стратегічно важливою для розширення мережі маршрутів, ефективного об'єднання ресурсів та оптимізації витрат. Участь у глобальних альянсах стає

ключовим елементом стратегії для розширення мережі маршрутів, об'єднання ресурсів та оптимізації витрат. Лоукост-авіакомпанії виступають як фактор, що стимулює конкуренцію та забезпечує доступні тарифи для пасажирів, особливо на коротших маршрутах. Впровадження передових технологій, таких як авіоніка, більш ефективні двигуни та цифрові рішення, визначає ефективність та конкурентоспроможність авіакомпаній. Системи регулювання та вимоги до безпеки визначають правила гри на ринку та забезпечують високий стандарт безпеки для пасажирів та грузів.

Структурна модель ринку авіаційних перевезень свідчить про поєднання конкурентних та кооперативних відносин між авіакомпаніями. Глобальні альянси, технологічні інновації та регулювання формують ландшафт галузі, визначаючи його ефективність та напрями розвитку. Умови стабільності та конкуренції на ринку вимагають від учасників готовності до постійного адаптування та удосконалення, забезпечуючи високий рівень обслуговування та задоволеність пасажирів в умовах динамічного світу авіації.

2.2. Особливості конкурентоспроможності

На міжнародному ринку авіаперевезень конкуренція велика, і ключові учасники включають великі національні та міжнародні авіакомпанії. Оцінка ринкового середовища може включати аналіз їхніх часток ринку, стратегій та динаміки конкуренції.

Ключові міжнародні авіакомпанії [32] :

- Delta Air Lines. Американська авіакомпанія, яка є однією з найбільших у світі. Має широку мережу міжнародних маршрутів та стратегічні партнерства.
- American Airlines. Інша велика американська авіакомпанія, яка активно конкурує на міжнародному ринку та має код-шерингові угоди з численними партнерами.
- United Airlines. Третя з "Великої трійці" американських авіакомпаній, яка має обширну мережу міжнародних маршрутів та участь у альянсі Star Alliance.

- Emirates. Авіакомпанія з Об'єднаних Арабських Еміратів, визнана своїми довгомагістральними маршрутами та високим рівнем обслуговування.
- Lufthansa Group. Німецький авіаційний концерн, який включає Lufthansa, SWISS, Austrian Airlines та інші. Має сильну присутність на міжнародних ринках.
- Air China. Представляє авіаційний сектор Китаю та є однією з найбільших азіатських авіакомпаній.
- Qatar Airways. Авіакомпанія з Катару, яка здобула популярність завдяки своєму високому рівню обслуговування та мережі міжнародних маршрутів.

Сучасний ринок авіаперевезень – це поле інтенсивних змагань, де авіакомпанії стежать за кожним пасажиром та конкурують за кращі маршрути. Зміцнює своє становище в цьому ландшафті нове явище - висококонкурентоспроможні низькобюджетні авіакомпанії, що здобувають популярність завдяки доступним цінам та динамічно розвиваються через привабливу для пасажирів цінову політику. У той же час, ринок відзначається неабиякою консолідацією, коли компанії об'єднують свої зусилля через стратегічні партнерства, код-шерингові угоди та об'єднання, щоб забезпечити собі конкурентну перевагу. Захоплюючи широкий спектр ринків, від міжконтинентальних пасажирських перевезень до вантажних маршрутів, компанії змушені адаптувати свої стратегії відповідно до специфіки кожного сегмента. Пандемія COVID-19 радикально переглянула гравців на цьому полі, зменшивши попит на авіаперевезення та викликаючи необхідність втручання в стратегічне планування. З висновком остаточної оцінки конкурентного середовища в міжнародній авіаційній індустрії в реальних умовах сучасного світу відкривається двері в інтригуючий світ стратегічного аналізу та оновлення стратегій авіакомпаній. З урахуванням необхідності адаптації до нових реалій і визначення місця в конкурентному ландшафті компанії виступають як активні учасники гри, готові до систематичного аналізу та стратегічних вдосконалень.

Розглянемо конкретні приклади таких стратегій.

Delta Air Lines: вдосконалює мережу міжнародних маршрутів, активно розвиває хаби та вдосконалює обслуговування пасажирів. Зосередження на сталому вдосконаленні обслуговування та технологічних ініціативах для покращення ефективності.

American Airlines розширює мережу міжнародних маршрутів через стратегічні партнерства та код-шерингові угоди. Акцент на створенні сильних міжнародних альянсів та впровадження новітніх технологій для підвищення зручності пасажирів.

United Airlines зосереджується на розвитку хабових аеропортів та міжнародних маршрутів у складі альянсу Star Alliance. Впровадження відновлюваних джерел енергії для зменшення впливу на довкілля . [32]

Emirates активно розширює мережу міжнародних маршрутів, особливо на довгих дистанціях, та пропонує високий рівень обслуговування. Впровадження новітніх літаків та технологій, включаючи системи розваг та зручностей на борту. Lufthansa розвиває силу міжнародних брендів, таких як Lufthansa, SWISS та Austrian Airlines, та розширює мережу маршрутів. Дослідження новітніх технологій для оптимізації ефективності та комфорту. [32]

Air China зосереджується на забезпеченні добре розвиненої мережі міжнародних маршрутів, зокрема, у напрямку Південно-Східної Азії та Північної Америки. Впровадження сучасних технологій у флоті та обслуговуванні.

Qatar Airways активно розширюється на міжнародних маршрутах, особливо включаючи довгомагістральні перельоти. Великий акцент на комфорт та розкіш на борту, вдосконалення технологій обслуговування.

Багато авіакомпаній вивчають можливості впровадження електричних та гібридних літаків для зменшення викидів CO₂. Ці стратегії та тенденції свідчать про те, що великі та нішеві гравці в галузі авіаперевезень зосереджені на ефективному розвитку своїх міжнародних мереж, покращенні технологій та забезпеченні високого рівня обслуговування.

Розглянемо різноманітні підходи авіакомпаній до ринкового позиціонування та бренду, а також їхні стратегії маркетингу та використання технологій, які

визначають їхні успіхи та конкурентоспроможність в галузі авіації. Перехід до аналізу конкретних компаній розкриє різні аспекти їхніх стратегій та допоможе зрозуміти, як вони впроваджують інновації в контексті екологічної відповідальності та високих стандартів обслуговування. Давайте детальніше розглянемо підходи великих та нішевих гравців в авіаційній індустрії до маркетингу, брендінгу та використання технологій для досягнення своїх стратегічних цілей.

Диференційоване позиціонування [36, с.34-38] :

Delta Air Lines - зосередження на якості обслуговування та інноваційних послугах.

Delta визначає себе як авіакомпанію з високим рівнем обслуговування та зручностями для пасажирів. Диференціація через розкіш та комфорт.

Emirates - акцентує на високому стандарті обслуговування, просторих сидіннях та розкішних послугах для пасажирів.

Спрощене позиціонування [36, с.34-38] :

Low-Cost Carrier (LCC) Деякі авіакомпанії, такі як Ryanair та Southwest Airlines, використовують стратегію низьких витрат та низьких цін для привертання пасажирів.

Екологічно орієнтоване позиціонування [36, с.34-38] :

United Airlines - зосередження на сталому розвитку та зменшенні впливу на навколишнє середовище. United Airlines активно впроваджує програми з енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Зобов'язання до використання сучасних та пальноефективних літаків для зменшення викидів CO₂ та інших впливів на довкілля.

Сегментація ринку та індивідуальні підходи.

Lufthansa Group спеціалізується на різних сегментах ринку через бренди, такі як Lufthansa для бізнес-класу, SWISS для преміум-класу та Eurowings для низькобюджетних пасажирів.

Брендінг та маркетингові кампанії [36, с.34-38] :

American Airlines - запуск маркетингових кампаній, спрямованих на підвищення узнаваності бренду та підтримання відданості клієнтів. Використання реклами та

соціальних медіа для комунікації з пасажирями. Великий акцент на креативних маркетингових стратегіях, включаючи партнерство зі світовими подіями та подіями, що привертають увагу.

Використання технологій [36, с.34-38] :

Delta Air Lines впровадження технологій для полегшення подорожей пасажирів, таких як мобільні додатки для бронювання та керування маршрутами. Використання інтерактивних технологій та розваг на борту для покращення досвіду пасажирів.

Багато авіакомпаній, таких як United та Delta, впроваджують нові стандарти безпеки та санітарії для забезпечення безпеки пасажирів. Деякі авіакомпанії експериментують з новими моделями обслуговування, такими як сполучення пасажирських та вантажних рейсів для забезпечення стійкості в умовах змін. Всі ці стратегії та підходи свідчать про важливість позиціонування та бренду в авіаційній індустрії. Високий рівень обслуговування, інновації та адаптація до змін у галузі допомагають компаніям не лише залучати, але й утримувати лояльних клієнтів. Багато авіакомпаній впроваджують програми для зменшення викидів CO₂ та інших забруднюючих речовин. Це може включати використання палива з відновлюваних джерел, модернізацію парку літаків на більш екологічні моделі та участь у програмах з вирощування лісів.

Поглибимо аналіз, спрямований на вивчення тенденцій конкурентоспроможності авіаційного ринку, який буде відображено в Таблиці 2.4.

Ця таблиця відображає ключові аспекти, що визначають конкурентну динаміку в індустрії та її тенденції.

Таблиця 2.4 – Тенденції конкурентоспроможності авіаційного ринку[21, с. 8]

Тенденції	Ініціатива	Приклад:
Інновації та Технології	Розробка та випробування електричних та гібридних літаків для зменшення викидів CO ₂ та покращення екологічних показників.	Електричний літак Alice від ізраїльської компанії Eviation Aircraft
Новітні Технології в Авіоніці	Впровадження новітніх систем авіоніки та керування, включаючи автопілоти, системи управління політами та віртуальні кокпіти.	Системи авіоніки в літаках Boeing 787 Dreamliner або Airbus A350.
Безпілотні Літальні Апарати (БЛА)	Розробка та випробування безпілотних літальних апаратів для вантажних та пасажирських перевезень.	Проект Uber Elevate, що передбачає використання БЛА для повітряних таксі.
Інтернет Речей (IoT)	Використання IoT для відстеження вантажів, моніторингу технічного стану літаків та покращення ефективності обслуговування.	Використання датчиків IoT для моніторингу стану двигунів та систем літаків.
Використання блокчейн технології	Впровадження блокчейн технології для підвищення безпеки та ефективності управління логістикою та транзакціями.	IBM і Maersk використовують блокчейн для вдосконалення логістичних процесів у галузі міжнародних перевезень.
Віртуальна та змішана Реальність	Використання віртуальної та змішаної реальності для навчання пілотів, обслуговуючого персоналу та покращення пасажирського досвіду.	Застосування VR для тренувань пілотів та AR для надання інформації пасажирам на борту.
Безпілотні транспортні Засоби	Розробка безпілотних транспортних засобів для забезпечення останньої милі та швидкого переміщення пасажирів.	Проекти електричних вертикальних зльотів (eVTOL) для особистого та комерційного використання.

Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень є важливим етапом в еволюції глобальної авіаційної індустрії. У цьому контексті, конкурентоспроможність грає

визначальну роль для авіакомпаній із погляду здобуття та утримання лідерства на міжнародному ринку. Особливості конкурентоспроможності визначаються рядом факторів, що відображають не лише економічні, а й технологічні, стратегічні та регуляторні аспекти.

Основні аспекти конкурентоспроможності [36, с.34-38] :

Ефективне управління флотом, оптимізація маршрутів та надання високоякісних послуг дозволяють авіакомпаніям ефективно конкурувати на міжнародному ринку. Використання передових технологій, таких як автоматизація, штучний інтелект та цифрові рішення, стає ключовим фактором для забезпечення конкурентоспроможності та покращення пасажирського досвіду. Участь у глобальних альянсах та розвиток мережових інтеграцій дозволяє авіакомпаніям розширювати свій маршрутний ланцюг та пропонувати більше зручних варіантів для пасажирів. Забезпечення високого рівня безпеки та дотримання стандартів якості важливо для набуття довіри пасажирів і формування позитивного іміджу на міжнародному ринку.

Здатність швидко реагувати на зміни у попиті, умовах ринку та регулюючому середовищі дозволяє авіакомпаніям ефективно впроваджувати стратегії адаптації та залишатися конкурентоспроможними. Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень вимагає від учасників галузі не лише високої технічної готовності, а й гнучкості в управлінні, стратегічного бачення та здатності адаптуватися до змін. Забезпечення конкурентоспроможності вимагає комплексного підходу, що охоплює різноманітні аспекти від операційної ефективності до технологічних інновацій та високого рівня обслуговування. Успіх на міжнародному ринку авіаперевезень залежить від здатності авіакомпаній до постійного удосконалення та вдосконалення своєї діяльності, а також від здатності відповідати змінам у вимогах та умовах ринку.

2.3. Розвиток авіаційних альянсів

Розвиток авіаційних альянсів був складним процесом, в якому ключові гравці виявилися на передовому ряді ринкових та стратегічних трансформацій. Альянси продовжують впливати на міжнародну авіаційну індустрію, надаючи пасажиром та авіакомпаніям значні переваги в плані маршрутів, обслуговування та ефективності.

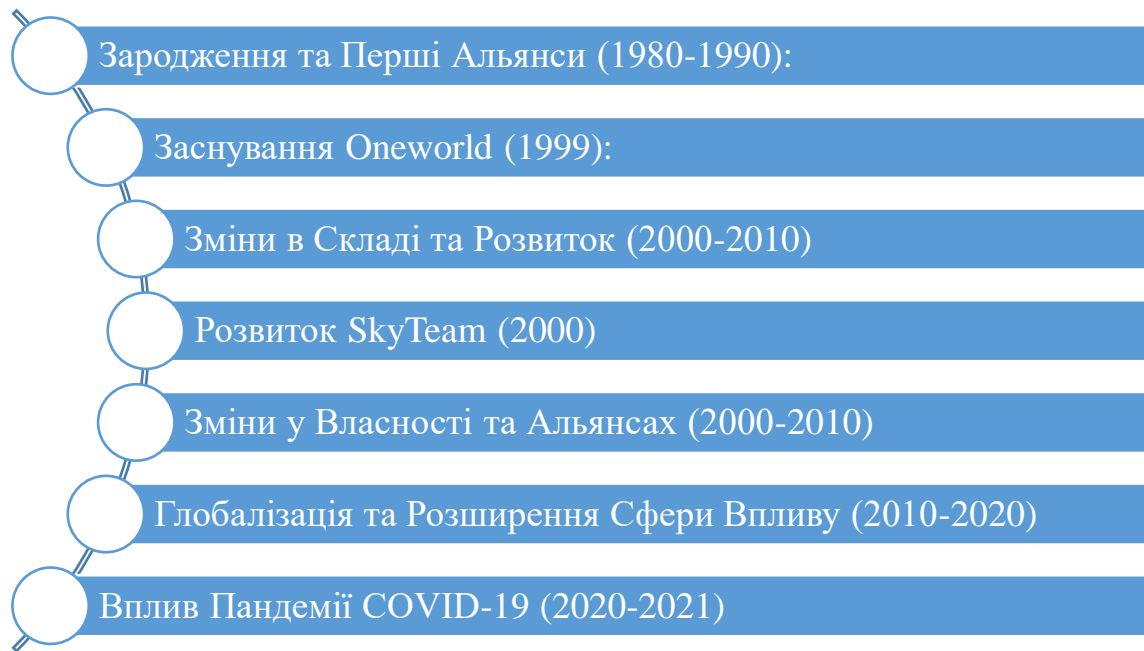

Рисунок 2.3 – Розвиток авіаційних альянсів

Джерело: розроблено автором на основі [27, с.55-56]

У 1997 році авіакомпанії Lufthansa, Scandinavian Airlines, Thai Airways та United Airlines взяли на себе відповідальність за створення першого глобального альянсу, відомого як Star Alliance. Пізніше, був створений альянс Oneworld, який об'єднав American Airlines, British Airways, Cathay Pacific, Qantas та Canadian Airlines (згодом замінений WestJet). У період з 2000 по 2010 роки до альянсів приєдналися нові учасники, такі як Air Canada, ANA та Singapore Airlines, підсилюючи їх глобальне покриття.

Створення SkyTeam у 2000 році визначило нову еру в глобальній авіаційній індустрії, об'єднуючи сили таких великих гравців, як Delta Air Lines, Air France, Korean Air та Aeroméxico. Цей альянс став ключовим утворенням, створивши

потужну платформу для спільного розвитку та конкуренції на міжнародному ринку авіаперевезень.

Однак, як і у багатьох інших сферах, пандемія COVID-19 відзначилася суттєвими змінами. У 2020-2021 роках вплив кризи відобразився на складі авіаційних альянсів, і зокрема, призвів до вилучення American Airlines із LATAM після банкрутства LATAM. Ця драматична подія обумовила перегляд стратегій та взаємодій в індустрії, викликаючи необхідність адаптації до нових реалій після важких випробувань. Останні роки принесли значні трансформації у галузі авіаційних альянсів, які взаємодіють із зміненим споживчим попитом та новими реаліями в галузі подорожей. Авіакомпанії та альянси активно реагують на ці трансформації, співпрацюючи для надання різноманітних послуг та забезпечення ефективних перевезень по всьому світу. Ця взаємодія стає ключовим елементом стратегічного планування в умовах нестабільності та змін у галузі авіаперевезень.

Зрозуміти, як авіаційні альянси пристосовують свої стратегії до нових умов, є важливим для розуміння динаміки глобального ринку авіаційних перевезень. Давайте ретельно розглянемо ці зміни та їхні впливи на ландшафт авіаційних альянсів і співпрацю авіакомпаній для подальшого забезпечення ефективних та конкурентоспроможних послуг.

Авіакомпанії та альянси активно співпрацюють для надання різноманітних послуг та забезпечення ефективних перевезень по всьому світу. Стратегічні альянси спрямовані на створення взаємовигід для всіх учасників, сприяючи оптимізації операцій, підвищенню ефективності та поліпшенню обслуговування клієнтів. Основною метою створення цих альянсів є забезпечення більшого географічного покриття та доступу до нових ринків. Авіакомпанії в альянсах використовують взаємовигоди для оптимізації маршрутів, спільного використання ресурсів на технічне обслуговування, тренування екіпажів та інших операційних аспектів. Це дозволяє покращити якість обслуговування та розширити сервіси для пасажирів, що відзначається об'єднанням ресурсів для надання розширених послуг та програм лояльності. Крім того, стратегічні партнерства в галузі технологій дозволяють авіакомпаніям впроваджувати нові рішення та покращення, сприяючи

збільшенню обсягів пасажирських та вантажних перевезень. Партнери можуть взаємодіяти в галузі технологій, спільно впроваджуючи інноваційні ініціативи. Стратегічні альянси дозволяють швидше адаптуватися до змін в умовах ринку, об'єднуючи сили для спільної реалізації технологічних ініціатив та розвитку сильного глобального бренду. Обмін досвідом та ресурсами допомагає авіакомпаніям подолати негативні впливи криз та екстремальних ситуацій, забезпечуючи стійкість та успішність в конкурентному світі авіації. Авіакомпанії в альянсах використовують код-шерінг, щоб позначати свої рейси під спільним кодом. Це дозволяє пасажирам однієї авіакомпанії бронювати та летіти рейсами партнерів. Альянси співпрацюють у графіках рейсів, щоб забезпечити зручні та ефективні пересадки між рейсами різних авіакомпаній на одному аеропорту. Авіакомпанії регулярно оновлюють та адаптують маршрутні мережі, додаючи нові напрямки або модифікуючи існуючі, щоб відповідати змінам попиту та ринковим умовам. Альянси зазвичай розвивають спільні хаби, де авіакомпанії можуть ефективно здійснювати пересадки та обмінюватися пасажирськими та вантажними потоками. В деяких випадках авіакомпанії можуть спільно експлуатувати певні лінії, щоб забезпечити ефективніше використання літаків та інших ресурсів. Альянси координують рейси так, щоб пасажирів мали оптимальний вибір часу та маршруту для своїх подорожей. Деякі авіакомпанії у альянсах можуть домовлятися про спільне використання літаків, що дозволяє оптимізувати витрати та раціоналізувати флот.

Авіакомпанії в альянсах об'єднують свої зусилля в області обслуговування пасажирів та вантажів, надаючи послуги високої якості та спільно використовуючи інфраструктуру аеропортів. Альянси можуть мати спільні програми лояльності, де пасажирів можуть збирати та використовувати бонуси на рейсах будь-якої авіакомпанії-учасниці. Альянси можуть сприяти розвитку регіональних ринків, розширюючи мережу маршрутів та забезпечуючи зв'язок з менш розвиненими регіонами. В результаті цих стратегій авіакомпанії в альянсах створюють мережі маршрутів, які є гнучкими, оптимізованими та спрямованими на задоволення потреб пасажирів та вантажів.

Програми лояльності у межах авіаційних альянсів пропонують подорожуючим широкий спектр переваг, які включають глобальне покриття та пріоритетне обслуговування та можливість використовувати бонусні милі на рейсах різних партнерів. Ці програми сприяють залученню та утриманню лояльних клієнтів у світі міжнародних авіаперевезень.

Сучасна авіаційна індустрія, конкурентність якої безперервно зростає, пропонує пасажиром не лише широкий вибір перевезень, але і можливість отримання різноманітних привілеїв та бонусів завдяки програмам лояльності. Серед таких програм виділяються три найбільших авіаційних альянси: Star Alliance, Oneworld та SkyTeam.

- Програма лояльності Star Alliance [43] :

Завдяки своїй глобальній мережі та визнаній репутації, Star Alliance становить один із найбільших та найвпливовіших авіаційних альянсів у світі. В рамках цього альянсу діє програма лояльності Star Alliance MileagePlus, що є невід'ємною частиною стратегії розвитку авіакомпаній-учасниць, серед яких United Airlines, Lufthansa, Air Canada та ін.

Програма Star Alliance MileagePlus визначається своєрідністю та широким спектром переваг для своїх учасників. Пасажири мають можливість збирати милі та статуси не лише на рейсах конкретної авіакомпанії, але й у всьому альянсі. Це надає їм унікальну можливість отримувати вигоди та привілеї на різних маршрутах, незалежно від оператора.

Однією з ключових переваг є універсальність використання бонусних миль на будь-якому рейсі будь-якої авіакомпанії-партнера в рамках альянсу. Це робить програму особливо привабливою для тих, хто часто мандрує та користується послугами різних перевізників. Володарі статусів насолоджуються ексклюзивними перевагами, такими як пріоритетне посадкове місце та доступ до престижних бізнес-залів, що підвищує зручність та комфорт подорожей. Star Alliance

MileagePlus втілює концепцію гнучкості та преміального обслуговування, роблячи подорожі надзвичайно приємними для своїх учасників.

- Програма лояльності Oneworld [43] :

Oneworld, як один із провідних авіаційних альянсів, впроваджує свою програму лояльності Oneworld Connect, яка об'єднує в собі велику кількість авіакомпаній світового класу, таких як American Airlines, British Airways, Qantas та ін.

Програма Oneworld Connect визначається своєрідним підходом до створення умов для максимальної задоволеності пасажирів під час подорожей. Вона дозволяє пасажирам, які є учасниками програми, отримувати різноманітні переваги та привілеї на рейсах авіакомпаній-учасниць та їхніх партнерів у межах альянсу.

Однією з ключових переваг для учасників програми є можливість збору та використання бонусних миль на рейсах не лише в рамках конкретної авіакомпанії, але і на перевезеннях партнерів у межах альянсу. Це надає пасажирам гнучкість та вибір у плануванні своїх маршрутів та подорожей.

Для володарів програми передбачено численні переваги, такі як пріоритетне обслуговування та ексклюзивний доступ до залів очікування. Це робить подорожі більш комфортними та ефективними, забезпечуючи високий рівень обслуговування для учасників програми лояльності Oneworld Connect.

- Програма лояльності SkyTeam [43] :

SkyTeam, як визнаний світовий авіаційний альянс, запроваджує свою програму лояльності - SkyTeam Elite Plus, яка націлена на надання різноманітних переваг для своїх учасників.

Учасниками програми є провідні авіакомпанії світу, такі як Delta Air Lines, Air France-KLM, China Eastern Airlines та інші. Це гарантує пасажирам широкий вибір та можливість вибору оптимальних маршрутів.

Для володарів статусів передбачено пріоритетне обслуговування та ексклюзивні послуги, що робить подорожі комфортними та надає пасажиром додаткові переваги. Програма SkyTeam Elite Plus визначається високим стандартом обслуговування та сприяє максимальній задоволеності учасників під час їхніх подорожей.

Програми лояльності в сфері авіаційних альянсів стали ключовим фактором у відносинах між авіакомпаніями та їхніми пасажиром. Спільні риси цих програм надають їм особливий характер та привабливість для подорожуючих. Дослідимо основні аспекти, які є спільними для програм лояльності в авіаційних альянсах, та як вони визначають унікальний досвід для клієнтів цих систем [43] :

Програми лояльності дозволяють збирати та використовувати милі на рейсах учасників альянсів по всьому світу. Для володарів статусів передбачено пріоритетне посадкове місце, швидке відправлення та інші переваги. Мильні бали можна використовувати на рейсах будь-якої авіакомпанії-учасниці альянсу. Володарі статусів мають доступ до бізнес-залів, пріоритетну реєстрацію та інші привілеї.

Участь у авіаційних альянсах може позитивно впливати на фінансовий стан авіакомпаній через збільшення обсягів перевезень, економію витрат, доступ до глобальних ринків та інші стратегічні переваги. Однак важливо ефективно управляти альянсовими відносинами та координувати дії для досягнення позитивних фінансових результатів. Участь у альянсі може призвести до збільшення обсягів пасажирських та вантажних перевезень за рахунок розширення маршрутних мереж та спільного використання ресурсів. Збільшення обсягів перевезень може призвести до зростання прибутку авіакомпанії, що позитивно впливає на її фінансовий стан. Альянси дозволяють авіакомпаніям здійснювати економію витрат через спільне використання літаків, об'єднання технічного обслуговування та оптимізацію інших операцій. Зменшення операційних витрат може позитивно вплинути на прибуток та фінансову стійкість авіакомпаній. Альянси надають авіакомпаніям доступ до нових глобальних ринків, що може

призвести до збільшення пасажиропотоку та ринкової частки. Розширення ринкової присутності може призвести до додаткових доходів та підвищення конкурентоспроможності. Альянси можуть домовлятися про спільну закупівлю літаків та обладнання, що дозволяє отримувати обсягові знижки та зменшувати витрати на обслуговування флоту. Зниження витрат на придбання та утримання літаків може полегшити фінансове навантаження на авіакомпанії. Спільна реалізація технологій та інновацій може полегшити впровадження передових рішень та оптимізувати бізнес-процеси. Ефективне використання технологій може призвести до підвищення продуктивності та зменшення витрат. Альянси можуть об'єднувати зусилля для управління ризиками, пов'язаними з економічними труднощами, природними катастрофами та іншими чинниками. Колективна стратегія ризикового управління може допомогти зменшити фінансові втрати в умовах непередбачених обставин. Члени альянсу SkyTeam об'єднали зусилля для спільного дослідження та розробки технологій та практик, спрямованих на покращення ефективності споживання палива. Це включає оптимізацію маршрутів, впровадження екологічних літаків та спільні навчання для екіпажів.

Зглиблюючись у роль ключового елемента в авіаційних альянсах, програми лояльності не лише визначають особливий характер та привабливість для пасажирів, але й вирізняються спільними рисами, які надають унікальний досвід подорожей. Однією з суттєвих аспектів цього взаємодії є спільні ІТ ініціативи [43], які допомагають вдосконалювати та розширювати можливості для пасажирів у межах авіаційних альянсів. Давайте розглянемо, як ці технологічні ініціативи доповнюють та покращують програми лояльності, створюючи неповторний взаємодійний простір для пасажирів.

Ініціатива Star Alliance IT Hub є ключовим кроком у напрямку цифрової трансформації та впровадження інновацій у світі авіаційних послуг. Запуск цього інноваційного ІТ-хабу передбачає створення спільного екосистемного простору, де авіакомпанії, що належать до альянсу, можуть спільно використовувати передові технологічні рішення для оптимізації своєї діяльності. Спільні системи

бронювання: Star Alliance IT Hub надає можливість авіакомпаніям об'єднувати свої системи бронювання, що робить процес планування та покупки квитків більш ефективним та зручним для пасажирів. Ініціатива передбачає розробку спільних мобільних додатків, які дозволяють пасажирам зручно керувати своїми подорожами, відслідковувати рейси та отримувати оновлення в реальному часі, а також використовувати додаткові сервіси. Star Alliance IT Hub сприяє впровадженню передових технологічних рішень, таких як штучний інтелект, аналітика даних та блокчейн, що покликані покращити ефективність операцій та забезпечити високий стандарт обслуговування.

Інновації у клієнтському сервісі [43], є ключовим елементом розвитку в авіаційних альянсах, а однією із значущих ініціатив у цьому напрямку стала програма "SkyPriority" від SkyTeam. Ця інноваційна ініціатива не лише ставить за мету поліпшення обслуговування пасажирів альянсу, але й визначає нові стандарти пріоритетного обслуговування на різних етапах подорожі. Давайте разом розглянемо, як ці інновації в клієнтському сервісі переписують правила гри в сфері авіаційних альянсів.

Ключові аспекти це прискорений контроль на аеропортах, учасники програми SkyPriority отримують можливість користуватися прискореними лініями на контрольних пунктах аеропорту, що значно економить їхній час під час обов'язкових процедур. Пасажири, які беруть участь у програмі, мають можливість посадки на борт літака перед іншими пасажирами, що забезпечує їм комфорт та ефективність. SkyPriority надає доступ до ексклюзивних послуг та зон на аеропортах, таких як VIP-зали та лаунжи, створюючи вишукане середовище для пасажирів.

Інновації у клієнтському сервісі стають ключовим чинником, який перетворює досвід подорожей для учасників авіаційних альянсів. Однак не менш важливою є ініціатива, спрямована на турботу про навколишнє середовище. Розглянемо, як екологічні ініціативи [43], впливають на стратегії та діяльність авіаційних альянсів, роблячи їх природосприятливими та відповідальними учасниками глобальної авіаційної галузі.

Ініціатива "Carbon Offset" від Star Alliance є важливим етапом у вирішенні проблем зміни клімату в галузі авіації. Альянс розвиває програму компенсації викидів вуглецю, яка дозволяє пасажиром приєднатися до усталеної екологічної ініціативи. Ключові аспекти ініціативи, компенсація викидів вуглецю, пасажирів мають можливість компенсувати викиди CO₂, пов'язані з їхніми авіаперельотами, фінансово підтримуючи проекти з вирощування лісу та інші екологічно чисті ініціативи. Збір коштів направляється на підтримку проектів вирощування лісу, що сприяє абсорбції вуглецю та збереженню біорізноманіття. Star Alliance співпрацює з екологічними організаціями та фахівцями для ефективної реалізації проектів та моніторингу їхнього впливу.

Зосередженість на екологічних ініціативах у сучасній авіаційній індустрії є важливим етапом у розвитку та відповідальному ставленні до навколишнього середовища. Спрямовані на зменшення вуглецевого викиду та ефективне використання ресурсів, такі ініціативи стають визначальними для формування позитивного екологічного впливу галузі. В той час як екологічні питання залишаються актуальними, не менш важливим аспектом є ефективне використання інформаційних ресурсів у сфері авіації. Технологічні інновації, штучний інтелект та цифрові рішення можуть відігравати ключову роль у покращенні ефективності, безпеки та обслуговування пасажирів. Давайте розглянемо, як авіаційна індустрія впроваджує ефективне використання інформаційних ресурсів [43], для досягнення своїх стратегічних цілей.

Ініціатива SITA by Star Alliance є важливим кроком у впровадженні передових технологій для оптимізації обміну інформацією між авіакомпаніями альянсу Star Alliance. Спільна робота з компанією SITA, світовим лідером у галузі інформаційних технологій для авіації, спрямована на підвищення ефективності операцій та поліпшення обслуговування пасажирів. Ключові аспекти ініціативи, оптимізація обміну інформацією, застосування передових технологій для швидкого та безперебійного обміну важливою інформацією між різними авіакомпаніями альянсу.

Поліпшення ефективності операцій, використання інтегрованих систем та рішень SITA для оптимізації процесів авіакомпаній, що призводить до покращення ефективності операційного управління. Підвищення якості обслуговування пасажирів, забезпечення швидкого та точного обміну інформацією між авіакомпаніями сприяє покращенню обслуговування пасажирів та вирішенню поточних завдань.

Ці інноваційні проекти вказують на те, як авіакомпанії в альянсах спільно розвивають та впроваджують новаторські підходи для поліпшення своїх операцій та обслуговування пасажирів.

Правові регуляції визначають умови функціонування авіаційних альянсів, забезпечуючи баланс між ефективною співпрацею та захистом інтересів конкурентів, пасажирів та країн-учасниць. Правовий контекст впливає на розвиток та динаміку ринку авіаційних альянсів, формуючи їхні стратегії та обмеження. Міжнародне право визначає засади та обмеження щодо співпраці між авіакомпаніями різних країн. Правова база включає Угоди про відкрите небо, конвенції Міжнародної організації цивільної авіації (МОСА), які створюють рамки для участі авіакомпаній у міжнародних альянсах. У світі повітряних перевезень авіаційні альянси, такі як Star Alliance, Oneworld, SkyTeam, виступають як стратегічні союзи авіакомпаній, спрямовані на поліпшення якості та ефективності послуг. Ці альянси не лише полегшують міжнародні подорожі для пасажирів, але й впливають на галузь через впровадження різноманітних ініціатив та програм. Проте, їхній вплив розглядається не лише з економічного та логістичного боку. Законність та регулювання діяльності авіаційних альянсів визначаються комплексом норм та стандартів, що охоплюють конкуренційне право, безпеку польотів, права пасажирів, внутрішнє законодавство, торгові угоди та антидискримінаційне законодавство. У цьому контексті важливо розглядати різні аспекти впливу авіаційних альянсів на галузь та здатність вони забезпечувати баланс між свободою взаємодії та захистом національних інтересів. Забезпечуючи законність та регулювання діяльності авіаційних альянсів, вони витримують баланс між свободою взаємодії та захистом національних інтересів.

Конкуренційне право в сучасному світі є важливою галуззю, що визначає економічний ландшафт та забезпечує справедливі умови для підприємництва. Забезпечення конкуренції відіграє критичну роль у розвитку ефективного ринкового середовища, захисті прав споживачів та стимулюванні інновацій. Важливість конкуренційного права в сучасному світі визначає не лише економічний ландшафт, але й забезпечує справедливі умови для підприємництва та захист прав споживачів. Проте, нині ця галузь стикається з викликами, і деякі з них виникають у зв'язку з діяльністю авіаційних альянсів. Органи з контролю за конкуренцією, такі як Європейська комісія та Федеральна торговельна комісія в США, детально аналізують ці альянси, спрямовуючи свою увагу на можливі порушення антимонопольних правил. Їхні детальні аналізи авіаційних альянсів, спрямовані на виявлення можливих порушень антимонопольних правил, відіграють критичну роль у формуванні справедливих умов конкуренції в цій галузі.

Однак не менш важливою складовою також є регулювання, пов'язане з безпекою авіаційних операцій та правами пасажирів. Це стосується не лише аспектів безпеки, але й конфіденційності даних та захисту прав споживачів. Ініціативи, спрямовані на забезпечення високих стандартів безпеки та прав пасажирів, мають значний вплив на конфігурацію та умови співпраці між авіакомпаніями в межах альянсів.

Внутрішнє законодавство країн-учасниць авіаційних альянсів визначає ключові правила та стандарти, за якими діють авіакомпанії в межах цих об'єднань. Це охоплює широкий спектр аспектів, включаючи корпоративне управління, фінансову звітність та інші аспекти їх функціонування. Регулювання також впливає на внутрішні структури та процеси прийняття рішень в авіаційних альянсах. Враховуючи вимоги внутрішнього законодавства, авіакомпанії повинні адаптувати свою діяльність та співпрацювати відповідно до стандартів, встановлених країнами-учасницями. Таким чином, регулювання внутрішнього законодавства стає важливим фактором, що визначає умови та обмеження для авіаційних альянсів. Торгові угоди між країнами можуть мати важливий вплив на можливість

авіакомпаній формувати альянси та використовувати іноземні ринки. Умови торгових угод можуть сприяти або заважати співпраці авіакомпаній в межах альянсів. Законодавство, що забороняє дискримінацію за різними ознаками, може впливати на взаємодію авіакомпаній та спрямоване на захист прав різних груп споживачів. Справжній успіх авіаційних альянсів полягає в здатності ефективно вирішувати виклики, забезпечуючи сталість та безпеку своєї діяльності в умовах постійних змін у світі авіації.

Авіаційні альянси, як ключові структури глобальної авіаційної індустрії, виявляються не тільки стратегічними союзами для авіакомпаній, але і платформами для впровадження технологічних інновацій. Сучасні вимоги ринку, такі як диджиталізація та використання штучного інтелекту, ставлять перед альянсами завдання по вдосконаленню бізнес-процесів та забезпеченню зручностей для пасажирів. Цифрова трансформація включає в себе впровадження мобільних додатків, онлайн-сервісів та інших цифрових ініціатив, що покликані підвищити ефективність та комфорт подорожей. Штучний інтелект може використовуватися для аналізу даних щодо пасажирського потоку, прогнозування попиту на рейси та оптимізації маршрутів. Ці інноваційні підходи сприяють не лише підвищенню ефективності операцій, а й поліпшенню вражень від користування послугами авіакомпаній. У контексті регуляторних аспектів важливо розглядати вплив авіаційних альянсів на конкуренцію та безпеку в галузі. Забезпечення балансу між співпрацею та конкуренцією визначається сукупністю міжнародного права, конкуренційного права та стандартів безпеки. Регулятори, такі як Європейська комісія та Федеральна торговельна комісія в США, відіграють ключову роль у забезпеченні чесної конкуренції та дотриманні стандартів безпеки в авіаційних альянсах. Авіаційні альянси є динамічними структурами, що активно адаптуються до викликів сучасного світу. Їхня успішність визначається не лише ефективністю бізнес-процесів, але й гнучкістю у впровадженні технологічних інновацій. Регуляторні аспекти взаємодії між альянсами та владами визначають умови їхньої діяльності, забезпечуючи баланс між конкуренцією та безпекою в авіаційній індустрії.

РОЗДІЛ 3

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЛОБАЛЬНИХ АВІАЦІЙНИХ АЛЬЯНСІВ ТА ЛОКАЛЬНИХ ПЕРЕВІЗНИКІВ

3.1. Фактори диверсифікації глобальних авіаперевезень

Оптимізація пасажирських і вантажних перевезень у сфері авіації є невід'ємною складовою стратегічного розвитку міжнародного ринку авіаперевезень. Під час вивчення цієї теми, мною було враховано різноманітні аспекти, які включають географічну розмаїтість, ефективну конкуренцію, вплив інновацій та інші ключові фактори. Географічна розмаїтість стає важливим критерієм для уникнення інтенсивної конкуренції та розширення на нові ринки. Використання географічної розмаїтості дозволяє авіакомпаніям стати ключовими гравцями на нових ринках та підвищити свою конкурентоспроможність [45, с.67-68].

Ефективна конкуренція визначається можливістю уникнення інтенсивної конкуренції на одних ринках та здатністю стати ключовим гравцем на інших. Це вимагає стратегічного використання географічної розмаїтості для максимізації покриття та оптимізації використання ресурсів. Аналіз використання новітніх технологій у сфері авіації свідчить про те, що інновації грають ключову роль у підвищенні ефективності та якості послуг. Впровадження автоматизованих систем, використання біометричних технологій та вдосконалення інфраструктури дозволяють авіакомпаніям оптимізувати процеси та підвищувати задоволення клієнтів. Оптимізація пасажирських і вантажних перевезень також передбачає врахування геополітичних чинників. Геополітичні та економічні зміни можуть суттєво впливати на глобальну диверсифікацію авіаперевезень, і важливо розуміти ці фактори для ефективного стратегічного планування.

У контексті розвитку міжнародного ринку авіаперевезень, оптимізація є ключовим елементом для забезпечення ефективності, безпеки та

конкурентоспроможності. Шлях до успіху полягає в усвідомленні та врахуванні різноманітних факторів, від географічних умов до використання передових технологій, щоб створити стійку та інноваційну мережу авіап перевезень.

Різноманітність географічних областей дозволяє авіакомпаніям визначити нові ринки, які можуть виявитися прибутковими. Наприклад, розвивання підсегменту туристичних маршрутів або бізнес-класу в екзотичних країнах. Врахування культурних, економічних та інших регіональних особливостей може дозволити авіакомпаніям налагоджувати послуги, які точно відповідають потребам конкретних ринків. Потенційна конкуренція на одному ринку може бути меншою, ніж на іншому. Використання географічної розмаїтості дозволяє уникати інтенсивної конкуренції та забезпечує можливість стати ключовим гравцем на новому ринку.

В сучасному світі оптимізація маршрутної мережі [45, с.67-68], авіакомпаній визнається ключовим стратегічним завданням для досягнення ефективності та конкурентоспроможності в галузі авіап перевезень. Зміна географії польотів, розширення та адаптація маршрутної мережі стають стратегічними компонентами в умовах постійних змін у попиті, глобальних тенденціях та конкурентному середовищі. Стратегічне планування маршрутної мережі для авіакомпаній є вирішальним етапом, оскільки ефективне використання різноманітності географічних маршрутів дозволяє оптимізувати їхню мережу, забезпечуючи більш ефективне використання ресурсів та зменшення витрат. Розробка маршрутів, яка враховує різні географічні особливості, не лише максимально використовує літакованість, але й зменшує час в польотах, позитивно впливаючи на ефективність. Однак, окрім оптимізації маршрутів, стійкість до зовнішніх впливів визначається рядом факторів. Географічна розмаїтість дозволяє авіакомпаніям розподіляти ризики, пов'язані з економічними, політичними та природними впливами. Це розподілення ризиків може зменшити вплив негативних подій на всю діяльність авіакомпанії.

Використання географічної розмаїтості в міжнародних авіап перевезеннях стає стратегічним кроком для авіакомпаній, сприяючи не лише розширенню

можливостей для розвитку, але й підвищенню конкурентоспроможності та стійкості в змінливому глобальному середовищі. Враховуючи постійні зміни у політичному ландшафті та їхній вплив на економічні, торговельні та авіаційні відносини, такий підхід стає невід'ємною частиною стратегії авіакомпаній для забезпечення успішної діяльності в глобальному масштабі.

Геополітичні конфлікти та введення санкцій [45, с.67-68], як серйозні перешкоди для глобальної диверсифікації авіаперевезень, впливають на різноманітні аспекти індустрії. Ці фактори значно ускладнюють доступ до ринків та надійність маршрутів, змушуючи авіакомпанії переглядати свої стратегії розвитку. Політична нестабільність в країнах може призвести до значних ризиків для безпеки авіаперевезень та впливати на попит на конкретні маршрути. Авіакомпанії, щоб забезпечити стійкість та ефективність свого бізнесу, повинні уважно аналізувати політичну обстановку, реагуючи на зміни та приймаючи обґрунтовані стратегічні рішення в умовах непередбачуваності та ризиків геополітичного середовища.

Зміни у тарифах та торговельних угодах [45, с.67-68], стають ключовими факторами, що впливають на економічну привабливість різних ринків та вартість авіаперевезень. Для авіакомпаній це означає необхідність уважно враховувати ці фактори при розробці стратегій розвитку та плануванні нових маршрутів. Глобальні кризи, такі як пандемії, впливають на міжнародні відносини та регулювання подорожей, роблячи актуальними зміни в стратегіях авіакомпаній. Геополітичні чинники, такі як міжнародні відносини та дипломатія, географічне розташування та міжнародні угоди, надають надзвичайно великий вплив на глобальну диверсифікацію авіаперевезень. В умовах постійних змін у політичному середовищі, авіакомпанії повинні бути готовими до адаптації та розробляти стратегії, що враховують нові реалії світового ринку.

З впровадженням технологічних інновацій [45, с.67-68], у сферу авіації, зокрема автоматизації та штучного інтелекту (ШІ), відбувається перехід до автономного виконання операцій, спрямований на зменшення людського фактора

та підвищення ефективності. ШІ грає ключову роль у вдосконаленні обслуговування пасажирів, використовуючи віртуальних помічників та систем інтелектуального оброблення заявок. Ще однією важливою технологічною ініціативою є використання Інтернету речей (IoT) та пов'язаної з ним аналітики. В авіації системи IoT використовуються для моніторингу стану літаків, обладнання та вантажів. Збір та аналіз великих обсягів даних дозволяють виявляти несправності, планувати технічне обслуговування та уникати непередбачених ремонтів. Покращення систем відслідковування багажу, контролю за комфортом пасажирів та підвищення точності інформації про розклади та статус рейсів — це лише частина переваг, які принесло впровадження IoT в авіаційну індустрію. Ці технологічні рішення сприяють оптимізації процесів та забезпеченню високого рівня обслуговування в галузі авіаперевезень.

Однією з важливих галузей цього технологічного прориву є використання великих обсягів даних та аналітики. Обробка великих обсягів даних визначає нові стандарти у плануванні та оптимізації роботи авіакомпаній. Завдяки аналізу даних, вони можуть удосконалювати маршрутизацію, раціонально використовувати паливо та ефективно керувати логістикою. Аналіз також допомагає особистому складу авіакомпаній надавати персоналізовані рішення для задоволення індивідуальних потреб клієнтів.

Ще однією перспективною галуззю є використання дронів в авіаційній сфері. Використання дронів в авіації спрощує процеси інспекції та обслуговування, призводячи до зменшення часу та витрат. Також, вони допомагають у вантажній логістиці, підвищуючи точність доставки та зменшуючи ризик втрат чи пошкоджень вантажів.

Використання віртуальної реальності (VR) та розширеної реальності (AR) у навчанні пілотів та технічного персоналу підвищує їхню кваліфікацію та готовність до непередбачуваних ситуацій. Також AR може поліпшити взаємодію з пасажирами, надаючи їм інформацію про подорож та аеропортові послуги. Новітні технології у сфері авіації мають великий потенціал для підвищення ефективності

операцій та поліпшення якості послуг. Це робить авіаційну індустрію більш конкурентоспроможною та орієнтованою на потреби клієнтів, а інновації стають ключовим фактором розвитку у глобальній конкурентній арені. В контексті підвищення продуктивності та ефективності в авіаційній галузі це стає необхідністю, оскільки високий темп конкуренції та постійні зміни у вимогах ринку вимагають від компаній знаходження новаторських рішень. Інновації в області виробництва та управління можуть виявити значний вплив на ключові аспекти діяльності авіаційних підприємств. Інтеграція нових технологій та стратегій у виробничі процеси може призвести до оптимізації витрат, прискорення часу виробництва та раціонального використання ресурсів. Це, в свою чергу, робить компанії більш адаптованими та конкурентоспроможними на глобальному ринку авіаційних послуг. Акцент на інноваціях у виробництві спрямований на створення більш ефективних та продуктивних систем, забезпечуючи авіаційним підприємствам можливість оперативно відповідати на виклики сучасного ринку. Це стає ключовим чинником у збереженні та зміцненні лідерства компаній у сфері авіаційних технологій та послуг, приводячи до підвищення якості надання послуг та створення стійкої конкурентної переваги.

Не менш важливим є створення та вдосконалення продуктів та послуг у сучасному світі суттєво обумовлені інноваціями. Компанії, які активно впроваджують новаторські підходи, мають унікальну можливість отримати конкурентні переваги та відзначитися високотехнологічними рішеннями. Інновації дозволяють не лише створювати зовсім нові продукти, але й вдосконалювати ті, що вже існують на ринку. Це може включати в себе впровадження передових технологій, підвищення функціональності, поліпшення якості та розширення функціональних можливостей. Результатом цього процесу є створення унікальних, інноваційних продуктів та послуг, які можуть задовольняти різноманітні потреби клієнтів та відповідати вимогам ринку. Такі компанії, завдяки своєму підходу до інновацій, здатні не лише пристосовуватися до змін, але й створювати та формувати їх, що робить їх конкурентоспроможними та успішними на глобальній арені бізнесу. Вдосконалення продуктів та послуг завжди було однією з ключових

мет при впровадженні інновацій в бізнес-середовищі. Прискорене темпи технологічного розвитку створюють нові можливості для оптимізації якості та функціональності продуктів, що дозволяє компаніям залишатися конкурентоспроможними. Однак, разом із вдосконаленням продуктів та послуг, важливим фактором стає їхнє актуальне представлення та доступність у глобальному масштабі.

Глобальна диджиталізація стає важливою стратегією для підтримання високого рівня конкурентоспроможності. Завдяки цифровим технологіям компанії можуть не лише покращити ефективність своїх операцій, але й розширити своє впливове поле в глобальному бізнес-середовищі. Давайте докладніше розглянемо, як глобальна диджиталізація формує нові горизонти для розвитку бізнесу та взаємодії з клієнтами.

Глобальна диджиталізація бізнес-процесів та комунікацій в сучасному світі визначається активним впровадженням інновацій в галузі інформаційних технологій. Цей процес сприяє підвищенню доступності та швидкості обміну інформацією, що, в свою чергу, дозволяє компаніям бути оперативними в реагуванні на зміни у глобальному середовищі та забезпечує ефективність управління. Інновації в інформаційних технологіях роблять можливим впровадження сучасних інструментів та підходів, таких як хмарні технології, штучний інтелект, аналітика даних та інші. Це дозволяє компаніям оптимізувати бізнес-процеси, зменшувати витрати та підвищувати якість послуг. Глобальна диджиталізація також розширює можливості комунікацій між підприємствами, клієнтами та партнерами на міжнародному рівні. Висока швидкість обміну інформацією дозволяє вчасно реагувати на зміни в ринкових умовах, пристосовуватися до вимог споживачів та підтримувати високий рівень конкурентоспроможності. Глобальна диджиталізація, є основним трендом у сучасному бізнес-середовищі. Застосування цифрових технологій стає ключовим фактором для досягнення конкурентних переваг та виходу на нові ринки. Проте, для успішної імплементації цифрових стратегій важливо мати не лише технічну

готовність, але і гнучкість у підході до бізнес-процесів та адаптивність до постійно змінюючогося оточення.

Гнучкість та адаптивність стають важливими якостями сучасного бізнес-лідера в умовах швидкої технологічної динаміки та глобальних трансформацій. Ці якості не лише дозволяють компаніям ефективно впроваджувати цифрові інновації, а й створюють умови для адаптації до різних викликів, які можуть виникнути на шляху до глобального успіху. Давайте розглянемо, як гнучкість та адаптивність стають визначальними факторами у світі глобальної диджиталізації та як вони взаємодіють для створення стійких бізнес-моделей. Гнучкість та адаптивність у сучасному бізнесі є ключовими факторами успіху, і інновації відіграють важливу роль у створенні цих властивостей. Завдяки інноваціям компанії отримують можливість стати більш гнучкими та адаптивними до змін у глобальному бізнес-середовищі. Інновації дозволяють компаніям швидко впроваджувати нові ідеї та технології, що робить їх спроможними ефективно конкурувати на ринках різних країн та регіонів. Здатність реагувати на зміни в економічному, технологічному та соціокультурному середовищі стає важливим конкурентним перевагою. Гнучкість, яка забезпечується інноваціями, означає здатність компаній змінювати стратегії, виробничі процеси та продукти відповідно до нових умов. Адаптивність включає в себе готовність швидко реагувати на виклики та використовувати нові можливості. Таким чином, інновації стають ключовим інструментом для формування гнучкості та адаптивності компаній у глобальному бізнес-середовищі, забезпечуючи їхню здатність до сталого розвитку та успішної конкуренції. Розглядаючи гнучкість та адаптивність в контексті підвищення якості обслуговування, ми можемо виявити, що ці якості виступають не тільки як реакція на зміни, але і як стратегічний інструмент для активного формування нових стандартів та підвищення рівня задоволеності клієнтів.

Підвищення якості обслуговування клієнтів стає неабияк важливим аспектом для успішного функціонування будь-якої компанії в сучасному бізнес-середовищі. Інновації в області обслуговування та зв'язку визначають нові стандарти взаємодії з клієнтами, а застосування передових технологій, таких як

штучний інтелект та аналітика даних, відкриває безліч можливостей для підвищення ефективності та задоволення потреб клієнтів. Нові технології не лише полегшують роботу персоналу, але й сприяють більш ефективній комунікації з клієнтами. Штучний інтелект дозволяє аналізувати поведінку та вподобання клієнтів, надаючи персоналу цінні інсайти для створення персоналізованих пропозицій та послуг. Аналітика даних в свою чергу допомагає відслідковувати та оцінювати якість обслуговування, щоб постійно удосконалювати підходи та відповідати змінюючимся потребам клієнтів. Інновації у галузі обслуговування та зв'язку стають не лише інструментами для вдосконалення рутинних завдань, але й ключовими компонентами стратегії підвищення якості обслуговування клієнтів, що визначає успіх підприємства в конкурентному бізнес-середовищі. Підвищення якості обслуговування клієнтів в сучасному бізнес-середовищі є пріоритетом для багатьох компаній, які визнають важливість задоволення потреб та очікувань клієнтів. Інновації у сфері обслуговування та використання передових технологій дозволяють не тільки забезпечити ефективнішу взаємодію з клієнтами, але і персоналізувати послуги, роблячи їх більш відповідними індивідуальним потребам. З переходом до іншої частини нашого аналізу, розглянемо ще один важливий аспект для сучасних компаній - розвиток міжнародних партнерств. Цей етап дасть можливість розглянути вплив глобальних партнерств на стратегії бізнесу та можливості для зростання та розвитку компаній у міжнародному контексті.

Розвиток міжнародних партнерств стає важливим елементом стратегічного управління та розвитку компаній у світі сучасних технологій та глобального бізнес-середовища. Інновації, що постійно вдосконалюються, відкривають шляхи для створення нових можливостей співпраці та стратегічних альянсів на міжнародному рівні. Однією з ключових переваг такого розвитку є змога ефективного обміну ідеями та технологіями між компаніями. Цей взаємний обмін сприяє створенню інноваційних рішень та підходів, що збільшують глобальний вплив партнерів. Важливим аспектом є і можливість доступу до нових ринків завдяки колективним зусиллям партнерів.

Міжнародні стратегічні партнерства дозволяють компаніям об'єднувати свої ресурси, технічний потенціал та експертні знання для досягнення спільних цілей. Це може включати спільні дослідження і розробки, об'єднані маркетингові стратегії або спільні інвестиції в нові проекти. Такий взаємний підхід дозволяє компаніям розвиватися та конкурувати в глобальному бізнес-середовищі, забезпечуючи їм конкурентні переваги в різноманітних галузях та ринкових сегментах. В сучасному світі важко переоцінити значення міжнародних партнерств для компаній, оскільки це відкриває нові горизонти можливостей, сприяє розвитку та забезпечує стійкий ріст в умовах конкуренції та стрімкого темпу технологічного прогресу.

Інновації є ключовим фактором для розширення можливостей глобальної конкуренції. Компанії, які активно впроваджують інновації, можуть ефективно конкурувати на глобальному ринку, покращуючи продуктивність, розвиваючи нові продукти та послуги, та адаптуючися до змін у світовому бізнес-середовищі.

3.2. Оптимізація пасажирських і вантажних перевезень

Оптимізація пасажирських і вантажних перевезень для розвитку міжнародного ринку авіаперевезень - це процес вдосконалення стратегій, систем та технологій, спрямований на максимізацію ефективності, зменшення витрат і поліпшення загального функціонування авіаційного сектору в міжнародному масштабі.

Ефективна маршрутизація та розклади є ключовим елементом оптимізації авіаперевезень, оскільки вони можуть суттєво впливати на якість обслуговування, економію витрат і задоволення клієнтів. Етапи ефективної маршрутизації наведено на рис 3.1.

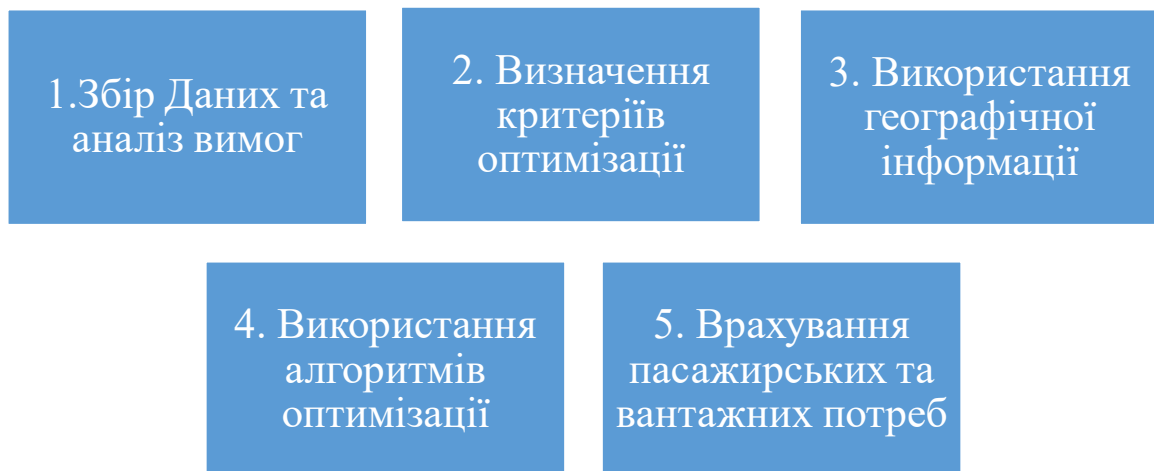

Рисунок 3.1 – Етапи ефективної маршрутизації пасажирських і вантажних перевезень

Джерело: розроблено автором на основі [47]

Сучасна авіаційна індустрія визначається високотехнологічними інноваціями, спрямованими на поліпшення всіх аспектів авіаційного досвіду. Низка передових систем та технологій впроваджується для оптимізації різних аспектів авіаперевезень.

Система Управління Рейсами (FMS) є ключовим елементом сучасної авіаційної технології, надаючи авіакомпаніям високий рівень автоматизації пілотажних функцій, точність навігації та оптимізацію маршрутів. Це дозволяє досягти не лише високої ефективності, але й забезпечити безпеку та надійність політів. Не менш важливою є сфера обслуговування пасажирів, в якій бронювання та видача електронних квитків стають легкими, швидкими та точними завдяки розробці інтегрованих систем, які спрощують весь процес бронювання та забезпечують зручність для подорожуючих. Системи моніторингу та діагностики в реальному часі важливі для вчасного виявлення технічних проблем літаків та

передбачення потреб у технічному обслуговуванні, що в свою чергу забезпечує безпеку політів та надійність літаків. Інтеграція зв'язку та спільного використання даних уможливорює покращену комунікацію між різними літальними службами, що сприяє ефективному управлінню та координації. Використання Інтернету Речей (IoT) дозволяє віддалено моніторити та управляти системами літаків, що дозволяє оперативно реагувати на будь-які технічні проблеми та забезпечити безперебійність авіап перевезень. Застосування штучного інтелекту та аналітичних інструментів полегшує обробку великих обсягів даних та оптимізує різні процеси, від планування рейсів до управління ресурсами та витратами. Розробка мобільних додатків для пасажирів є ще одним кроком у напрямку поліпшення обслуговування. Ці додатки забезпечують зручний доступ до інформації про рейси та інші важливі деталі, роблячи подорож для пасажирів більш комфортною та інформативною. Забезпечення безпеки та конфіденційності інформації є пріоритетом в авіаційній сфері, і передові технології шифрування та ідентифікації використовуються для гарантії захисту чутливих даних. Розробка сучасних електронних послуг та сервісів, таких як онлайн-реєстрація та електронне оформлення документів, стає ключовим фактором у спрощенні взаємодії пасажирів з авіакомпанією. Це не лише забезпечує зручність для пасажирів, але й підвищує ефективність та точність обслуговування. Оптимізація бортових процесів за допомогою IT-рішень відкриває нові можливості для полегшення обслуговування пасажирів, оптимізації обробки багажу та покращення комунікації екіпажу. Це робить авіаподорожі не лише більш комфортними, але й ефективними, враховуючи потреби та зручності кожного пасажирів. Впровадження сучасних IT-рішень дозволяє авіакомпаніям ефективно керувати всіма аспектами авіаційної діяльності. Це призводить до підвищення точності, ефективності та якості обслуговування, роблячи авіаперевезення більш інноваційним та конкурентоспроможним. Оптимізація логістики аеропортів відіграє ключову роль у поліпшенні ефективності авіаційних процесів. Шляхи для вдосконалення логістичних процесів в аеропортах включають в себе впровадження сучасних технологій, автоматизацію та вдосконалення систем моніторингу, що сприятиме скороченню часу

обслуговування та покращенню загального досвіду пасажирів та клієнтів вантажних послуг.

Автоматизація процесів [50] у сучасній авіаційній індустрії є ключовим елементом для підвищення ефективності та точності в усіх сферах її функціонування. Використання передових технологій та інтеграція автоматизованих систем дозволяє авіакомпаніям оптимізувати різноманітні процеси, починаючи від бронювання квитків і закінчуючи оптимізацією бортових процедур та обслуговування. Давайте розглянемо, як автоматизація допомагає вдосконалити різні аспекти авіаційного сектору, забезпечуючи ефективність та інноваційний розвиток.

Системи самообслуговування в авіаційній сфері стали важливою ланкою в удосконаленні пасажирського обслуговування та оптимізації логістичних процесів. З впровадженням сучасних технологій, авіакомпанії активно використовують системи самообслуговування для реєстрації пасажирів, оброблення багажу та забезпечення безпеки польотів. Це значно полегшує процеси для подорожуючих, забезпечуючи їм можливість самостійно проводити необхідні процедури. Автоматизоване оброблення вантажів є ще однією ключовою областю, де інновації грають визначальну роль. Застосування автоматизованих систем значно спрощує процеси вивантаження та завантаження вантажів, що призводить до зменшення часу оброблення та підвищення загальної ефективності логістичних операцій. Це не лише забезпечує економію часу, але й знижує ймовірність помилок та збитків, пов'язаних з вантажним обслуговуванням. Такі інновації в авіаційній галузі визначають нові стандарти якості обслуговування та сприяють створенню більш зручного та ефективного середовища для пасажирів і перевізників. Автоматизація та самообслуговування стають не лише важливими елементами сучасного пасажирського досвіду, але і стратегічними інструментами для авіакомпаній у забезпеченні безперебійного та продуктивного функціонування. Автоматизація процесів в авіаційній галузі відіграє важливу роль у вдосконаленні ефективності та точності операцій. Завдяки сучасним технологіям та інноваційним підходам, компанії можуть значно полегшити рутинні завдання та забезпечити швидше та

безперервне функціонування. Проте, покращення авіаційного сектору не обмежується лише автоматизацією. Ефективне управління послугами [50] стає необхідністю для надання вищого рівня задоволення клієнтів та підтримки конкурентоспроможності на ринку. Давайте розглянемо, як інновації у цих областях спільно визначають майбутнє авіаційної індустрії.

Розподіл робочих годин та системи чергування в авіаційній сфері відіграють важливу роль у забезпеченні оптимальної ефективності та високого рівня обслуговування. Оптимізація графіків робочих годин є ключовим елементом в забезпеченні відповідності потребам пасажирів та вантажів, а також в гармонійному використанні робочого персоналу. У сучасному авіаційному секторі, де змінність попиту та обсягів роботи може бути значною, важливо впроваджувати системи чергувань та призначення персоналу. Ці системи дозволяють не лише забезпечити гнучкість у розподілі завдань між працівниками, але й надають можливість оперативно реагувати на зміни в обсягах роботи, що може виникнути через різні фактори. Однією з ключових переваг оптимізації робочих годин та впровадження систем чергування є можливість максимально ефективно використовувати робочий час персоналу відповідно до потреб і графіків авіакомпанії. Це не тільки сприяє зниженню витрат та оптимізації робочих процесів, але й підвищує загальну якість обслуговування, роблячи авіаційний бізнес більш конкурентоспроможним та гнучким у змінному середовищі. Ефективне управління послугами в авіаційній індустрії визначається не лише якістю обслуговування пасажирів, а й впровадженням передових технологій для оптимізації різних аспектів авіаційної діяльності. Однією з ключових галузей, що впливає на ефективність та якість обслуговування, є використання технологій Internet of Things (IoT) та аналітики даних [50].

Моніторинг устаткування в сучасній авіаційній індустрії став ключовим елементом для забезпечення безперебійності операцій та попередження можливих поломок обладнання. Інтернет речей (IoT) та сучасні датчики встановлюються для постійного моніторингу роботи різних систем та компонентів. Це дозволяє оперативно реагувати на будь-які зміни у стані обладнання, уникнути

непередбачуваних збоїв та забезпечити надійність авіаційних операцій. Однак моніторинг обладнання - лише частина стратегії ефективного управління в авіаційній сфері. Аналіз потоків пасажирів та вантажів відіграє важливу роль у вдосконаленні логістичних процесів та прийнятті обґрунтованих рішень. Використання аналітичних інструментів у цьому контексті дозволяє зіставляти та оцінювати обсяги пасажирських та вантажних потоків в режимі реального часу. Збирання та аналіз цих даних сприяє оптимізації різних логістичних рішень, від планування маршрутів до розподілу ресурсів в аеропортах та на борту літаків. Такий підхід забезпечує не лише ефективність операцій, але й підвищує рівень сервісу для пасажирів та клієнтів авіакомпаній.

Оптимізовані Процеси Безпеки [50], стають необхідністю в умовах постійної еволюції технологій та зростаючих вимог до безпеки в авіації. Автоматизовані системи контролю та біометрична аутентифікація стають основою для вдосконалення процедур безпеки в авіаційній галузі, відкриваючи нові можливості для ефективного та безпечного функціонування. З впровадженням автоматизованих систем контролю в аеропортах та на борту літаків, процедури безпеки стають швидшими та ефективнішими. Сучасні технології дозволяють використовувати автоматичні засоби для виявлення потенційних загроз, скорочуючи час, необхідний для обробки пасажирів та їхнього багажу. Це сприяє не лише підвищенню рівня безпеки, але й комфорту для пасажирів. У сфері біометричної аутентифікації використання унікальних біометричних параметрів, таких як відбитки пальців, розпізнавання обличчя чи раковини вух, гарантує швидкий та безпечний доступ пасажирів до різних зон аеропорту та борту літака. Ці технології дозволяють ефективно уникати можливості несанкціонованого доступу та забезпечують високий рівень безпеки. Враховуючи постійний розвиток та впровадження новітніх технологій, авіаційна галузь досягає нових висот у сфері безпеки та зручності для пасажирів, забезпечуючи найвищі стандарти в автоматизованих системах контролю та біометричній аутентифікації. Далі розглянемо інший ключовий аспект сучасних змін в авіації, а саме використання електронних документів та безготівкових операцій [50]. Ця трансформація

направлена на полегшення взаємодії пасажирів з авіакомпаніями та аеропортами, покращення процесів та забезпечення високого рівня сервісу в кожному етапі авіаційного відправлення. Давайте розглянемо ці інновації детальніше.

В еру сучасних технологій у сфері авіації, електронні білети та документи стають основою вдосконаленого та ефективного подорожування. Зокрема, перехід до повністю електронних білетів та документів відкриває нові можливості для авіаційної індустрії. Це полегшує процеси реєстрації та контролю, роблячи їх швидшими та більш зручними для пасажирів. Зменшення паперового обігу сприяє екологічно відповідній ініціативі, а ефективність цього підходу вже зараз відчувається у багатьох авіакомпаніях світу. Ще один важливий аспект - безготівкові операції. Впровадження технологій безготівкових платежів дозволяє пасажирам прискорити процеси розрахунків та отримати доступ до різноманітних послуг на аеропорту без фізичних грошей або пластикових карт. Це сприяє зручності та ефективності у кожному етапі подорожі, підвищуючи загальний рівень задоволення від авіаперельотів..

У світлі неупинного розвитку технологій та вдосконалення авіаційних сервісів, перехід до електронних білетів та безготівкових операцій є лише однією з інновацій, які роблять подорожі більш зручними та сучасними. Проте, це лише одна складова широкого спектру технологічних трансформацій у галузі авіації.

Оптимізація логістики аеропортів, наша наступна точка розгляду, націлена на створення більш ефективних, швидких та зручних процесів, які відповідають потребам пасажирів та забезпечують ефективність вантажних послуг. Інтеграція технологій IoT та аналітики даних в ці процеси робить їх більш прозорими та управлінськими. Таким чином, поєднання переваг електронних білетів та безготівкових операцій з оптимізацією логістики аеропортів створює сучасне та інтелектуальне середовище, яке сприяє ефективності та комфорту у всіх аспектах авіаподорожі. Оптимізація логістики аеропортів визначається як важливий фактор для покращення ефективності та якості обслуговування у сучасній авіаційній галузі. Проте, важливо також враховувати, що вивчення трендів та аналіз

конкуренції стають ключовими аспектами для успішного розвитку та забезпечення конкурентоспроможності [53] в цьому швидкозмінюючому середовищі.

В сучасному бізнес-світі, як індикатор нестримної конкуренції, вивчення успішних компаній та їх стратегій визнається невід'ємним етапом для глибокого розуміння динаміки галузі та виявлення ключових трендів. Проведення аналізу успіху підприємств не лише розкриває фактори, що допомогли їм досягти вершин, але й служить прогностичним інструментом для визначення перспектив розвитку всього сектору. Спостереження за компаніями, що здобули визнання у своїй галузі, відкриває можливість виявити не лише загальні тенденції ефективного управління, але й стратегії адаптації до швидкозмінюючогося бізнес-середовища. У цьому контексті, дане дослідження ставить за мету ретельно проаналізувати успішні компанії та їх стратегії з метою виявлення ключових трендів, які визначають сучасну динаміку та перспективи розвитку бізнес-середовища. Спостереження за тим, як інші учасники ринку реагують на тенденції та ефективно використовують свої ресурси, надає можливість вивчення успішних підходів та реакцій на ринкові тенденції. Докладне розглядання маркетингових стратегій, використаних іншими гравцями на ринку, дозволить зрозуміти, як компанії адаптуються до змін споживацьких попитів та реагують на технологічні та соціокультурні тенденції. Аналіз маркетингових кампаній конкурентів відкриє нові можливості для вдосконалення власних стратегій та забезпечить стратегічну перевагу на насичених ринках. Участь у конференціях, виставках та форумах надає можливість збирати цінну інформацію, ділитися досвідом та встановлювати важливі контакти з іншими гравцями галузі. За допомогою активної участі у конференціях та виставках, компанії мають можливість не лише вивчати найновіші тенденції, але і взаємодіяти зі своїми конкурентами, партнерами та експертами галузі.

У світі, де обсяги даних стрімко зростають, використання інструментів аналізу Big Data стає вирішальним для підприємств, що прагнуть досягти конкурентної переваги та ефективно адаптуватися до змін. Аналіз Big Data вимагає не лише технічних навичок, але й стратегічного підходу до використання отриманої інформації. Здатність ефективно використовувати великі обсяги даних в

процесі прийняття стратегічних рішень може визначити успіх у бізнесі. Докладний розгляд інструментів аналізу Big Data та їхнього впливу на здатність виявляти тренди та конкурентні переваги дозволить визначити оптимальні підходи до впровадження цих технологій в конкретному бізнес-сегменті.

Аналіз зворотного зв'язку пасажирів став важливою складовою стратегії авіакомпаній у сучасній індустрії пасажирських перевезень. В динамічному світі авіаційної індустрії, де конкуренція є ключовим фактором успіху, оцінка зворотного зв'язку від пасажирів та відповідна реакція на їхні вимоги стає необхідною складовою стратегії для вироблення конкурентоспроможних послуг. Пасажири вважають зворотний зв'язок важливим для формування свого позитивного враження від авіаперевезень. Реакція на вимоги пасажирів визначає, наскільки ефективно авіакомпанії можуть адаптуватися до їхніх потреб і надавати послуги, які відповідають високим стандартам. Зважаючи на важливість вислуховування своїх клієнтів, авіакомпанії повинні постійно вдосконалювати свої механізми збору відгуків та швидко реагувати на зазначені вимоги. Це не тільки сприяє покращенню якості послуг, але і є стратегічним кроком для збереження та залучення нових клієнтів в умовах жорсткої конкуренції. В цілому, взаємодія з пасажирами через зворотний зв'язок визначає успіх авіакомпаній у побудові довгострокових відносин і створенні вищого рівня конкурентоспроможних послуг у світі авіаційної індустрії.

Ці стратегії спрямовані на створення ефективного, екологічно чистого, та конкурентоспроможного середовища для розвитку міжнародного ринку авіаперевезень. В цілому, оптимізація перевезень у сучасній авіаційній галузі стає ключовим елементом для досягнення успішності та конкурентоспроможності компаній. Впровадження інноваційних технологій, вдосконалення логістичних процесів та активне врахування потреб пасажирів і вантажів визначають новий стандарт в авіаційній індустрії. Забезпечуючи гнучкість, адаптивність та високий рівень обслуговування, компанії можуть успішно відповідати викликам глобального ринку та зберігати високу якість своїх послуг.

3.3. Стратегічні основи відродження цивільної авіації в Україні

Цивільна авіація України в останні роки стикається з рядом викликів, включаючи економічні труднощі, геополітичні фактори та вплив пандемії COVID-19. Для відродження галузі потрібні стратегічні підходи, які враховують сучасні тенденції та сприяють сталому розвитку.

Розширення міжнародних зв'язків є ключовим фактором для розвитку цивільної авіації. Співпраця з міжнародними партнерами відкриває нові можливості для авіакомпаній та сприяє залученню нових пасажирів.

У контексті стратегічних основ відродження цивільної авіації в Україні, партнерства та код-шеринг [50] виходять на передній план як ключові складові вдосконалення та модернізації галузі. Ці стратегічні підходи відкривають нові можливості для співпраці між авіакомпаніями, технологічними партнерами та регулюючими органами, сприяючи вдосконаленню якості авіаційних послуг та загального розвитку індустрії в країні. Давайте розглянемо, як ці стратегії можуть стати визначальними для відродження та підтримки стабільного зростання цивільної авіації в Україні. Перш за все, укладання стратегічних партнерств дозволить обмінюватись маршрутами з іншими авіакомпаніями. Це стратегічне партнерство створить для цивільної авіації в Україні унікальну можливість розширення мережі місць призначення. Запланована інтеграція нових напрямків сприятиме збільшенню кількості доступних маршрутів для пасажирів. Це, в свою чергу, підвищить їхню задоволеність та лояльність до нашої авіації. Обмін ресурсами, такими як літаки, екіпажі та технічні бази, стане ключовим елементом оптимізації використання ресурсів обох партнерів. Це дозволить знизити експлуатаційні витрати та підвищити загальну ефективність використання авіаційних ресурсів, що є стратегічно важливим для підтримки стабільності та прибутковості. Впровадження код-шерингу дозволить спільно працювати з іншими авіакомпаніями, обмінюючись маршрутами та розширюючи мережу доступних напрямків. За допомогою цього партнерства цивільна авіація України може представити пасажирам більше варіантів подорожей та забезпечити їх можливості

вибору. Завдяки код-шерінгу, буде покращено зручність для пасажирів, пропонуючи їм один квиток для подорожей, що включає з'єднані рейси із нашими стратегічними партнерами. Це спростить процес бронювання та подорожей, зробивши його більш зручним та привабливим для клієнтів.

У фокусі стратегічних засад відродження цивільної авіації в Україні виокремлюються міжнародні альянси як ключовий елемент вдосконалення та розвитку галузі. Співпраця з міжнародними партнерами та входження в авіаційні альянси стають стратегічним кроком, спрямованим на підтримку стійкості та конкурентоспроможності української авіаційної індустрії. Давайте розглянемо, як ці альянси можуть визначити перспективи та забезпечити ефективні рішення для відродження цивільної авіації в Україні. Участь в авіаційних альянсах відкриває можливості стратегічного партнерства з іншими визнаними гравцями галузі. Спільні дії дозволяють об'єднати ресурси та знання для досягнення спільних цілей. Інтеграція в авіаційний альянс забезпечить глобальним захистом від різних ризиків, таких як зміни в ринкових умовах та вартості пального. Участь в альянсах надасть доступ до додаткових ресурсів, таких як спільні технічні бази, літаки та екіпажі, що підвищить ефективність та економічність наших операцій.

Таблиця 3.1 – Очікувані результати від пропонованих заходів [21, с. 8]

Очікувані результати	Опис
Розширення мережі місць призначення	Посилення наявних маршрутів та відкриття нових для покриття більшого числа географічних областей.
Збільшення пасажиропотоку	Залучення нових пасажирів за рахунок розширення мережі та покращення зв'язків.
Підвищення конкурентоспроможності	Зміцнення конкурентоспроможності на світовому ринку авіаперевезень
Економічні вигоди	Збільшення економічних вигід за рахунок більш ефективного використання ресурсів та спільних ініціатив.

Зміцнення міжнародних зв'язків є стратегічним кроком для відродження цивільної авіації в Україні. Це відкриває нові можливості для росту та розвитку,

сприяє підвищенню конкурентоспроможності та покращенню обслуговування пасажирів. Співпраця та взаємодія з міжнародними партнерами є важливим елементом сталого успіху у сучасному глобальному авіаційному середовищі.

Розробка та впровадження стратегій для зменшення впливу геополітичних та економічних труднощів на діяльність авіакомпаній є критичним завданням. Забезпечення гнучкості, безпеки, ефективного взаємодії з регуляторами та збереження фінансової стійкості – це ключові аспекти успішного управління в умовах геополітичних невизначеностей. Глибокий та систематичний аналіз геополітичних процесів стає дедалі важливішим в умовах швидкої зміни світового порядку та економічних реалій. Авіаційна галузь, будучи важливим сегментом глобального транспортного вузла, повинна бути готовою адаптуватися до змін і приймати відповідальні рішення для збереження стабільності та ефективності. Сучасні геополітичні події можуть мати глибокий вплив на міжнародні авіаперевезення, логістику та безпеку повітряного простору. Зростаючі геополітичні напруження можуть створити нові безпекові ризики, які слід враховувати при плануванні та реалізації авіаційних операцій. Зміни в геополітичному середовищі можуть впливати на ціни на паливо та інші ресурси, що безпосередньо впливає на експлуатаційні витрати авіакомпаній. Постійне зростання напруженості між країнами може стати причиною обмежень у повітряному просторі та змін у маршрутах. Запровадження економічних санкцій може вплинути на об'єми та вартість міжнародних авіаперевезень. Геополітичні зміни можуть викликати перегляд правил та вимог щодо безпеки та експлуатації авіакомпаній. Нові геополітичні реалії вимагають перегляду та підвищення стандартів безпеки для забезпечення найвищого рівня захисту пасажирів та персоналу. Розробка ефективної стратегії управління ризиками дозволить нам адаптуватися до змін і забезпечити стабільність у важливих аспектах експлуатації. Однією з ключових стратегій є активна участь у міжнародних авіаційних організаціях. Спільні стандарти та правила можуть забезпечити безпеку та ефективність авіаційної галузі. Партнерство з міжнародними організаціями дозволить активно впливати на формування нормативної бази та спільно

розробляти стратегії для вирішення викликів. Ще однією стратегічною ініціативою є зміна стратегії маршрутизації для мінімізації впливу геополітичних конфліктів. Ретельне вивчення та аналіз геополітичних ризиків дозволяють зрозуміти, як ефективно розподілити маршрути та уникнути областей напруженості, забезпечуючи безпеку та ефективність польотів. В умовах зростаючих загроз та змін у геополітичному середовищі, питання захисту пасажирів та інфраструктури стає ключовим для всіх учасників галузі. Зростання терористичних загроз та кібернетичних атак вимагає вдосконалення заходів безпеки та реакції на нові виклики. У світлі нових та еволюційних терористичних загроз, безпека стає необхідністю на кожному етапі взаємодії з пасажирями та персоналом. Зокрема, системи відеоспостереження та біометричні рішення стають важливими елементами стратегії безпеки. Відеоспостереження забезпечує широкий огляд просторів, виявляє потенційні загрози та слідкує за рухом, щоб запобігти непередбаченим ситуаціям. Біометричні технології, такі як відбитки пальців та розпізнавання обличчя, роблять доступ безпечнішим та ефективнішим. Постійне тренування персоналу є важливим елементом безпеки. Навички ефективного реагування на екстрені ситуації розвиваються через систематичні навчальні програми, які не тільки готують до можливих небезпек, але й мінімізують ризики та впливають на загальний рівень безпеки в авіації.

У контексті стратегічних основ відродження цивільної авіації в Україні, особливу увагу приділяється важливому аспекту – роботі з фінансовими ризиками. Фінансова стійкість та ефективне управління ризиками є важливими факторами для успішного функціонування та розвитку авіаційного сектору. Розглянемо стратегії та підходи, спрямовані на зменшення фінансових ризиків та забезпечення сталого фінансового фундаменту для відродження цивільної авіації в Україні. Створення фінансових резервів є ключовою практикою для забезпечення стабільності та стійкості авіакомпаній в умовах економічної нестабільності. Це важливий елемент стратегії, що дозволяє компаніям зробити перебування в галузі більш пристосованим до непередбачуваних коливань ринку. Використання різноманітних фінансових інструментів є необхідністю в умовах зростаючої складності

економічного середовища. Вони включають в себе розробку ефективних стратегій управління обсягами витрат, оптимізацію інвестицій та раціоналізацію фінансових процесів. Створення резервів та розумне використання фінансових інструментів є стратегічним кроком для будь-якої авіакомпанії, спроможними адаптуватися до економічних коливань та підтримувати стабільність у викликових умовах.

У рамках стратегічних основ відродження цивільної авіації в Україні велика увага приділяється використанню страхових полісів як важливого інструменту для забезпечення стійкості та захисту в авіаційній галузі. Застосування ефективних страхових стратегій визначається як ключовий елемент для мінімізації ризиків та забезпечення надійного фінансового покриття в умовах непередбачуваності та змін у сучасному світі. Давайте розглянемо, як використання страхових полісів може стати стратегічним кроком у відродженні та підтримці розвитку цивільної авіації в Україні.

Використання страхових полісів для захисту від можливих фінансових втрат у зв'язку з геополітичними кризами. Страхування стає ключовим інструментом для компаній, щоб захистити себе від фінансових труднощів, пов'язаних із несподіваними подіями. Страхові поліси надають можливість перенесення ризиків на страховика, що дозволяє забезпечити фінансову стійкість. Геополітичні кризи можуть призвести до різких змін на ринках, обмежень національних кордонів та інших викликів, що можуть суттєво вплинути на діяльність авіаційних компаній. Страхові поліси, спеціально розроблені для врахування геополітичних ризиків, можуть стати важливим інструментом у збереженні фінансової стабільності. В таблиці 3.2., розглянемо типи страхувань для авіаційної галузі.

Таблиця 3.2 – Типи страхування для галузі авіації:

Страхування відповідальності	Захищає від фінансових зобов'язань, пов'язаних з можливими втратами життя, травмами чи шкодою майна під час геополітичних конфліктів.
Страхування експлуатаційних Ризиків	Покриває можливі витрати, пов'язані з ускладненими умовами експлуатації та зниженням робочої ефективності через геополітичні труднощі.
Страхування втрати доходів	Гарантує компенсацію за втрати доходу, спричинені припиненням діяльності або зменшенням пасажиропотоку через геополітичні події.

Джерело: розроблено автором на основі ingo.ua

У важких умовах сучасного світу відродження цивільної авіації в Україні вимагає впровадження стратегічних ініціатив, однією з яких є створення програм фінансової підтримки. Забезпечення стійкості та розвитку авіаційної галузі необхідно базувати на виважених фінансових стратегіях, які враховують величезний вплив непередбачуваних факторів. Створення програм фінансової підтримки є важливим елементом стратегії авіакомпаній для подолання економічних труднощів. Гнучкі умови, співпраця з фінансовими інститутами та активна участь у реструктуризації дозволять забезпечити стійкість та здатність до відновлення в умовах невизначеності ринку. Взаємодія з інвестиційними фондами для можливостей фінансування та інвестицій. Інвестиційні фонди є потужним джерелом фінансування, що може забезпечити необхідний капітал для впровадження нових проектів, оновлення авіапарку та зміцнення конкурентоспроможності. Залучення інвестицій може допомогти реалізувати стратегічні цілі та розвивати бізнес. Інвестиційні фонди часто зацікавлені в

реалізації інноваційних проектів, таких як впровадження новітніх технологій, розширення мережі маршрутів та покращення сервісу. Це надасть можливість виходити за рамки традиційних рішень і зробить нашу авіацію більш привабливою для пасажирів. Інвестиційні фонди можуть пропонувати гнучкі умови фінансування, що дозволить ефективно використовувати капітал та мінімізувати фінансові ризики. Такий підхід надасть можливість адаптуватися до змін на ринку та швидко реагувати на виклики галузі. Взаємодія з інвестиційними фондами може також відкривати двері до створення спільних ініціатив та стратегічних партнерств. Важливим аспектом взаємодії з інвестиційними фондами є збереження високого рівня прозорості та довіри. Це важливо для забезпечення партнерства, що буде сприяти довгостроковому успіху спільних проектів.

В контексті стратегічного відродження цивільної авіації в Україні, перегляд бізнес-моделі є ключовим елементом для створення стійкої та конкурентоспроможної індустрії. Зміна бізнес-моделі може бути стратегічним ходом для адаптації до сучасних реалій та вирішення викликів, що виникають на ринку цивільної авіації. Перегляд бізнес-моделі означає не лише адаптацію до нових технологій та стандартів, але й врахування змін у споживацьких попитах, умовах безпеки, а також конкурентному середовищі. Цей процес може включати в себе переосмислення ролі авіакомпаній, розвиток нових сервісів, впровадження інновацій у логістиці та управління. Оновлення бізнес-моделі спрямоване на досягнення ефективності, забезпечення сталого розвитку та надання конкурентних переваг у висококонкурентній галузі авіації. При цьому враховується не лише пасажирський сегмент, а й вантажний, розвиваючи інтегровані та узгоджені стратегії для всієї галузі цивільної авіації в Україні. Для підвищення прибутковості розглянемо можливість розширення продуктового портфеля. Це може включати в себе нові послуги, додаткові опції для клієнтів або навіть розробку продуктів, що відповідають сучасним тенденціям ринку. Важливою частиною нової стратегії буде систематичний моніторинг результатів та адаптація бізнес-моделі відповідно до змін на ринку та внутрішніх умов.

Однією з ключових стратегій є створення програм лояльності, які надають переваги постійним пасажиром. Передбачається введення накопичувальної системи бонусів, зниження вартості квитків та інші привілеї. Щоб зробити програму максимально привабливою, планується використовувати персоналізовані підходи до кожного клієнта, що сприятиме підвищенню задоволеності та участі. Додатково, розглядається можливість розширення програми через партнерство з іншими підприємствами, такими як готелі, ресторани та інші, що підсилить привабливість пропозицій. Впровадження сучасних технологій, зокрема мобільних додатків та інтернет-платформ, є ключовим для покращення доступності та зручності участі в програмах лояльності. В рамках розгляду стратегічних основ відродження цивільної авіації в Україні, велика увага приділяється організації тематичних акцій та заходів, спрямованих на привертання уваги пасажирів та медіа. Планується організація регулярних тематичних подій, які привертають увагу різних аудиторій. Це може включати в себе дні знижок, святкові та сезонні акції, спрямовані на залучення пасажирів. Стратегічне партнерство з медіа та впливовими особистостями гарантує покриття заходів у масових ЗМІ та соціальних мережах, забезпечуючи максимальний охоплення аудиторії. Створення інтерактивних програм для пасажирів, таких як конкурси, віртуальні подорожі та ексклюзивні пропозиції, що підсилять залучення та створять позитивний імідж. Впровадження технологічних інновацій, таких як розумні термінали та інтерактивні додатки, що сприяють пасажирській взаємодії та надають незабутні враження. Партнерство з туристичними агентствами та локальними організаціями для спільного проведення подій, що спрямовані на підтримку туристичного руху та розвиток авіатранспортної інфраструктури.

Впровадження унікальних подорожей та досвідів, недоступних іншим авіакомпаніям. Це може включати в себе ексклюзивний доступ до VIP-зон аеропорту, обраних місць на борту, а також спеціально розроблені тематичні маршрути. Створення привабливих пакетів, які включають в себе не лише

перевезення, а й додаткові послуги. Це може бути комбіновано з готелями, трансферами та екскурсіями, що робить подорож із авіакомпанією комплексним та привабливим. Проведення тимчасових спеціальних акцій та розіграшів, які дозволяють пасажиром отримати ексклюзивні пакети або знижки при придбанні квитка. Створення партнерств з відомими брендами та послугами розкоші для включення їхніх елементів у пакети авіакомпанії, роблячи подорож ще більш привабливою. У контексті стратегічних основ відродження цивільної авіації в Україні, наша аналіз та рекомендації підкреслюють кілька важливих аспектів. Активна участь в міжнародних авіаційних альянсах дозволяє нам встановлювати стандарти та правила, що відповідають високим міжнародним стандартам, сприяючи конкурентоспроможності. Зміна стратегії маршрутизації розширює наш потенціал залучення пасажирів із різних регіонів, а використання інноваційних технологій поліпшує ефективність та безпеку.

Забезпечення безпеки, не лише під час перевезення, але й на етапі перебування в аеропортах, стає критичним завданням. Використання передових технологій, систем відеоспостереження та інноваційних рішень забезпечує надійний захист. Регулярне тренування персоналу дозволяє ефективно реагувати на екстрені ситуації та мінімізувати ризики. Для фінансової стійкості важливо використовувати страхові поліси для захисту від фінансових втрат під час геополітичних криз. Взаємодія з інвестиційними фондами та розробка програм фінансової реструктуризації сприяють оптимізації фінансів та зменшенню боргового тягаря.

Результативність стратегії відродження буде визначатися комплексністю підходів, їх системною реалізацією та гнучкістю у вирішенні викликів. Зазначені кроки спрямовані на створення надійної та конкурентоспроможної авіаційної системи, що сприятиме розвитку та міжнародному визнанню України в сфері цивільної авіації. У контексті стратегічних основ відродження цивільної авіації в Україні можна зробити висновок, що ефективна реформа та модернізація галузі має великий потенціал для створення стійкого, інноваційного та конкурентоспроможного авіаційного сектору. Зазначені стратегічні напрямки

мають на меті забезпечити галузі зручність та ефективність функціонування, збільшення безпеки та вдосконалення якості послуг. Створення міжнародних альянсів та партнерств, використання код-шерингу та спільних ініціатив з іншими країнами сприятиме підвищенню глобальної конкурентоспроможності української авіації. Розробка стратегій роботи з фінансовими ризиками та залучення фінансової підтримки сприятиме стабільності та розвитку авіаційного бізнесу в Україні. Оптимізація процесів, впровадження інноваційних технологій, використання аналітики та Інтернету речей (IoT) робить авіаційний сектор більш ефективним, гнучким та здатним до адаптації до змін у глобальному середовищі. Підвищення якості обслуговування клієнтів, зокрема за допомогою електронних послуг та систем самообслуговування, стає важливим аспектом конкурентоспроможності авіакомпаній. Огляд робочих годин та систем чергування дозволяє ефективно використовувати робочий персонал, що є важливим елементом оптимізації внутрішніх процесів авіаційних компаній. Застосування біометричної аутентифікації та автоматизованих систем контролю забезпечує безпеку та зручність для пасажирів. Усі ці стратегічні аспекти разом формують комплексний підхід до вдосконалення цивільної авіації в Україні, сприяючи її сталому розвитку та визначаючи перспективи подальшого вдосконалення у глобальному авіаційному просторі.

ВИСНОВКИ

Міжнародний ринок авіаперевезень є ключовим елементом глобальної економіки, забезпечуючи швидкий та ефективний спосіб перевезення пасажирів та вантажів між країнами. Його сутність полягає в забезпеченні зв'язку між різними регіонами та сприянні економічному зростанню.

Дослідження міжнародного ринку авіаперевезень в умовах його диверсифікації виявило ряд важливих особливостей та характеристик, що визначають його сучасний стан та перспективи розвитку.

Міжнародний ринок авіаперевезень відіграє критичну роль у глобальній економіці, забезпечуючи широкий спектр послуг для пасажирів і вантажів. Зростання міжнародної торгівлі та глобалізація економіки роблять авіаційний ринок ключовим фактором світового з'єднання.

Авіаційний ринок пережив значний розвиток від перших льотів до сучасних технологічно високих систем. Зростання обсягів перевезень, розвиток нових технологій та конкурентоспроможності визначають етапи еволюції.

Дослідження ефективності авіаційних перевезень базується на аналізі даних, використанні ключових показників продуктивності та врахуванні факторів, що впливають на якість та ефективність перевезень.

Структурна модель ринку авіаперевезень включає авіакомпанії, аеропорти, постачальників послуг та пасажирів. Її аналіз дозволяє розуміти взаємовідносини та визначати ключові учасники ринку.

Застосування різноманітних методів дослідження, включаючи аналіз даних, економічні моделі та оцінку конкурентоспроможності, дозволяє оцінити ефективність авіаційних перевезень та розробляти стратегії для покращення їхньої продуктивності.

Структура ринку визначається конкурентною боротьбою, розподілом ринку між різними авіакомпаніями та впливом глобальних альянсів на конфігурацію галузі.

Конкурентоспроможність в авіаційній галузі вимагає високої якості обслуговування, інновацій, ефективного маркетингу та безпеки. Збалансований підхід до цих аспектів робить компанії конкурентоспроможними. Ключові фактори конкурентоспроможності включають безпеку, ефективність використання ресурсів та інновації, які дозволяють авіакомпаніям займати визначальні позиції на ринку.

Формування авіаційних альянсів сприяє оптимізації мережі перевезень, зниженню витрат, покращенню обслуговування та розширенню географії діяльності авіакомпаній.

Глобальні авіаперевезення можуть диверсифікуватися через розширення маршрутів, встановлення нових партнерств, технологічні інновації та адаптацію до змінних ринкових умов.

Оптимізація перевезень включає в себе розробку ефективних маршрутів, використання новітніх технологій, аналіз попиту та інші стратегії для підвищення ефективності та конкурентоспроможності.

Відродження цивільної авіації в Україні базується на стратегічних заходах, таких як розширення міжнародних зв'язків, подолання геополітичних криз, фінансова підтримка та підвищення безпеки та зручності для пасажирів.

Загальний висновок полягає в тому, що розвиток авіаційного ринку є складним та динамічним процесом, що вимагає інтегрованого підходу та вдосконалення стратегій для досягнення стабільності та конкурентоспроможності в умовах глобального ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Top 10 private jet companies and charters in 2021 [Електронний ресурс] // Mototok. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.mototok.com/blog/top-10-private-jet-companies-and-charters>
2. Зимовець А. В. Міжнародні транспортні операції : конспект лекцій / А. В. Зимовець. – Таганрог: ТІУіЕ, 2008
3. World's Top 10 Airlines of 2019 [Електронний ресурс] // Skytrax World Airline Awards. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.worldairlineawards.com/worlds-top-10-airlines-2019/>
4. Про затвердження Авіаційних правил України «Порядок та умови повітряних перевезень небезпечних вантажів» [Електронний ресурс] // Державна авіаційна служба України. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0057-21#Text>
5. Про затвердження Порядку і правил здійснення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації [Електронний ресурс] // Кабінет міністрів України. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/676-2017-%D0%BF#Text>
6. A History of US Airline Deregulation [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <https://old.thetravelinsider.info/airlinemismmanagement/airlinederegulation2.htm>
7. 2021 Best Frequent Flyer Programs [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://wallethub.com/edu/best-frequent-flyerprogram/25943>
8. Смирнов І. Г. Транснаціональні корпорації в туризмі: галузеві та регіональні особливості [Електронний ресурс] / І. Г. Смирнов, В. В. Головка // Географія та туризм. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2012_22_
9. Авіаційний альянс «Star Alliance» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.staralliance.com/en/home>

10. World Airline Rewards [Електронний ресурс] // Skytrax. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.worldairlineawards.com/>
11. Авіаційний альянс «SkyTeam» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.skyteam.com/en>
12. Авіаційний альянс «Oneworld» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.oneworld.com/>
13. Рожко М. Світові авіаційні альянси: учора і сьогодні глобального партнерства / М. Рожко, О. Кібальников // Діловий авіаційний портал "АТО.ru" [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.ato.ru/content/mirovye-aviacionn-ye-alyansy-vchera-i-segodnyaglobalnogo-partnerstva>
14. Top 10 countries with the highest number of airports in the world [Електронний ресурс] // airportcodes.io – Режим доступу до ресурсу: <https://airportcodes.io/en/blog/top-10-countries-with-the-highest-number-ofairports-in-the-world/>
15. Country codes Ukraine [Електронний ресурс] // airportcodes.io – Режим доступу до ресурсу: <https://airportcodes.io/en/country/ukraine/>
16. Статистичні дані про діяльність повітряного транспорту у 2019 році [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.icao.int/annual-report-2019/Pages/the-world-of-air-transport-in-2019- statistical-results_ru.aspx
17. Кремер Т. Коронавірус: як Ізраїлю вдалося вибитися у світові лідери з вакцинації [Електронний ресурс] / Таня Кремер. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.dw.com/uk/koronavirus-iak-izrailiu-vdalosyavybytysia-u-svitovi-lidery-z-vaktsynatsii/a-56174753>.
18. Винокуров Я. Порожнє небо: як коронавірус ударив по авіакомпаніям та коли вони оживуть [Електронний ресурс] / Ярослав Винокуров. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://hromadske.ua/ru/posts/pustoe-nebo-kak-koronavirus-udaryl-roaviakompaniyam-i-kogda-oni-ozhivut>
19. Буде трясти до 2024 року: як авіакомпанії пережили рік пандемії та що з планами стосовно України [Електронний ресурс] // Українська правда. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2021/02/12/670961/>

20. Михальченко І. Сучасні тенденції розвитку глобального ринку авіаперевезень пасажирів /Г. Юн, С. Литвиненко, І. Михальченко та ін. // Проблеми та перспективи організації авіаційних перевезень, застосування авіації в галузях економіки і розвитку транспортних систем: монографія / за заг. ред. Г.М. Юна та С.Л. Литвиненка. – К.: Логос, 2011. – С. 7–13

21. Михальченко І.Г. Глобалізація як чинник створення стратегічних альянсів: світовий досвід та можливості для українських авіакомпаній / І.Г. Михальченко // Проблеми системного підходу в економіці: зб. наук. праць. – К.: НАУ, 2007. – Вип. 23. – С. 322–326.

22. Брусакова О. В. Галузь авіаційного транспорту як об'єкт державного регулювання. Право і безпека – Право и безопасность – Law and Safety, 2020. – № 1(76). – С. 46-52.

23. Дорофєєва Х. Особливості інституціонального регулювання європейського ринку авіаційних перевезень. Торгівля і ринок України. 2015. – Вип. 38. – С. 54-63.

24. Єряшов Є. К. Вплив європейських інтеграційних процесів на формування нормативно-правового регулювання цивільної авіації України. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2018. – № 1. – С. 19-23.

25. Завальний В. Д. Авіакосмічна промисловість. Машинобудівництво в Україні. 2006. – № 8 (74). – С. 6-10.

26. Куденко О. В. критичний аналіз методів та підходів до сегментування ринку. Продуктивність агропромислового виробництва. економічні науки. 2014. – № 26. – С. 33-38.

27. Лотиш О. Я. Сегментація ринку як інструмент стратегічного аналізу галузі. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2017. – Вип. 24(1). – С. 120-124.

28. Марінцева К. В. Класифікація методів державного регулювання міжнародних авіаційних перевезень. Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління». 2017. – Вип. 17. – С. 230-236.

29. Михальченко І. Ефективність співробітництва авіакомпаній в умовах кризи. Науковий вісник Інституту міжнародних відносин: Економіка, право,

політологія, туризм. Київ: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. – Вип. 2. – С. 25-30

30. Мудра Я. А. Зміни кон'юнктурних чинників ринку авіаційних перевезень в європейському союзі під впливом пандемії COVID-19. Електронний науковопрактичний журнал «Інфраструктура ринку». Світове господарство і міжнародні економічні відносини, 2021. – № 60. – С. 8-12.

31. Прушківська Е. В., Ніколаєнко М. І. Особливості розвитку авіаційної галузі на міжнародному та національному рівні в умовах глобалізації. Економіка промисловості, 2017. – № 6. – С. 92-99.

32. Смерічевський С. Ф., Михальченко І. Г. Особливості трансформації світового ринку авіаційних перевезень. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2015. – № 4. – С. 29–37.

33. Чорненька Н. В. Подієвий туризм як перспективний напрям розвитку в системі туристичної індустрії. Рекреаційно-туристичне природокористування в Східноєвропейському регіоні: сучасний стан і перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці 21-23 жовтня 2010 р.). Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – С. 174-176. 32. Штангрет А. М. Теоретико-методичні засади побудови системи моніторингу економічної безпеки підприємств авіаційної галузі. Науковий вісник НЛТУ України. 2018. – Вип. 23.12. – С. 206-211.

34. Magdalena A., Bouzaima M. An empirical investigation of European airline business models: Classification and hybridisation. Journal of Air Transport Management. 2021. Vol. 93, issue C. – P. 242-243.

35. Sydorenko K. Mechanisms of development the competitiveness of international airports in conditions of intensification of the global air transport market. European Applied Sciences. 2014. – №4. – P.129-130.

36. The impact of low cost carriers in Europe // International Civil Aviation Organization. URL: https://www.icao.int/sustainability/casestudies/statesreplies/europe_lowcost_en.pdf

37. The influence of COVID-19 on European low-cost and regional airlines. URL: <https://www.cirium.com/thoughtcloud/covid-19-impact-european-low-cost-carrier-market/>
66. The International Air Transport Association (IATA). URL: <https://www.iata.org/>
38. The official web-site of EasyJet. URL: <https://www.easyjet.com/>
39. The official web-site of Ryanair. URL: <https://www.ryanair.com/us/en>
40. The ultimate guide to low-cost airlines in Europe. Budget Travel. URL: <https://budgettraveller.org/guide-to-low-cost-airlines-in-europe/>
41. The World Bank. Air transport, passengers carried. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/IS.AIR.PSGR.7>
42. We Have Some Planes: Inside the Four Flights / The 9/11 Commission Report. National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States. 2004. URL: https://govinfo.library.unt.edu/911/report/911Report_Ch1.pdf
43. World Tourism Organization: official web-site. URL: <https://www.unwto.org/>
44. 10 (More) out of TEN. 2011. Annual report of TEN-T Executive agency EC. URL: http://inea.ec.europa.eu/download/publications/brochure_tentea_20124398_final_low.pdf
45. Побоченко Л.М. Вплив COVID-19 на авіаційні перевезення в світі. The Fifteenth International Scientific Conference «AVIA-2021». – Kyiv, Ukraine. – April 20-22, 2021. – Kyiv. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conference.nau.edu.ua/index.php/AVIA/AVIA2021/schedConf/presentations>.
46. Сидоренко К. В. Формування світового ринку авіаційних перевезень у контексті постіндустріального розвитку / К. В. Сидоренко // Проблеми організації авіаційних перевезень і застосування авіації в галузях економіки: V Міжнар. наук.-практ. конф., 24 листопада 2017 р.: тези доп. – Н., 2017. – С. 63-67.
47. Сидоренко К. В. Сучасні тенденції світового ринку авіаційних перевезень у взаємодії з виробничою інфраструктурою міжнародних аеропортів / К. В. Сидоренко // Сучасні проблеми глобальних процесів у світовій економіці: XI Міжнар. наук.-практ. конф., 9 листопада 2016 р.: тези доп. – К., 2016. – С. 144-145.
48. Побоченко Л.М. Світовий ринок авіаційних перевезень та вплив на нього COVID-19 // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2020.– №1. – С. 77-83.

49. Сидоренко К.В. Вплив світових криз на формування глобального ринку авіаційних перевезень / К. В. Сидоренко // Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми теорії і практики – 2020: міжнар. наук.-практ. конф., 20 квітня 2020 р.: тези доп. – К., 2020. – Т. 2. – С. 175-180.

50. Гаврилко Т. О., Гавриленко А. В. Аналіз діяльності міжнародних низькотарифних авіакомпаній на ринку авіаційних перевезень України // Причорноморські економічні студії. 2018. – № 27. – С. 15-19.

51. Гричкоєдова М. В. Дослідження діяльності низькобюджетних авіакомпаній на ринку авіаперевезень України / М. В. Гричкоєдова, М. А. Руденський // Економічний простір. – 2018. – № 139. – С. 55-65.

52. Овсак О.П., Ліскович Н.Ю., Назаренко О.П. 2020. Україна на шляху лібералізації авіаційного простору// Інфраструктура ринку. – 2020. – №40. – С.3-13.

53. Олешко Т. І. Характеристика та аналіз розвитку лоукостерів в Україні // Проблеми системного підходу в економіці. – 2018. – Вип. 6. – С. 153-158.

Короткий звіт подібності

Ім'я користувача: Європейської економіки і бізнесу Федірکو Олександр...	ID перевірки: 1015989966
Дата перевірки: 10.12.2023 22:28:26 CET	Тип перевірки: Doc vs Internet + Library
Дата звіту: 10.12.2023 22:31:05 CET	ID користувача: 100005726

Назва документа: Мусійко І.С. Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень

Кількість сторінок: 98 Кількість слів: 21015 Кількість символів: 171904 Розмір файлу: 212.84 KB ID файлу: 1015672146

2.04% Схожість

Найбільша схожість: 0.52% з Інтернет-джерелом (https://www.researchgate.net/publication/342046922_An_Analysis_of_t

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнено

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнено

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

КОПІ ТЕЗ КОНФЕРЕНЦІЇ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

**ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ
Ювілейної 90-ї щорічної студентської
наукової конференції**

**«ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»**

(17 квітня – 20 травня 2023 р.)

УДК 657:330.341-048.38](477)(06)
I-66

Відповідальні за випуск:

Бондарчук Л.М. – к.філол. наук, доцент кафедри бізнес-лінгвістики
Вінська О.Й. – к.е.н., доц, доцентка кафедри європейської економіки і бізнесу
Грищенко Н.В. – к.е.н., доцент кафедри міжнародного менеджменту
Капуш А.В. – к.філол. наук, доцент кафедри німецької мови
Козачок Т.С. – к.е.н., доцент кафедри міжнародного менеджменту
Курбатов С.В. – професор кафедри соціології
Лобецька І.М. – ст. викладач кафедри іноземних мов і міжкультурної комунікації
Машинна Ю.П. – к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів
Сандул М.С. – к.е.н., доцент кафедри міжнародної торгівлі і маркетингу
Черницька Т.В. – к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки
Швиданенко О.А. – д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки

*Редколегія може не поділяти погляди, викладені у збірнику.
Автори тез доповідей несуть відповідальність за їхній зміст*

*Рекомендовано до друку
Науково-експертною радою КНЕУ
Протокол № 4 від 18.05.2023 р.*

I-66 **Інноваційні проєкти для післявоєнного відновлення та розвитку України:** зб. доп. Ювілейної 90-ї щорічної студентської наукової конференції, 17 квітня – 20 травня 2023 р. [Електронний ресурс]. Київ, КНЕУ, 2023. 426 с.
ISBN 978-966-926-445-9

Збірник тез здобувачів вищої освіти факультету міжнародної економіки і менеджменту укладено за підсумками їх досліджень, представлених на науковій конференції КНЕУ 17 квітня – 20 травня 2023 р. Доповіді здобувачів присвячено інноваційним проєктам для післявоєнного відновлення та розвитку України.

УДК 657:330.341-048.38](477)(06)

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ забороняється*

ISBN 978-966-926-445-9

© КНЕУ, 2023

Артеменко Олександра Дмитрівна Стратегія науково-технічного розвитку ЄС	328
Канюка Неоніла Миколаївна Інвестиційне співробітництво України з країнами-членами ЄС	330
Лаговський Сергій Юрійович Інноваційні стратегії автомобілебудівних компаній	333
Колесник Аліна Станіславівна Перспективи розвитку ринку фармацевтичних препаратів в Україні	335
Заставська Марія Євгенівна Міжнародна трудова міграція в ЄС	337
Герасимчук Яна Анатоліївна Перспективи розвитку міжнародного туризму	340
Муренко Вікторія Андріївна Розвиток міграційних процесів в ЄС	344
Юхимець Євгеній Віталійович Роль транснаціональних компаній у розвитку національної економіки України	347
Соколова Аліна Юрївна Оцінка результатів виконання Європейської зеленої угоди	349
Михайлова Катерина Миколаївна Еволюція та перспективи позиціонування України на міжнародному ринку морських перевезень	352
Винник Олег Олегович Міжнародний ринок харчових продуктів	354
Мусійко Ігор Сергійович Вплив війни в Україні на міжнародний ринок авіаперевезень: аналіз наслідків та перспектив відновлення	357
Кульчикова Марія Ростиславівна Розвиток харчової галузі країн ЄС	361
Поліщук Катерина Володимирівна Вплив війни в Україні на енергетичну ситуацію в країнах-членах ЄС	364
Самойленко Марія Едуардівна Особливості та тенденції розвитку машинобудування в Німеччині	366
Тютюнник Владислава Ігорівна Загальний огляд тенденцій та перспектив розвитку європейського аграрного ринку	368
Попова Марина Михайлівна Місце України на міжнародному фінансовому ринку	372
Шептицька Ірина Олександрівна Україна та ЄС: потенціал та перспективи співпраці в галузі міжнародної торгівлі послугами у контексті євроінтеграції	374
Місвіч Глеб Тадеушевич Вплив соціальних медіа на інформаційну війну (у контексті війни в Україні)	378
Щербатий Олександр Сергійович Геоелектронічна стратегія Португалії	380

- 4) https://economyandsociety.in.ua/journals/5_ukr/55.pdf
- 5) <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7554954/>
- 6) <https://www.metabolic.nl/publication/global-food-system-an-analysis/>
- 7) https://unctad.org/system/files/official-document/dtlstict2017d5_en.pdf
- 8) https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Consumer-Business/dttl_cb_Food%20Value%20Chain_Global%20POV.pdf

Мусіюк І.С.,

«Міжнародні економічні відносини», 5 курс

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри європейської економіки і бізнесу Гончарова А. О.

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ: АНАЛІЗ НАСЛІДКІВ ТА ПЕРСПЕКТИВ ВІДНОВЛЕННЯ

За останні роки, війна на сході України стала головною причиною зменшення обсягів авіаперевезень через Україну та збільшення конкуренції на регіональних ринках. Конфлікт на сході України, що почався у 2014 році, мав значний вплив на різні сфери життя країни. Однією з таких сфер є міжнародний ринок авіаперевезень. Війна призвела до зміни попиту на авіаперевезення, що в свою чергу вплинуло на виробництво і збут повітряних суден, а також на кількість рейсів та маршрутів, що обслуговуються авіакомпаніями.[1]

Одним з найбільших викликів стала зміна географії польотів. Унаслідок війни, було обмежено можливість проведення авіаперельотів над територією України, що призвело до того, що деякі рейси були перенесені на інші маршрути або скасовані. Від цього постраждало не тільки українське авіапідприємство, а й авіакомпанії з інших країн, що мали рейси через Україну.

Також варто зазначити, що збільшення військово-політичної напруги у регіоні призвело до погіршення економічної ситуації в країні, що може вплинути на споживчі властивості населення та попит на авіаперевезення.[2]

По-перше, зменшення пасажиропотоку та вантажопотоку через українські аеропорти створює виклики для українських та іноземних авіакомпаній, які мають рейси до України або через неї. Зменшення пасажиропотоку стало прямим наслідком того, що багато людей перестали подорожувати через Україну через страхи та обмеження, пов'язані зі збройним конфліктом. Зменшення вантажопотоку стало результатом того, що багато компаній перестали використовувати українські аеропорти для перевезення своїх товарів через те, що це стало небезпечним та незручним.

По-друге, збільшення конкуренції на регіональних ринках може призвести до зниження цін на авіаперевезення та збільшення конкуренції на міжнародному ринку авіаперевезень. Багато авіакомпаній змушені були переглянути свої маршрути та залучати нові ринки, що вплинуло на міжнародний ринок авіаперевезень. Збільшення конкуренції на

регіональних ринках призвело до зниження цін на авіап перевезення, що також стало викликом для авіакомпаній, які працюють на міжнародному ринку.[3]

Якщо говорити про вплив війни в Україні на міжнародний ринок авіап перевезень, то результати досліджень свідчать про те, що конфлікт в Україні вплинув на розвиток авіаційної галузі країни та на динаміку міжнародного ринку авіап перевезень в цілому.

Зокрема, за підсумками 2021 року, обсяг пасажирських перевезень авіакомпаніями, що працюють в Україні, зменшився на 30% порівняно з попереднім роком. Також зменшилися обсяги вантажних перевезень на 15%. Втрати авіакомпаній склали більше 200 млн. доларів. Ці показники свідчать про те, що війна в Україні значно вплинула на діяльність авіакомпаній та зменшила обсяги авіап перевезень.[4]

У той же час, дослідження показують, що деякі українські авіакомпанії зуміли адаптуватися до складних умов та зберегти свою конкурентоспроможність на міжнародному ринку. Зокрема, деякі компанії переорієнтувалися на внутрішні авіап перевезення та розвивають внутрішні маршрути, що дозволяє їм зменшити залежність від зовнішніх ринків та збільшити обсяги пасажирських перевезень в межах країни.

Також дослідження свідчать про те, що міжнародний ринок авіап перевезень зазнав змін під впливом війни в Україні. Зокрема, було зменшено обсяги авіап перевезень в Україну, а також зменшився попит на авіап перевезення через Україну в міжнародному сполученні.[5]

Вплив війни в Україні на міжнародний ринок авіап перевезень:

Війна в Україні має значний вплив на міжнародний ринок авіап перевезень. Наступні аспекти варто розглянути при наслідках війни та перспектив відновлення:

- Скасування рейсів та обмеження руху літаків. Один з очевидних наслідків війни - це зменшення кількості рейсів до та з України. Більшість авіакомпаній, що обслуговують Україну, скасували свої рейси або зменшили їх кількість. Крім того, введені обмеження на рух літаків над певними територіями знизили кількість маршрутів та призвели до збільшення вартості перельотів.
- Вплив на лоукост-авіакомпанії. Лоукост-авіакомпанії, такі як Ryanair та Wizz Air, розглядали Україну як потенційний ринок для розвитку своєї діяльності. Однак, війна та зменшення кількості туристів у країні, значно вплинули на ринок та можуть затримати розвиток цих авіакомпаній в Україні.
- Зміна ринкових умов. Війна в Україні може спричинити зміну ринкових умов на міжнародному ринку авіап перевезень. Збільшення обмежень на рух літаків та зменшення кількості рейсів можуть призвести до збільшення вартості перевезень та зміни конкуренції на ринку.[6]

Як вплинула війна в Україні на міжнародний ринок авіап перевезень :

- Зміна геополітичної ситуації в Україні та збільшення напруги в регіоні призвели до зменшення обсягів авіап перевезень через Україну та збільшення конкуренції на регіональних ринках.

Зміна геополітичної ситуації в Україні та збільшення напруги в регіоні призвели до зменшення обсягів авіап перевезень через Україну та збільшення конкуренції на регіональних ринках. Наприклад, після початку конфлікту на сході України, багато авіакомпаній вирішили зменшити кількість рейсів через Україну, що призвело до зменшення пасажиропотоку та вантажопотоку через українські аеропорти.

Також, збільшення напруги в регіоні призвело до збільшення конкуренції на регіональних ринках. Наприклад, багато авіакомпаній, які раніше мали рейси через Україну, змушені були змінити маршрути та вибирати інші аеропорти для пересадок, що створило нові можливості для конкурентів.

Зменшення обсягів авіаперевезень через Україну також призвело до збільшення конкуренції на регіональних ринках. Наприклад, авіакомпанії, які раніше мали меншу конкуренцію на ринку, зараз мають більше можливостей для залучення пасажирів та вантажів, що може призвести до зниження цін на авіаперевезення та збільшення конкуренції на ринку.

Отже, зміна геополітичної ситуації в Україні та збільшення напруги в регіоні мають значний вплив на міжнародний ринок авіаперевезень. Цей вплив може бути відчутним як для українських авіакомпаній, так і для іноземних авіакомпаній, які мають рейси до України або через неї.

- Застосування міжнародних санкцій проти Росії внаслідок її агресивних дій у Криму та на сході України призвело до обмеження авіаперевезень до й з Росії. Це має вплив на зміну обсягів пасажирських та вантажних перевезень через Україну, оскільки багато авіакомпаній були змушені зменшити або припинити свої рейси до Росії через санкції та збільшення ризику безпеки. Це може призвести до збільшення попиту на інші види транспорту, такі як залізниця та автотранспорт, що можуть забезпечити альтернативні шляхи доставки вантажів та пасажирів. З іншого боку, це може також створити проблеми для економіки України, оскільки авіаційний транспорт є важливою складовою міжнародної торгівлі та міжнародних перевезень.
- Збільшення витрат на безпеку та захист авіакомпаній, що виконують рейси до України, призвело до збільшення вартості авіаквитків та зниження попиту на авіаперевезення через Україну.

Збільшення витрат на безпеку та захист авіакомпаній, що виконують рейси до України, може призвести до збільшення вартості авіаквитків для пасажирів. Це пов'язано з тим, що авіакомпанії можуть змушені вкладати більше коштів у забезпечення безпеки своїх рейсів до України, таких як більш часті перевірки безпеки та захисних заходів на літаках. Ці витрати можуть передаватися на пасажирів у вигляді більших вартостей авіаквитків.

При цьому, зниження попиту на авіаперевезення через Україну може також відбутися через те, що пасажирів можуть вважати, що ризик безпеки високий і тому шукати інші альтернативні маршрути або види транспорту. Це може призвести до зменшення обсягів пасажирських перевезень через Україну, що може негативно вплинути на економіку країни та авіаіндустрію в цілому.

Втрата контролю над деякими територіями на сході України призвела до обмеження доступу до деяких аеропортів, що спричинило зміни в маршрутах авіакомпаній та збільшення часу та витрат на перевезення.

- Розвиток альтернативних транспортних засобів, таких як залізниця та автобус, які здатні обходити зони конфлікту, може призвести до зменшення обсягів авіаперевезень в регіоні та збільшення конкуренції на ринку.

Розвиток альтернативних транспортних засобів, таких як залізниця та автобус, може призвести до зменшення обсягів авіаперевезень в регіоні. Це може статися тому, що пасажирів можуть вважати, що ці альтернативні транспортні засоби є більш безпечними та стабільними в умовах конфлікту.

При цьому, збільшення конкуренції на ринку також може бути наслідком розвитку альтернативних транспортних засобів. Залізниця та автобус можуть стати більш привабливими варіантами перевезення для пасажирів, які хочуть уникнути ризиків, пов'язаних з авіаперельотами через зону конфлікту. Це може призвести до того, що авіакомпанії будуть змушені знижувати ціни на авіаквитки, щоб залучити пасажирів, що може позитивно позначитися на пасажирському трафіку та зменшити вплив санкцій на авіаіндустрію в цілому.

Після закінчення війни в Україні, існують перспективи відновлення міжнародного ринку авіаперевезень. Однак, цей процес може зайняти деякий час і вимагатиме зусиль від уряду та авіакомпаній.

Один з ключових факторів, які впливатимуть на відновлення авіаперевезень, - це безпека. Після війни українська влада повинна буде забезпечити безпеку на території країни та в повітряному просторі. Також, потрібно буде провести додаткові перевірки безпеки на аеропортах, щоб забезпечити відповідність міжнародним стандартам.

Іншим фактором, який впливатиме на відновлення авіаперевезень, є економічна стабільність. Уряд України повинен продовжувати реформи та залучення інвестицій для забезпечення економічного зростання країни та покращення інфраструктури. Це сприятиме збільшенню числа пасажирів та привабливості України для авіакомпаній.[7]

Крім того, відновлення міжнародного ринку авіаперевезень в Україні потребуватиме відновлення довіри до країни від зарубіжних партнерів та клієнтів. Уряд повинен діяти активно в політичній, дипломатичній та комунікаційній сферах, щоб підвищити довіру до країни та забезпечити стабільність на міжнародному ринку.

У підсумку, перспективи відновлення міжнародного ринку авіаперевезень в Україні після війни є реальними.

Література:

1. Маслова, О. М. (2018). Вплив війни на розвиток туризму в Україні. Світ туризму, 1(9), 75-81.
2. Якубів, В. О. (2016). Міжнародні авіаперевезення в умовах кризи. Економіка транспорту і комунікацій, 2(24), 73-79.
3. [Аналітик авіакомпаній. (2021). Дані світової авіаційної галузі. / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.theairlineanalyst.com/global-airline-industry-data/>]
4. Сайт Державного агентства з питань авіаційної безпеки України. / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.avia.gov.ua/>]
5. [Міжнародна організація цивільної авіації. (2021). Річний звіт Ради - 2020. / [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://www.icao.int/about-icao/Documents/Annual%20Report%202020_EN.pdf]
6. [Європейське агентство з авіаційної безпеки. (2021). Огляд безпеки 2021: рекорд безпеки авіації в Європі. / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.easa.europa.eu/newsroom-and-events/news/safety-review-2021-europes-aviation-safety-record>]
7. Кучеренко, О. В. (2017). Війна в Україні та її вплив на розвиток авіаційної галузі. Економіка транспорту і комунікацій, 2(26), 113-119.

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ
Ювілейної 90-ї щорічної студентської наукової конференції

(17 квітня – 20 травня 2023 р.)

Видано в авторській редакції

Підп. до друку 06.06.2023. Формат 60×84/8.

Друк. арк. 17,75. Зам. 23-5780.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
03680, м. Київ, проспект Берестейський, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

E-mail: litera_kneu@ukr.net

АНОТАЦІЯ

Мусійко І.С. Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень. – Рукопис.

Кваліфікаційна магістерська робота за спеціальністю 292 “Розвиток міжнародного ринку авіаперевезень”, 2023

Магістерська робота присвячена дослідженню теоритичних та практичних аспектів стратегій розвитку міжнародного ринку авіаперевезень. Аналіз охоплює ключові фактори, що впливають на ефективність міжнародних авіаперевезень, враховуючи економічні, стратегічні та організаційні аспекти.

Розкрита сучасна структура ринку міжнародних авіаперевезень, механізми та інструменти регулювання світового авіаційного ринку. Проаналізовані основні стратегії, що використовуються у формуванні та функціонуванні міжнародного ринку авіаперевезень, а також розглянуто його перспективи на майбутнє

Окреслено перспективи розвитку міжнародного ринку авіаперевезень в сучасних умовах. Запропоновано перспективи розвитку даного ринку в Україні.

Ключові слова: міжнародний ринок авіаперевезень, розвиток ринку авіаперевезень, глобальна авіація, авіаперевезення, міжнародні альянси.

ANNOTATION

Musiiko I.S. Development of the International Air Transport Market. - Manuscript. Qualifying master's thesis in the field of 292 "Development of the International Air Transport Market," 2023.

This master's thesis is dedicated to exploring the theoretical and practical aspects of development strategies within the international air transport market. The analysis covers key factors influencing the efficiency of international air transport, considering economic, strategic, and organizational aspects.

The contemporary structure of the international air transport market, along with mechanisms and tools regulating the global aviation market, is revealed. The study analyzes primary strategies used in the formation and functioning of the international air transport market, also examining its prospects for the future.

Perspectives on the development of the international air transport market in modern conditions are outlined. Proposed development perspectives for this market in Ukraine are also discussed.

Keywords: international air transport market, market development, global aviation, air transport, international alliances.